

ZARZĄDZENIE NR 76/2024
WÓJTA GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE

z dnia 29 maja 2024 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie za 2023 rok

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedstawia się raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie za 2023 rok stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie podlega przedłożeniu Radzie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 3. Raport podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy

Tomasz Waruszewski

Raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Podsumowanie działalności wójta w 2023 roku

Opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

Maj 2023 r.

Szanowni Państwo.

Mieszkańcy Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Właśnie rozpoczęła się kolejna kadencja Wójta i Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Serdecznie dziękuję za udział w wyborach i oddanie swoich głosów. Przed nami wybory do Parlamentu Unii Europejskiej. Pamiętajmy, że udział w wyborach to nie tylko najważniejszy obowiązek obywatelski ale również nasze prawo, z którego należy i warto skorzystać. Zaangażowanie w sprawy naszych wspólnot zarówno tych dużych wielonarodowościowych, jak i tych małych, lokalnych, gminnych to wpływ na naszą przyszłość, na rozwój.

W celu dokonania prawidłowych wyborów warto pogłębiać wiedzę i zdobywać informacje dotyczące aktualnego stanu społecznego i gospodarczego danego obszaru. Raport o stanie gminy, który przedstawiam Państwu już szósty rok z rządu, jest źródłem danych o szerokim zakresie, opisanych w przystępny sposób.

Miniony rok 2023 to rok wygaszania pandemii Covid-19, ale również kolejny rok konfliktu zbrojnego pomiędzy Rosją a Ukrainą. Był to rok, w którym odbyły się wybory parlamentarne i nastąpiła zmiana władzy rządzącej. Dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie był to kolejny rok dużych inwestycji i realizacji wielu zadań inwestycyjnych. Nasza Gmina, konsekwentnie przez wiele lat przestrzega polityki zrównoważonego rozwoju. W kontekście finansowym oznacza to, że systematycznie dążymy do optymalizacji kosztów i utrzymania równowagi między wydatkami bieżącymi a majątkowymi, co umożliwi realizację rocznych planów inwestycyjnych. Ta polityka umożliwiła realizację w 2023 roku inwestycji na skalę niespotykaną w samorządach o podobnej wielkości i charakterystyce. Koszt zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2023 roku wyniósł prawie 25 mln zł. To spektakularne liczby, które dobitnie pokazują, że kierunek prowadzonej polityki finansowej naszej gminy jest prawidłowy i służy wszystkim naszym mieszkańcom.

Organy Gminy Nowe Miasto Lubawskie realizują działania z myślą o poprawie warunków życia mieszkańców w jak największym zakresie obszarowym i dziedzinowym.

*Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie
Tomasz Waruszewski*

Spis treści

I. Informacje ogólne.....	4
1. O Gminie Nowe Miasto Lubawskie i jej Mieszkańcach	4
2. O Jednostkach organizacyjnych gminy i spółce komunalnej.....	6
II. Informacje finansowe	8
1. Wykonanie budżetu gminy	8
2. Wykonanie wydatków majątkowych	9
4. Wieloletnia prognoza finansowa	14
5. Działalność inwestycyjna gminy	16
6. Środki zewnętrzne.....	19
III. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	45
IV. Informacja o realizacji polityk, strategii, programów	47
1. Strategia rozwoju gminy	47
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	48
3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	49
4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	49
5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	50
6. Program opieki nad zabytkami.....	51
7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	52
8. Program rozwoju dróg	53
9. Założenia do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gazową.....	54
10. Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	55
11. Program ochrony środowiska	56
12. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.....	58
13. Program inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest 59	
14. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	60
15. Gminny program wspierania rodziny	61
16. Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025.....	63
17. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	64
18. Gminny plan zarządzania kryzysowego	67

19. Plan obrony cywilnej gminy	67
V. Realizacja uchwał rady gminy.....	67
VI. Współpraca z innymi społecznościami.....	68
1. Związki komunalne	68
2. Związki gmin	68
3. Porozumienia	69
4. Inne formy współdziałania.....	70
5. Współpraca międzynarodowa	71
VII. Inne istotne działania Wójta	72
VIII. Część analityczna – efekty działań prowadzonych w 2023 roku	75
1. Ład przestrzenny	75
2. Ochrona środowiska	75
3. Podatki	77
4. Oświata i edukacja	78
5. Polityka społeczna	85
6. Kultura	86
7. Turystyka, sport i rekreacja.....	87
8. Gospodarka komunalna.....	90
9. Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi.....	90
10. Rozwój gospodarczy	91
11. Bezpieczeństwo mieszkańców	91
12. Aktywność obywatelska.....	93
13. Sprawna administracja	94
14. Gmina w rankingach, konkursach i publikacjach	96
IX. Załącznik.....	106
X. Spis tabel	106
XI. Spis rysunków	108

I. Informacje ogólne

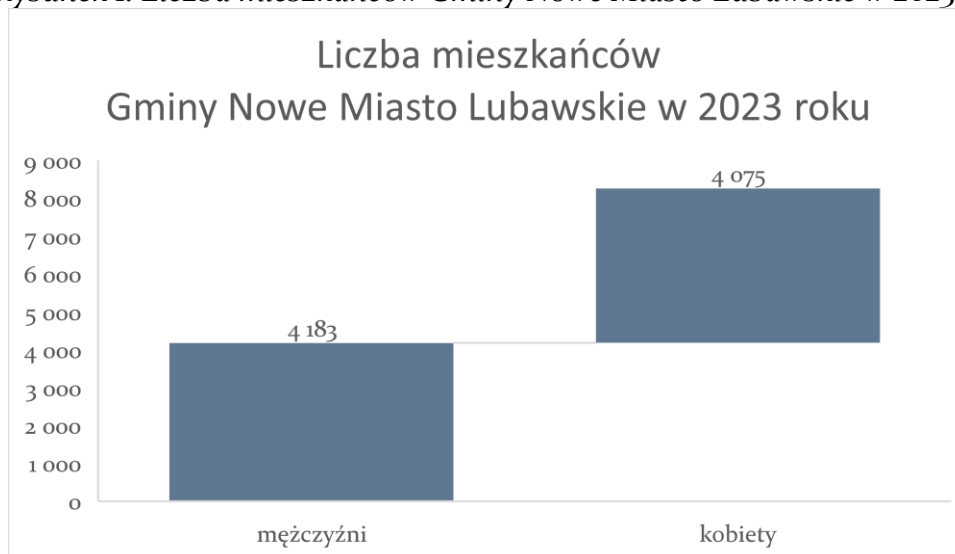
1. O Gminie Nowe Miasto Lubawskie i jej Mieszkańcach

Gmina Nowe Miasto Lubawskie położona jest w obrębie Trasy Kopernikańskiej, w południowo-zachodniej części Województwa Warmińsko – Mazurskiego, zajmuje obszar 138 km², który charakteryzuje się niezwykle urozmaiconą rzeźbą terenu. Około 51% powierzchni nowomiejskiej gminy zajmują obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wel to powierzchnia około 69,70 km². Uchwałą Nr XIX/337/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wel został uznany za otulinę Welskiego Parku Krajobrazowego. Od 1994 roku cała gmina włączona została w obszar Zielonych Płuc Polski. Na jej terenie znajdują się również obszary Natura 2000 – Dolina Drwęcy, Ostoja Radomno, Dolina Kakaju - zajmujące 6,49 km², w tym 6 km² pokrywa się powierzchnią z obszarami chronionego krajobrazu. Środowisko przyrodnicze gminy bogate jest również w tereny leśne, które zajmują 19% powierzchni gminy.

Rzeka Drwęca, będąca rezerwatem przyrody, płynąca na terenie gminy na długości około 9,5 km stanowi jej oś hydrograficzną. Uchodzą do niej rzeki i niewielkie cieki odwadniające tereny gminy – Wel, Groblica, Radomka, Skarlanka. Jeziora zajmują około 5% powierzchni gminy – największe to Skarlińskie i Radomno.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie liczy ponad 8 tysięcy osób. Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba mieszkańców Gminy wynosiła 8 258 osób (dotyczy osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy), w tym 4 075 kobiet (o 21 mniej niż w 2022 r.) i 4 183 mężczyzn (o 24 mniej niż w 2022 r.).

Rysunek 1. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2023 r.

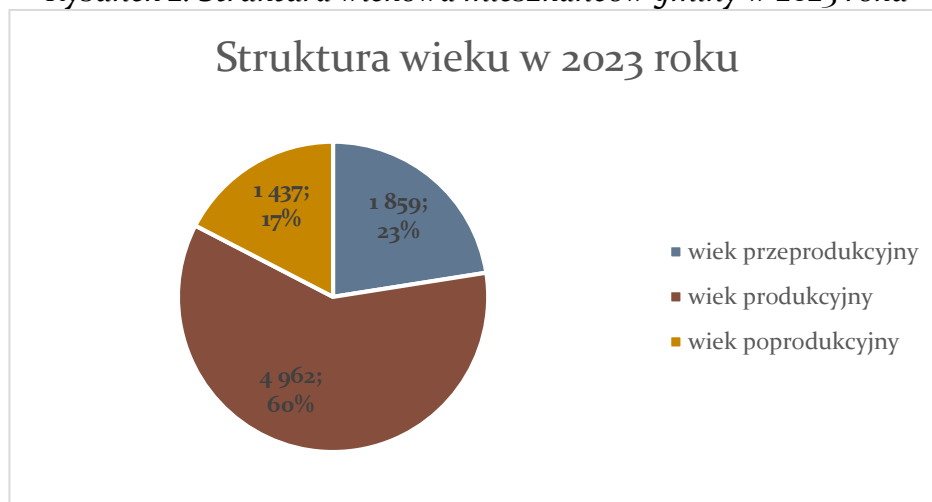

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 865 osób, a liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 994, łącznie 1 859 osób (o 30 osób mniej niż w 2022 roku),
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym wynosiła 2 290 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosiła 2 672, łącznie 4 962 osoby (o 58 osób mniej niż w 2022 roku),
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 920, a liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosiła 517, łącznie 1 437 osób (o 43 osoby więcej niż w 2022 roku).

Rysunek 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2023 roku

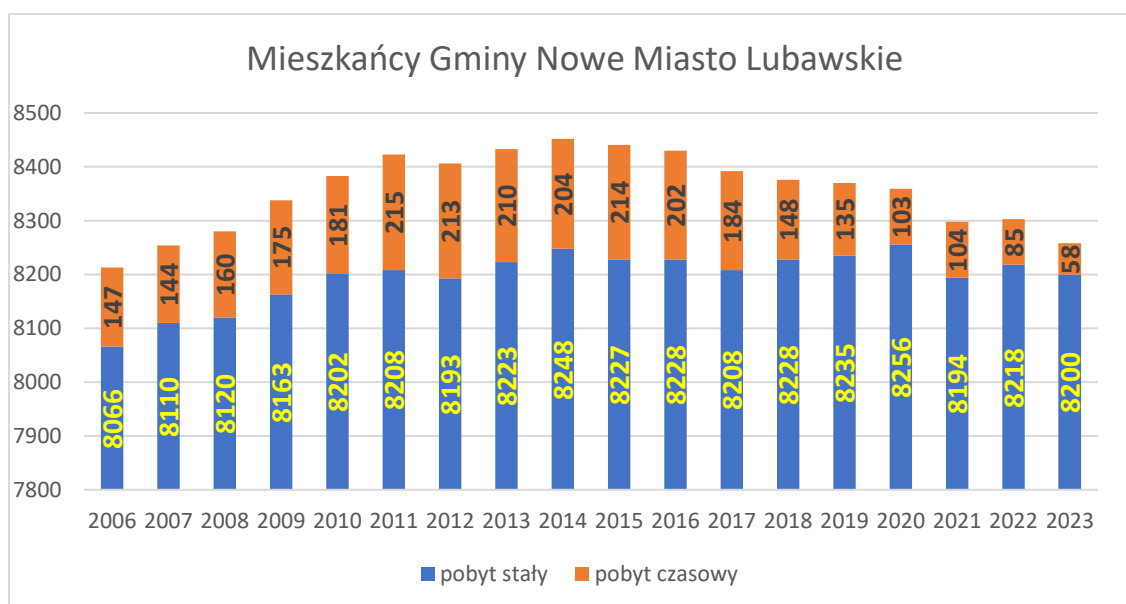

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

Liczba mieszkańców w stosunku do roku 2022 r. zmniejszyła się o 45 osób.

W 2023 r. narodziły się w Gminie 84 osoby (o 14 osób więcej niż w 2022 roku), w tym 36 dziewczynek i 48 chłopców, a zmarło 75 osób (o 1 osobę mniej niż w 2022 roku).

Rysunek 3. Mieszkańcy gminy na przestrzeni lat 2006-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

2. O Jednostkach organizacyjnych gminy i spółce komunalnej

Wójt realizował zadania Gminy przy pomocy gminnych jednostek i spółki:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie – realizującego zadania z zakresu pomocy społecznej, potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, wsparcia rodziny, dodatków mieszkaniowych, udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, zasiłków dla opiekuna, świadczenia wychowawczego, wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem, dodatku energetycznego, zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, dodatku osłonowego, refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, przeciwdziałania przemocy domowej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, jednorazowych świadczeń pieniężnych przysługujących obywatelom Ukrainy, świadczeń pieniężnych z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Budżet Ośrodka w roku 2023 wynosił 9 880 610,40 zł – w tym otrzymane dotacje na realizację zadań zleconych wynosiły 7 945 239,95 zł.

W Ośrodku zatrudnionych było 21 pracowników: 6 pracowników socjalnych (w tym: 5 terenowych przeprowadzających wywiady środowiskowe, 1 wykonujący zadania administracyjne), 1 aspirant pracy socjalnej, 14 pracowników administracji (Dyrektor, 1 pracownik ds. kadrowo-płacowych, 3 pracowników realizujących zadania zlecone – dział świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych i innych dodatków, 1 osoba zatrudniona podczas nieobecności pracownika przebywającego na urlopie macierzyńskim, 3 osoby zatrudnione po odbyciu stażu, 1 asystent rodziny, 1 opiekunka środowiskowa oraz 3 osoby w ramach umowy zlecenie). Środki przeznaczone na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi na umowy o pracę oraz umowy zlecenia w 2022 r. wyniosły 1 212 687,61 zł.

Ponad 76% środków w budżecie Ośrodka – stanowiły środki na wypłatę świadczeń dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie: zasiłki okresowe – 326 618,60 zł, zasiłki celowe – 58 188,14 zł, specjalne zasiłki celowe – 23 609,74 zł, specjalny zasiłek celowy w związku ze zdarzeniem losowym – 5 000,00 zł, składki emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające zasiłek stały – 2 399,79 zł, dodatki mieszkaniowe – 40 065,09 zł, zasiłki stałe – 181 494,07 zł, 5 037,59 zł – świadczenia na rzecz osób fizycznych, pomoc w zakresie dożywiania – 414 000,00 zł, pomoc dla cudzoziemców – 293 638,26 zł, dodatek osłonowy – 850,00 zł, dodatek węglowy – 12 000,00 zł, dodatek dla gospodarstw domowych – 5 000,00 zł, dodatek elektryczny – 25 000,00 zł, dodatek gazowy – 988,83 zł, pomoc materialna o charakterze socjalnym – 65 859,28 zł, świadczenia wychowawcze – 7 857,46 zł, świadczenia rodzinne – 5 283 375,10 zł, świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 295 076,01 zł,

świadczenie „Za Życiem” – 4 000,00 zł, składki emerytalne i rentowe opłacone za osoby pobierające świadczenia rodzinne – 522 666,02 zł, zasiłek dla opiekuna – 13 020,00 zł.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. 9 osób przebywało w Domach Pomocy Społecznej – koszt realizacji tego zadania wyniósł 439 597,48 zł.

Usługi opiekuńcze oraz usługi opiekuńcze w formie Opieki Wytchnieniowej w 2023 roku na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie realizowała Spółdzielnia Socjalna „Pomocni” z Działdowa.

- 2) Szkół: Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie, Szkoły Podstawowej im. Ks. K. Wróblewskiego w Gwiździnach; Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, Szkoły Podstawowej w Radomnie, Szkoły Podstawowej w Skarlinie – realizujących zadania oświatowe. W 2023 roku szkoły łącznie zrealizowały budżety na kwotę: 10 926 165,72 zł, szkoły miały łączne zatrudnienie na poziomie 91,98 etatów, na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wydatkowały 9 634 799,95 zł. Liczby te w podziale na poszczególne szkoły przedstawiały się następująco:

Tabela 1. Pracownicy szkół i ich wynagrodzenia

	ZS Bratian	SP Jamielnik	SP Gwiździny	SP Radomno	SP Skarlin
Roczne wydatki szkół	3 942 959,22	2 606 874,60	1 241 227,01	1 654 300,39	1 480 804,50
Liczba pracowników (w etatach)	33,36	21,3	10,51	13,22	13,59
wynagrodzenie nauczycieli	2 812 533,95	2 005 364,81	943 442,74	1 199 754,64	1 196 968,33
wynagrodzenie obsługi	610 280,52	359 726,29	130 775,50	204 355,80	171 597,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych oświatowych

- 3) Gminnego Centrum Kultury w Mszanowie – prowadzącego działalność statutową służącą zaspokajaniu i rozwijaniu potrzeb mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie w zakresie kultury, sportu, turystyki i rekreacji. W strukturach Gminnego Centrum Kultury działają biblioteki w miejscowościach: Gwiździny, Jamielnik, Bratian, Radomno, boisko wielofunkcyjne ORLIK w Bratianie, Centrum Aktywności Kulturalnej w Bratianie, przystań kajakowa w Mszanowie oraz hala targowa „Mój Rynek” w Bratianie. GCK jest także administratorem świetlic wiejskich znajdujących się na terenie gminy. W 2023 roku Gminne Centrum Kultury wydatkowało kwotę 1 106 101,74 zł, z czego 860 000,00 zł stanowiła dotacja Gminy. Stan zatrudnienia wynosił: 7,5 etatu, na 2 osoby GCK otrzymuje refundację z PFRON a wartość wynagrodzeń osobowych i bezosobowych ze wszystkimi pochodnymi była na poziomie 618 635,40 zł.
- 4) Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. – spółka komunalna ze 100% udziałem gminy – realizująca zadania gminy z zakresu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz inne zadania zlecone. Podstawowym zadaniem Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o.o. jest dostawa wody i odbiór ścieków na terenie gminy. Sprzedaż wody w roku 2023 wyniosła 302 107 m³ natomiast ilość ścieków odebranych

od mieszkańców gminy kształtowała się na poziomie 66 363 m³. W 2023 roku przychód z tytułu wykonywania powyższych zadań wyniósł 1 797 930,57 zł. Ponadto Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. wykonuje roboty budowlane oraz świadczy usługi na rzecz innych podmiotów głównie w branży wodociągowo-kanalizacyjnej i drogowej. W 2023 roku Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. osiągnął całkowity przychód na poziomie 5 439 373,11 zł. Zakład zatrudniał 29 osób w tym 23 na umowę o pracę i poniósł koszty wynagrodzeń w wysokości 2 021 353,04 zł.

5) Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie - który wykonuje pozostałe ustawowe zadania gminy. W 2023 roku do Urzędu Gminy wpłynęło 11 696 pism, a wysłano z niego 11 246 przesyłek. W Urzędzie Gminy średnia roczna liczba zatrudnionych w 2023 roku wyniosła 34 etaty (z robotami publicznymi). Koszt wynagrodzeń z pochodnymi wyniósł 3 366 398,84 zł.

II. Informacje finansowe

1. Wykonanie budżetu gminy

Budżet Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2023 rok został uchwalony w dniu 22 grudnia 2022 roku Uchwałą Rady Gminy nr XLV/398/2022. W trakcie roku budżetowego budżet gminy ulegał zmianom zgodnie z Uchwałami Rady Gminy oraz Zarządzeniami Wójta. Ostateczny plan budżetu oraz jego wykonanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wykonanie planu budżetu za 2023 r.

Lp.	Treść	Plan budżetu Gminy	Wykonanie budżetu Gminy	Wskaźnik wykonania (3/2)	Wskaźnik struktury (kol. 3)
1	DOCHODY BUDŻETOWE	61 564 373,67	66 262 030,48	107,63%	100,00%
1.1	Dochody bieżące	42 696 975,10	43 272 354,17	101,35%	65,30%
1.2	Dochody majątkowe	18 867 398,57	22 989 676,31	121,85%	34,70%
2	WYDATKI BUDŻETOWE	71 965 108,91	61 618 195,26	85,62%	100,00%
2.1	Wydatki bieżące	39 445 523,79	36 273 773,32	91,96%	58,87%
2.2	Wydatki majątkowe	32 519 585,12	25 344 421,94	77,94%	41,13%
3	NADWYŻKA/DEFICYT	-10 400 735,24	4 643 835,22	X	X
4	NADWYŻKA OPERACYJNA	3 251 451,31	6 998 580,85	X	X
5	PRZYCHODY	14 963 941,24	14 963 941,24	100,00%	100,00%
5.1	Kredyty	7 000 000,00	7 000 000,00	100,00%	46,78%
5.2	Przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu	2 888 994,17	2 888 994,17	100,00%	19,31%
5.3	Wolne środki	5 074 947,07	5 074 947,07	100,00%	33,91%
6	ROZCHODY	4 563 206,00	4 563 206,00	100,00%	100,00%
6.1	spłata kredytów	4 366 000,00	4 366 000,00	100,00%	100,00%
6.2	udzielone pożyczki	197 206,00	197 206,00	100,00%	100,00%
7	KWOTA DŁUGU	18 300 000,00	18 300 000,00	X	X

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

W tabeli nr 3 przedstawione zostały główne źródła dochodów gminy w latach 2022-2023.

Tabela 3. Główne źródła dochodów gminy w latach 2022-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023
I	DOCHODY WŁASNE	15 087 971,52	13 110 276,73
1	Wpływy z podatków	4 493 188,17	5 094 443,70
	Podatek od nieruchomości	3 449 128,07	3 846 638,46
	Podatek rolny	827 340,40	974 550,26
	Podatek leśny	95 036,70	143 185,98
	Podatek od środków transportowych	121 683,00	130 069,00
2	Wpływy z opłat	295 114,69	350 136,76
3	Dochody z majątku gminy	659 465,40	884 035,48
4	Podatki pobierane przez Urząd Skarbowy	488 989,13	548 157,89
5	Udziały w podatkach budżetu państwa	7 524 078,32	4 707 988,00
6	Dochody z usług	106 467,45	136 004,58
7	Pozostałe dochody	1 302 068,36	1 140 410,32
8	Dotacje od innych jst	218 600,00	249 100,00
II	SUBWENCJE	16 466 366,00	20 726 521,80
1	Część oświatowa subwencji ogólnej	9 383 677,00	10 319 710,00
2	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	6 914 575,00	7 327 373,00
3	Część równoważąca subwencji ogólnej	168 114,00	280 110,00
4	Środki na uzupełnienie dochodów gmin		2 799 328,80
III	DOTACJE	20 879 153,20	11 091 906,57
1	Z budżetu państwa	14 277 553,09	9 546 148,12
2	W ramach środków UE	6 601 600,11	1 545 758,45
IV	DOCHODY POZYSKANE Z INNYCH ŹRÓDEŁ	14 424 810,35	21 333 325,38
1	Środki z Programu POLSKI ŁĄD	0,00	9 360 050,41
2	Środki z RFRD	5 836 030,33	11 214 087,24
3	Środki z WFOŚiGW	38 801,15	73 153,93
4	Środki z NFOŚiGW	10 601,63	0,00
5	Środki z KOWR	34 050,00	0,00
6	Środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy	1 017 857,99	641 675,19
7	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	7 487 469,25	44 358,61
	DOCHODY OGÓŁEM	66 858 301,07	66 262 030,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

2. Wykonanie wydatków majątkowych

W 2023 roku roczny plan wydatków majątkowych został zrealizowany w 77,94%. Na planowaną kwotę 32 519 585,12 zł wydatkowano 25 344 421,94 zł. Wydatki majątkowe stanowiły 41,13% ogółu wydatków budżetowych. Realizację zadań inwestycyjnych przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Realizacja zadań inwestycyjnych gminy w 2023 roku

Lp.	Rzodz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Planowane wydatki inwestycyjne przewidziane do realizacji w 2023 roku	Wykonanie
1	01043	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Lekarty	671 700,00	491 423,54
2	01043	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Pacółtowo (dz. Nr 379/27)	21 900,00	21 900,00
3	01043	Budowa sieci wodociągowej do strefy usługowej w Bratianie	12 000,00	0,00
4	01043	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik (dz. Nr 192/2)	2 500,00	2 500,00
5	01043	Przebudowa i rozbudową SUW Mszanowo	60 000,00	60 000,00
6	01043	Kompleksowe zaopatrzenie w wodę Gminy Nowe Miasto Lubawskie z budową stacji uzdatniania wody w Gwiździnach	75 000,00	62 500,00
7	01043	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielniku ul. Spacerowa	200 000,00	109 040,76
8	01044	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej do strefy usługowej w Bratianie	12 000,00	0,00
9	01044	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez budowę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kalingradzki) i gminie Nowe Miasto Lubawskie (Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik - I etap część II)	872 000,00	841 693,11
10	01044	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik - II etap	15 100,00	15 093,00
11	01044	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Pacółtowo i Mszanowo	2 215 000,00	1 815 320,23
12	01044	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik (ul. Słoneczna)	130 000,00	104 300,00
13	01044	Budowa hali targowej w Bratianie w ramach projektu "Mój Rynek - budowa hali targowej w Bratianie"	2 562 534,96	2 562 211,98
14	50095	Zakup myjki do podłóg przemysłowych z przeznaczeniem do hali targowej w Bratianie	15 800,00	12 195,15
15	50095	Budowa parkingu na potrzeby hali targowej w Bratianie	55 000,00	21 000,00
16	60016	Modernizacja dwóch mostów na rzece Wel wraz z przebudowa ul. Szkolnej i Młyńskiej w Bratianie	16 000,00	16 000,00
17	60016	Rozbudowa drogi gminnej nr 181042NN na odcinku Mszanowo - obwodnica NML	2 057 521,00	2 057 380,58
18	60016	Przebudowa drogi gminnej 181024N na odcinku Chrośle - Pustki	2 669 088,41	2 669 007,16
19	60016	Rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo	5 530 000,00	1 000 413,85
20	60016	Przebudowa/rozbudowa drogi gminnej nr 181047N Gwiździny – Tylice – etap I (Gwiździny – ścieżka rowerowa)	70 000,00	70 000,00
21	60016	Przebudowa ul. Cichej w Bratianie - etap II	258 000,00	257 927,29
22	60016	Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie - etap II (pętla nad jeziorem)	1 966 000,00	1 965 862,81
23	60016	Przebudowa dróg gminnych w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Skarlin, Tylice i Pustki	1 405 000,00	1 366 709,57
24	60016	Rozbudowa drogi gminnej nr 181006N na odcinku Radomno-Gryżliny	195 000,00	93 079,99
25	60016	Rozbudowa ul. Mszanowskiej w Pacółtowie	79 600,00	67 790,00

26	60016	Rozbudowa ul. Rekreacyjnej w Mszanowie - etap końcowy	107 000,00	98 400,00
27	60016	Poprawa infrastruktury drogowej w obszarach wiejskich Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez przebudowę drogi gminnej w Lekartach oraz rozbudowę ul. Królowej Jadwigi w Jamielniku (Przebudowa drogi gminnej nr 181061N (ul. Królowej Jadwigi w Jamielniku)	805 000,00	711 405,78
28	60016	Rozbudowa/przebudowa dróg gminnych nr 181008N oraz 181027N na odcinku Gryżliny - Chrośle	26 000,00	26 000,00
29	60016	Budowa drogi ze ścieżką rowerową w ul. Berlinek w Pacółtowiu	55 000,00	15 000,00
30	60016	Rozbudowa drogi gminnej nr 181066N w Bratianie (do centrum handlowo-usługowego)	7 000,00	7 000,00
31	63095	Budowa drogi dla rowerów na odcinku Radomno-łława - etap III końcowy (granica gminy)	1 353 498,97	451 149,66
32	63095	Budowa drogi dla rowerów w ul. Rekreacyjnej w Mszanowie	699 623,46	628 256,83
33	70005	Wykupy nieruchomości	600 000,00	267 687,45
34	70005	Zakup szczotki do traktorka do celów utrzymania placów i chodników na terenie gminy	17 000,00	14 999,26
35	70005	Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół stawu wiejskiego w Skarlinie	38 013,50	38 013,50
36	70005	Budowa wiaty rekreacyjnej w Gryżlinach	13 500,53	13 500,53
37	75095	Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno - informacyjnej gminnych usług publicznych	341 054,97	290 622,82
38	75412	Budowa remizy OSP wraz ze świetlicą i zagospodarowaniem terenu w Bratianie	4 943 055,65	4 866 523,55
39	75412	Zakup samochodów ratowniczo - gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	700 000,00	697 670,00
40	75412	Zakup zestawu poduszek wysokociśnieniowych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Gwiździnach	17 000,00	17 000,00
41	75412	Modernizacja remizy OSP w Tylicach	40 000,00	0,00
42	75412	Zakup samochodu specjalnego - podnośnik koszowy dla OSP Gwiździny	100 000,00	99 630,00
43	85154	Budowa placu zabaw w miejscowości Gryżliny	96 594,20	58 197,20
44	90015	Budowa oświetlenia ulicznego w Jamielniku - ul. Nowomiejska, Spokojna, Spacerowa, Żurawia, Miodowa i część ul. Szkolnej	516 000,00	496 111,67
45	90015	Modernizacja oświetlenia drogowego w Łąkach Bratiańskich i Bratianie – wymiana opraw na energooszczędne typu LED	13 000,00	11 275,00
46	90015	Budowa oświetlenia działki 408/17 w Gwiździnach	30 000,00	21 000,00
47	92601	Budowa budynku zaplecza sportowego przy boisku sportowym w Radomnie	65 000,00	64 696,89
O G Ó Ł E M			31 750 085,65	24 577 489,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Pozostałe wydatki majątkowe stanowiły:

- 1) wydatki na zwiększenie udziałów w ZUK Sp z o.o. – 740 000,00 zł,
- 2) pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla powiatu nowomiejskiego na zakup samochodu do transportu osób niepełnosprawnych na potrzeby Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy – 10 000,00 zł,

- 3) zwrot niewykorzystanej dotacji z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymanej na realizację zadania pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 181042N na odcinku Mszanowo- obwodnica NML” w kwocie 1 932,78 zł,
- 4) wpłata na państwowy fundusz celowy z przeznaczeniem na zakup samochodu dla Komendy powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim – 15 000,00 zł.

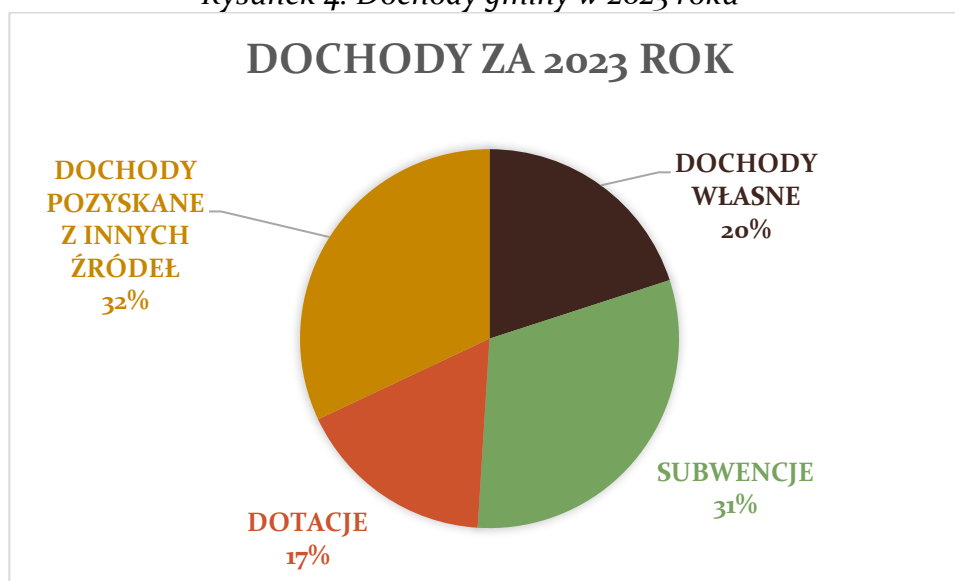
3. STAN FINANSÓW GMINY

Na stan finansów gminy w określonym momencie czasu składają się posiadane dochody i ich struktura, wydatki i ich struktura, stopień wykorzystania środków zwrotnych (tj. kredytów, pożyczek, obligacji) oraz skuteczność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych. Środki finansowe są niezbędne by realizować zadania, w tym zadania inwestycyjne pobudzające rozwój. W celu przeprowadzenia znaczących inwestycji w Gminie Nowe Miasto Lubawskie niski poziom dochodów własnych uzupełniany jest pozyskiwaniem dofinansowań unijnych lub dotacji krajowych. Należy jednak podkreślić, że niski poziom dochodów własnych Gminy sprawia, że realizowane inwestycje nawet przy współfinansowaniu zewnętrznym wymagają zwiększania zadłużenia, gdyż brakuje środków na zagwarantowanie wkładu własnego. Wykorzystanie instrumentów zwrotnych (kredytów, pożyczek, obligacji) świadczy o aktywności władz gminy, co przy bezpiecznym poziomie zadłużenia należy ocenić pozytywnie, gdyż wpływa na rozwój gminy.

Omawiając sytuację finansową Gminy Nowe Miasto Lubawskie przedstawione zostały wybrane parametry opisujące jej kondycję finansową:

- udział dochodów własnych w dochodach ogółem - pokazuje samodzielność finansową gminy oraz stopień jej zależności od zewnętrznych źródeł finansowania, a także atrakcyjność inwestycyjną gminy. Im wyższy poziom wskaźnika, tym sytuacja korzystniejsza i oznacza, że gmina jest w stanie z własnych środków kształtować politykę finansową. Środki te cechuje swoboda w rozdysonowaniu w związku z czym mogą najbardziej stymulować rozwój.

Rysunek 4. Dochody gminy w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie poziom dochodów własnych w dochodach ogółem kształtuje się na poziomie 19-26%. Rolniczy charakter gminy skutkuje niskim poziomem dochodów gromadzonych z tytułu m.in. podatków od nieruchomości, oraz dochodowych PIT i CIT. Niski poziom dochodów własnych częściowo jest rekompensowany subwencją wyrównawczą, przy której ustalaniu uwzględnia się różnice w poziomie dochodów podatkowych gmin. Subwencja wyrównawcza stanowi 41% ogółu otrzymywanych subwencji (bez środków na uzupełnienie dochodów) i zwiększa możliwości inwestycyjne gminy. Z uwagi na taką strukturę dochodów gminy niezwykle istotne jest utrzymywanie wydatków bieżących na zrównoważonym poziomie, aby wygenerować możliwie najwięcej środków na zadania inwestycyjne służące poprawie życia mieszkańców.

- dochody ogółem na 1 mieszkańca - im wyższy wskaźnik dochodów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca, tym bogatsza gmina. Od poziomu dochodów zależy wielkość wydatków inwestycyjnych oraz pośrednio również możliwość wykorzystania środków zwrotnych, gdyż ich poziom należy uwzględnić obliczając limit zadłużenia. W 2023 roku wskaźnik dochodów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł 8 023,01 zł i w porównaniu z rokiem ubiegłym spadł o 29,30 zł.
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem - w 2023 roku wydatki majątkowe stanowiły 41,13 % wydatków ogółem. Im więcej przeznacza się w gminie na inwestycje tym bardziej jest ona prorozwojowa, bardziej atrakcyjna do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Ze względu na fakt, iż Gmina Nowe Miasto Lubawskie posiada niskie środki własne, realizacja tak znacznych inwestycji jest możliwa dzięki pozyskiwaniu środków unijnych oraz dotacji ze środków krajowych. Wykonanie wydatków majątkowych wyniosło 25 344 422,94 zł, a środki na ich realizację pochodziły z:
  - dotacji i środków krajowych – 13 803 688,98 zł,
  - dotacji z budżetu Unii Europejskiej – 2 641 723,61 zł,
  - środków własnych – 8 899 010,35 zł.
- wydatki majątkowe na 1 mieszkańca - wydatki majątkowe na 1 mieszkańca w ubiegłym roku wyniosły 3 068,70 zł (w 2022 roku była to kwota 2 313,68 zł, natomiast w 2021 r. 1 908,42 zł). W rankingu wydatków inwestycyjnych 2020-2022 przygotowanym przez wydawnictwo Wspólnota Gmina Nowe Miasto Lubawskie znalazła się na 165 pozycji wśród 1 513 gmin wiejskich w Polsce ze średnimi wydatkami inwestycyjnymi per capita z tych lat w wysokości 1 717,00 zł (rok wcześniej uplasowaliśmy się na 105 pozycji a dwa lata wcześniej na 169 pozycji). Taki poziom wydatków jest możliwy dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków pozabudżetowych zarówno z funduszy unijnych jak i krajowych. To właśnie one w połączeniu z dochodami własnymi są podstawą rozwoju gminy i umożliwiają realizację

inwestycji na wysokim poziomie. Poziom wydatków w zestawieniu z osiąganymi dochodami gminy wskazuje na jakość gospodarki finansowej gminy.

- udział nadwyżki operacyjnej w wydatkach majątkowych - nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) jest wskaźnikiem istotnym z punktu widzenia obecnych przepisów regulujących limit zadłużenia. Uzyskanie wysokiej nadwyżki operacyjnej umożliwia realizację przedsięwzięć inwestycyjnych poprzez ich sfinansowanie lub poprzez spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów pozyskanych na cele inwestycyjne. Nadwyżki operacyjne w Gminie Nowe Miasto Lubawskie kształtują się na poziomie od 3,4 mln zł w 2014 roku do 7,4 mln w 2021 roku. W 2023 roku nadwyżka operacyjna wyniosła 6,99 mln zł. Są to środki gminy, które stanowią wkład własny przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.
- udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem - Gmina Nowe Miasto Lubawskie charakteryzuje się średnim poziomem zadłużenia. Do końca 2013 roku obowiązywał wskaźnik zadłużenia zgodnie z którym łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie mogła przekroczyć 60% dochodów ogółem. Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia. Kwota długu gminy Nowe Miasto Lubawskie do dochodów ogółem w ubiegłym roku wyniosła 27,62%. Na jego podstawie można wnioskować o zrównoważonym stopniu zadłużenia. Niski poziom wpływów do budżetu gminy oznacza konieczność korzystania z obcych źródeł finansowania. Mimo aktywnego funkcjonowania samorządu ciągle można wskazywać braki wymagające systematycznych działań, szczególnie w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej, napraw czy budowy dróg, które wymagają olbrzymich nakładów finansowych. Mając do dyspozycji określony poziom środków własnych niemożliwa jest realizacja wszystkich działań dlatego też wsparcie środków własnych kredytami umożliwiło realizację przedsięwzięć inwestycyjnych na większą skalę przy wykorzystaniu środków zewnętrznych, a tym samym bardziej intensywny rozwój gminy.

Tabela 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przestrzeni lat 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Zobowiązania ogółem	20 402 000,00	17 390 000,00	17 478 000,00	15 666 000,00	18 300 000,00
dochody ogółem	49 468 789,94	53 372 316,83	60 046 561,27	66 858 301,07	66 262 030,48
wskaźnik zadłużenia	41,24	32,58	29,11	23,43	27,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

4. Wieloletnia prognoza finansowa

Przepisy ustawy o finansach publicznych z 2009 r. wprowadziły obowiązek opracowania na poziomie jednostek samorządu terytorialnego wieloletniej

prognozy finansowej. Jest to dokument strategiczny, stanowiący podstawę rozwoju jednostek samorządowych, którego jednym z głównych celów jest umożliwienie zachowania stabilności finansowej JST w dłuższym horyzoncie czasowym. Wieloletnią prognozę finansową sporządza się na cały okres, na który zaciągnięto lub zamierza się zaciągnąć zobowiązania. Dopiero tak długa perspektywa planowania budżetowego stwarza możliwość dobrego odczytania płynności budżetu jednostki i tym samym jej zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. Wartości dochodów, wydatków, a także przychodów oraz rozchodów, zaplanowane w WPF, pozwalają na ocenę szans utrzymania płynności finansowej w przyszłości.

WPF Gminy Nowe Miasto Lubawskie sporządzana jest do roku 2034 tj. do momentu całkowitej spłaty zaciągniętych zobowiązań. Zadłużenie Gminy na koniec 2023 roku wyniosło 18 300 000,00 zł. W 2023 roku Gmina zaciągnęła zobowiązania kredytowe na kwotę 7 000 000,00 zł, natomiast dokonała spłat kredytów i obligacji w łącznej wysokości 4 366 000,00 zł. W kolejnych latach Gmina Nowe Miasto Lubawskie zobowiązana jest do spłaty kredytów oraz wykupu obligacji, w związku z już zawartymi umowami. W WPF uchwalonej na lata 2024-2034 zaplanowano zaciągnięcie nowych zobowiązań w 2024 roku w kwocie 5 000 000,00 zł, Planowane spłaty oraz poziom zadłużenia Gminy przedstawiają się następująco.

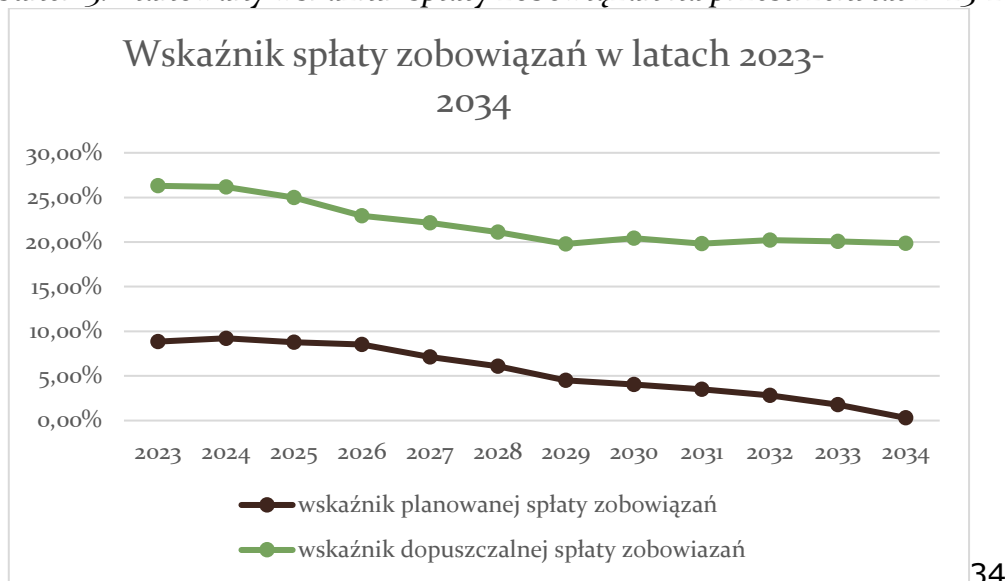
Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy i planowane spłaty

Lata	Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów	Spłata zadłużenia	Kwota długu
2022		1 812 000,00	15 666 000,00
2023	7 000 000,00	4 366 000,00	18 300 000,00
2024	5 000 000,00	2 100 000,00	21 200 000,00
2025		2 600 000,00	18 600 000,00
2026		2 800 000,00	15 800 000,00
2027		2 500 000,00	13 300 000,00
2028		2 200 000,00	11 100 000,00
2029		2 200 000,00	8 900 000,00
2030		2 100 000,00	6 800 000,00
2031		2 000 000,00	4 700 000,00
2032		1 900 000,00	2 800 000,00
2033		1 600 000,00	1 200 000,00
2034		1 200 000,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Najistotniejszą informacją zawartą w WPF jest spełnienie wymogów w sprawie wskaźników poziomu zadłużenia zgodnie ze wzorem zawartym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie wskaźnika obrazuje poniższy wykres.

Rysunek 5. Planowany wskaźnik spłaty zobowiązań na przestrzeni lat 2023-2034

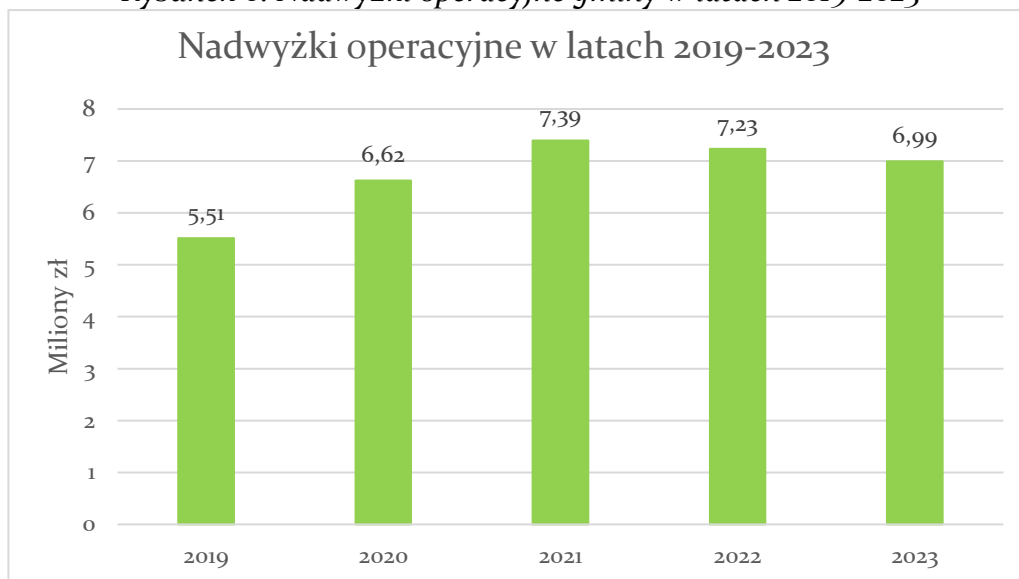

34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Jak przedstawia wykres wskaźnik zadłużenia utrzymuje się na stałym, bezpiecznym dla Gminy poziomie. Taką bezpieczną relację Gmina zachowuje m.in. dzięki generowaniu wysokich nadwyżek operacyjnych, które po powiększeniu o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem wyznaczają dopuszczalny poziom wskaźnika spłaty zobowiązań.

Rysunek 6. Nadwyżki operacyjne gminy w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

5. Działalność inwestycyjna gminy

W 2023 roku zrealizowano następujące inwestycje drogowe:

- 1) rozbudowa drogi gminnej nr 181042N na odcinku Mszanowo - obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego;
- 2) przebudowa drogi gminnej nr 181024N na odcinku Choście - Pustki;

- 3) kontynuacja przebudowy drogi gminnej nr 181024N w miejscowości Pustki (etap końcowy);
- 4) rozbudowa drogi gminnej w Radomnie – etap II (tzw. pętla przy jeziorze);
- 5) przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Skarlin (za szkołą);
- 6) przebudowa drogi gminnej Tylice – PGR Tylice (etap VI – końcowy);
- 7) rozbudowa drogi gminnej nr 181060N (ulica Królowej Jadwigi w Jamielniku);
- 8) przebudowa ulicy Cichej w Bratianie – etap II końcowy;
- 9) budowa oświetlenia ulicznego w Jamielniku - ul. Nowomiejska, Spokojna, Spacerowa, Żurawia, Miodowa i część ul. Szkolnej;
- 10) budowa linii kablowej oświetlenia terenu w miejscowości Gwiździny.

Podsumowując w 2023 roku wybudowano i przekazano do użytkowania mieszkańcom:

- 5,72 km dróg,
- 141 mb chodników/peronów,
- 125 słupów oświetleniowych ze 131 lampami typu LED,
- 208 mb kanalizacji deszczowej.

Łączne nakłady inwestycyjne na infrastrukturę drogową wyniosły 16 924 143,24 zł, z czego uzyskano dofinansowanie na kwotę 8 985 545,64, co stanowi 53,09%.

Bardzo ważnymi inwestycjami drogowymi rozpoczętymi w 2023 roku były:

- 1) przebudowa drogi gminnej nr 181008N Lekarty - Gryźliny na odcinku pomiędzy drogą powiatową nr 1244N a drogą gminną nr 181007N (centrum wsi Lekarty),
- 2) budowa drogi dla rowerów na odcinku Radomno - Iława - etap III końcowy (granica gminy),
- 3) rozbudowa ulicy Rekreacyjnej wraz z budową drogi dla rowerów w Mszanowie,
- 4) rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo.

Ww. inwestycje zostaną zakończone w okresie między sierpniem, a listopadem 2024 roku.

W 2022 roku została zawarta również umowa na modernizację 2 mostów na rzece Wel wraz z przebudową ul. Szkolnej i Młyńskiej w Bratianie. Z uwagi na realizację tej inwestycji w formule projektuj i buduj umowy termin zakończenia tego przedsięwzięcia to wrzesień 2025 roku. Jednakże planowany termin zakończenia zadania to IV kwartał 2024 r.

Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych przez Gminę z udziałem środków zewnętrznych w roku 2023 należy zaliczyć:

- 1) zadanie pn. *Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej gminnych usług publicznych*. Celem projektu było stworzenie usunięcie barier architektonicznych poprzez: budowę dwóch podjazdów dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych do siedziby Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, budowę podjazdu dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych do siedziby Gminnego Centrum Kultury z siedzibą w Mszanowie, poprawę dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej kanałów

- informacyjnych Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez: a) wykonanie strony internetowej zgodnej ze standardami dostępności dot. pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze; b) wykonanie autoprezentacji Urzędu Gminy w Mszanowie w języku migowym; c) zakup oprogramowania służącego do tworzenia automatycznie napisów do realizacji filmowych; d) zamówienie usługi doradczej na rzecz zapewniania dostępności w zakresie obszarów wymagających poprawy dostępności. Projekt ten dofinansowany jest ze środków Unii Europejskiej „Dostępny samorząd - granty” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Inwestycję o łącznej wartości 274 866,15 zł zakończono w czerwcu 2023 r.;
- 2) zadanie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Pacółtowo i Mszanowo”. Dzięki dofinansowaniu z programu „Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych” możliwe stało się wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w Pacółtowie na ulicy Leśnej, Osiedlowej, Piaskowej, Sielskiej, Liliowej, Chabrowej, Makowej, Konwaliowej, Lawendowej, Wrzosowej oraz Mszanowie na ulicy Widokowej i Rekreacyjnej. W ramach inwestycji wybudowano ponad 1800 mb sieci kanalizacyjnej w Pacółtowie oraz ponad 500 mb w Mszanowie;
  - 3) zadanie pn. „Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie” - dofinansowanie obejmowało zakup lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratianie oraz zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Skarlinie. Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 -2020;
  - 4) zadanie pn. „Budowa remizy OSP wraz ze świetlicą i zagospodarowaniem terenu w Bratianie” o łącznej wartości 5 393 873,58 zł (łącznie z kosztami niekwalifikowanymi projektu) - inwestycja obejmowała wyburzenie remizy OSP w Bratianie i wykonanie efektywnego energetycznie, 2-kondygnacyjnego budynku o pow. ok. 600 m² (parter o pow. ok. 380 m² do działań OSP oraz piętro o pow. ok. 220 m² do realizacji zajęć kulturalno-integracyjnych. Zakres inwestycji obejmował min. montaż paneli fotowoltaicznych i windy dla osób niepełnosprawnych, sprzęt RTV, AGD, meble. Projekt dofinansowano z programu „Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych”;
  - 5) zadanie pn. *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik – Etap I część II* - dzięki zawartej umowie o dofinansowanie możliwe stało się wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w Jamielniku o długości ponad 2 km. Inwestycja realizowana była w latach 2022 i 2023.

Dzięki uzyskaniu przez Gminę 50% dofinansowania z Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego możliwe było wykonanie zadania pn. *Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół stawu wiejskiego w Skarlinie*. Prace polegały na: wykonaniu utwardzonego miejsca na ognisko i ławek wokół tegoż miejsca, nasadzeniu drzew i krzewów, wykonaniu tablicy

edukacyjnej oraz zakupie kijów do pieczenia kiełbasek. Łączna wartość inwestycji wyniosła 38 tys. zł.

Ponadto zrealizowano budowę placu zabaw w miejscowości Gryźliny ze środków uzyskanych z udzielonych koncesji na sprzedaż alkoholu. Plac zabaw wyposażono w 4 nowe zabawki. Część terenu została utwardzona, ustawiono ławki, regulamin obiektu, kosz na odpady, posadzono drzewa a cały teren ogrodzono. Wartość inwestycji wyniosła 58 197,20 zł.

Wśród inwestycji gminnych, znalazły się również następujące zadania w zakresie wodno-kanalizacyjnym:

- 1) budowa sieci wodociągowej w miejscowości Pacółtowo – ul. Makowa, o długości 91 mb, o wartości 26 937,00 zł brutto;
- 2) przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Lekarty – wymieniony został ponad kilometrowy odcinek sieci azbestowej na nową sieć wodociągową, o wartości 596 555,90 zł brutto;
- 3) budowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik – odcinek o długości 549 mb, o wartości 134 120,13 zł brutto;
- 4) rozbudowa sieci kanalizacyjno-wodociągowej w miejscowości Jamielnik – 132 mb sieci wodociągowej oraz 93 mb sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej wartości 128 289,00 zł brutto.

W kolejnych latach (2024 i późniejszych) planowane są do realizacji następujące inwestycje:

- 1) przebudowa drogi gminnej nr 181007N i 181003N Jamielnik-Lekarty,
- 2) budowa placu zabaw w Pustkach,
- 3) doposażenie placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Bagnie w wiatę rekreacyjną,
- 4) budowa kanalizacji sanitarnej w Bratianie, Pacółtowie, Jamielniku i sieci wodociągowych w Pacółtowie, Lekartach, Skarlinie, Jamielniku,
- 5) budowa stacji uzdatniania wody w Gwiździnach i Mszanowie,
- 6) działania termomodernizacyjne budynku, w którym siedzibę ma Ochotnicza Straż Pożarna w Jamielniku,
- 7) przebudowa i nadbudowa istniejącej remizy OSP w miejscowości Gryźliny,
- 8) modernizacja remizy OSP w Gwiździnach,
- 9) modernizacja świetlicy wiejskiej w Pustkach.

Realizacja wyżej wymienionych inwestycji będzie możliwa w przypadku pozyskania środków finansowych, pozwalających je sfinansować.

6. Środki zewnętrzne

Jak wspomniano we wcześniejszych punktach możliwości realizacji inwestycji i zaspokajania potrzeb mieszkańców w Gminie Nowe Miasto Lubawskie wynikają w głównej mierze z pozyskanych środków zewnętrznych.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie stara się pozyskiwać środki na realizację zamierzeń z różnych źródeł. W 2023 roku korzystała za środków, bądź podejmowała starania w celu otrzymania dofinansowania z:

- 1) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020,

- 2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020,
- 3) Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- 4) Przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki: Poznaj Polskę,
- 5) Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- 6) Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa,
- 7) Budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, środki z budżetu województwa związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych, łączy nas Turystyka, Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich,
- 8) Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: Ogólnopolski Program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest,
- 9) Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Polski Ład,
- 10) Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
- 11) Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych,
- 12) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 13) Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2021 – 2027,
- 14) Programu *Opieka 75+* na 2023 rok finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- 15) Instytutu Książki,
- 16) Fundacji ORŁY SPORTU,
- 17) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie: Program Priorytetowy „Ciepłe mieszkanie”,
- 18) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie - Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów z działalności rolniczej,
- 19) Rządowego Programu „Aktywna Tablica”,
- 20) Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

W 2023 roku realizowano następujące projekty z udziałem środków zewnętrznych:

Tabela 7. Przebudowa drogi gminnej nr 181024N na odcinku Chrośle - Pustki

Tytuł projektu	Przebudowa drogi gminnej nr 181024N na odcinku Chrośle - Pustki	
Wartość ogółem (zł)	5 863 982,44	Wniosek złożony w 2021 roku. Otrzymał wsparcie. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Przyznane dofinansowanie (zł)	3 354 653,05	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia było wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej, zagospodarowanie zjazdów na posesje, chodnika/peronu. Inwestycja zapewniła użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Wpłynęła

pozytywnie na warunki środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu.

Trasa drogi w planie jak i w przekroju podłużnym została dostosowana do istniejącego odcinka drogi oraz konfiguracji terenu. Oś drogi projektowanej dopasowano do istniejącego stanu drogi.

Na całym odcinku drogi zachowano stały układ szerokości jezdni tj. główny ciąg szerokości 5 m, plus poszerzenia na łukach. Nawierzchnię drogi wykonano jako nawierzchnię z betonu asfaltowego grubości 4 cm (warstwa ścieralna) plus grubości 5 cm (warstwa wiążąca) na podbudowie z kruszywa i warstwie odsączającej z piasku. Przekrój poprzeczny jezdni zaprojektowano jako daszkowy 2% z korektą na łukach poziomych. Zjazdy na posesje znajdują się w miejscach istniejących. Na całym odcinku drogi wykonano zjazdy na posesje przyległe do pasa drogi o szerokości 5 m z nawierzchnią z betonu asfaltowego grubości 4 cm (warstwa ścieralna) plus grubości 5 cm (warstwa wiążąca) na podbudowie z kruszywa i warstwie odsączającej z piasku. Wykonane zostały regulacje zjazdów/bram względem jezdni i przyległego terenu. Wykonano chodnik/peron o nawierzchni z kostki betonowej umożliwiający bezpieczne poruszanie się pieszych. Szerokość chodnika/peronu 2 m. Na całym odcinku drogi wykonano obustronne pobocza gruntowe umocnione szerokości 0,75 m z kruszywa stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm grubości 15 cm. Inwestycja nie zmieniała układu spływu wód deszczowych. Wielkość zlewni wody pozostaje bez zmian, wszystkie wody zostały odprowadzone powierzchniowo poprzez spadki podłużne i poprzeczne. Wykonano budowę linii kablowej oświetlenia kablem YAKXS 4×35 mm². W trasie kabla wykonanych zostało 30 słupów oświetleniowych stalowych o wysokości 6 metrów, na których zamontowane zostały oprawy oświetleniowe LED o mocy ok. 40 i 50 W w ilości 31 szt. W ramach zadania wybudowano przepust skrzynkowy nad rzeką Strugą o konstrukcji żelbetowej z elementów prefabrykowanych o wymiarach 4,5 m na 2,0 m w świetle oraz 11,0 m długości. Inwestycję zakończono w maju 2023 r.

Tabela 8. Rozbudowa drogi gminnej nr 181042N na odcinku Mszanowo - obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej nr 181042N na odcinku Mszanowo – obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego	Wniosek złożony w 2021 roku. Otrzymał wsparcie. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	4 132 407,52	
Przyznane dofinansowanie (zł)	2 479 444,50	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia było wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej przede wszystkim ruchowi kołowemu, zagospodarowaniu zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania, miejsc na perony. Przebudowa drogi zapewniła użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu.

Trasa drogi w planie jak i w przekroju podłużnym została dostosowana do istniejącego odcinka drogi oraz konfiguracji terenu. Oś drogi projektowanej dopasowano do istniejącego stanu drogi. Cały odcinek drogi zakłada nawiązanie niwelety względem istniejącej jezdni z drobnymi korektami. Na całym odcinku drogi zachowano stały układ szerokości jezdni t.j. główny ciąg szerokości 5,00 m, plus poszerzenia na łukach. Nawierzchnię drogi w km 0+000,00 do 0+980,00 wykonano jako nawierzchnię z betonu asfaltowego grubości 4 cm (warstwa ścieralna) plus nawierzchnię z betonu asfaltowego grubości 5 cm (warstwa wiążąca), na podbudowie z kruszywa stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm grubości 20 cm i warstwie odsączającej z piasku grubości 20 cm.

Nawierzchnię drogi w km 0+980,00 do 1+529,00 wykonano jako nawierzchnię z betonu asfaltowego grubości 4 cm (warstwa ścieralna) plus nawierzchnię z betonu asfaltowego grubości 5 cm (warstwa wiążąca), plus podbudowa z betonu asfaltowego grubości 7 cm, na podbudowie z kruszywa stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm grubości 20 cm i warstwie odsączającej z piasku grubości 20 cm. Przekrój poprzeczny jezdni wykonano jako daszkowy 2% z korektą na łukach poziomych. Wykonano zjazdy na posesje przyległe do pasa drogi o szerokości 5 m o nawierzchni z betonu asfaltowego oraz chodnik/peron umożliwiające bezpieczne poruszanie się pieszych o nawierzchni z kostki betonowej. Na całym odcinku drogi zaprojektowano obustronne pobocza gruntowe z kruszywa stabilizowanego mechanicznie szerokości 0,75 m.

Inwestycja nie zmieniała układu spływu wód deszczowych. Wszystkie wody zostały odprowadzone powierzchniowo poprzez spadki podłużne i poprzeczne do rowów drogowych. Odnowiono rowy, które uległy częściowemu lub całkowitemu zamuleniu. Ułożono przepusty drogowe. Inwestycję zakończono w maju 2023 r.

Tabela 9. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie - etap II (tzw. pętla przy jeziorze)

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie – etap II (tzw. pętla przy jeziorze)	Wniosek złożony w 2022 r. Otrzymał wsparcie. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	1 897 020,17	
Wysokość dofinansowania (zł)	1 568 000,00	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 3 PGR	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotowe zadanie zlokalizowane jest w miejscowości popegeerowskiej, w którego ramach powstała droga o nawierzchni asfaltowej stanowiąca kontynuację wykonanego w 2020 r. odcinka tej drogi przy współfinansowaniu ze środków PROW, kiedy to wykonano odcinek o długości 0,88 km (od skrzyżowania drogi gminnej z drogą powiatową w stronę kościoła odtworzony został stary asfalt, a wzdłuż jeziora aż do mostku na odcinku 780 mb zamieniono drogę gruntową na asfalt). Przedsięwzięcie prócz wykonania nawierzchni asfaltowej obejmowało m.in. wykonanie poboczy z kruszywa stabilizowanego

mechanicznie; zjazdy na posesje; rowy odwadniające; przepust; oznakowanie drogowe, przebudowę kolizji teletechnicznej. Rozbudowany odcinek jezdni ma około 771 m.

Tabela 10. Przebudowa dróg w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Skarlin, Tylice i Pustki

Tytuł projektu	Przebudowa dróg w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Skarlin, Tylice i Pustki	Wniosek złożony do Polskiego Ładu w 2022 r. a do Marszałka Województwa w 2023 roku. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	1 350 091,17	
Wysokość dofinansowania (zł)	960266,78 Polski Ład 185 000,00 - budżet Województwa Warmińsko-Mazurskiego (dotyczy drogi w Tylicach)	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 3 PGR Środki z budżetu województwa związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych (dotyczy drogi w Tylicach)	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa, ochrona gruntów rolnych i leśnych (dotyczy drogi w Tylicach)	

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotem inwestycji była przebudowa 3 dróg w miejscowościach Skarlin, Tylice oraz Pustki o łącznej długości ok 660 mb, na obszarze których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej.

1. Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Skarlin (za szkołą). Droga bezpośrednio łączy się z drogą powiatową nr 1246N, a jej łączna długość wynosi ok. 220 mb. Droga położona jest w centrum wsi (początek drogi usytuowany jest pomiędzy świetlicą wiejską a szkołą). Zakres objął m.in. wykonanie nawierzchni jezdni z kostki betonowej, oświetlenie – lampy z oprawami LED. Do przebudowy drogi niezbędna była przebudowa części placu przy świetlicy, który bezpośrednio łączy się z drogą. Droga od lat czekała na remont i była przedmiotem wielu skarg mieszkańców Skarlina. O tym jak ważna jest ta droga dla mieszkańców świadczy fakt pokrycia całości kosztów wykonania dokumentacji technicznej z funduszu sołectwa Skarlin.

2. Przebudowa drogi gminnej Tylice – PGR Tylice (etap VI – końcowy). W ramach zadania powstała droga o nawierzchni asfaltowej o długości ok. 250 mb będąca kontynuacją wykonanych w latach 2015-2019 pięciu odcinków o łącznej długości ok. 1 452 mb. Zakres obejmował również m.in. utwardzenie poboczy kruszywem stabilizowanym mechanicznie. Przedmiotowy odcinek był bardzo istotny z uwagi na fakt, iż jego wykonanie stanowiło zamknięcie inwestycji jako całości. Przebudowa tej drogi została wskazana przez mieszkańców i umieszczona w kierunkach rozwoju wsi w Planie Odnowy Miejscowości Tylice na lata 2009 – 2016.

3. Kontynuacja przebudowy drogi gminnej nr 181024N w miejscowości Pustki. Gmina przy finansowym wsparciu Nadleśnictwa Iława w 2019 roku przebudowała odcinek tej drogi o długości 705 mb, który zyskał nową nawierzchnię asfaltową. Gmina chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Pustek dokonała przebudowy reszty zakresu tej drogi, przewidzianej w dokumentacji projektowej.

Jest to odcinek o długości około 190 mb. Zadanie obejmowało również m.in. przebudowę mostu na przepust, usunięcie kolizji telekomunikacyjnych. Wykonanie końcowego odcinka miało niebagatelny wpływ na komfort życia mieszkańców, ponieważ znajduje się przy zabudowie mieszkaniowej, a wykonana do tej pory droga nie sięgała tej zabudowy.

Umowy z wykonawcami poszczególnych zadań zostały zawarte 22.03.2023 r. Wszystkie trzy odcinki dróg zostały oddane do użytku w 2023 r.

Tabela 11. Przebudowa drogi gminnej Tylice - PGR Tylice (etap VI - końcowy)

Tytuł projektu	Przebudowa drogi gminnej Tylice - PGR Tylice (etap VI - końcowy)	Wniosek złożony w 2023 r. Otrzymał wsparcie. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	470 032,69	
Wysokość dofinansowania (zł)	185 000,00	
Program	Środki z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych	
Obszar inwestycyjny	Ochrona gruntów rolnych i leśnych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem przedsięwzięcia było wykonanie VI etapu przebudowy drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Tylice, której wcześniejsze kilka etapów zrealizowano przy pomocy środków z budżetu województwa w latach poprzednich. Droga ta rozpoczyna się przy skrzyżowaniu drogi gminnej Tylice - PGR Tylice z drogą wojewódzką nr 538 Nowe Miasto Lubawskie – Uzdrawo - Rozdroże (droga wojewódzka o nawierzchni asfaltowej), a kończy się w terenie zabudowanym w byłym PGR Tylice. Łączna długość drogi wynosi 1 704 mb, a pozostały do wykonania w ramach posiadanego projektu budowlanego odcinek tej drogi stanowiący przedmiot wniosku wynosił ok. 250 mb.

Tabela 12. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek złożony w 2018 roku. Umowa o dofinansowanie została zawarta 30.04.2020 r. Inwestycję zrealizowano w latach 2019-2023.
Wartość ogółem (€)	1 835 163,46	
Wnioskowane dofinansowanie (€)	1 651 647,11	
Program operacyjny	Europejski Instrument Sąsiedztwa	
Priorytet	Środowisko	
Obszar działania na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Jamielniku	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W 2020 roku została zawarta umowa o dofinansowanie inwestycji z zakresu gospodarki ściekowej w ramach projektu Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Nasza gmina wnioskuje o przeznaczenie środków na budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 2,6 km (która została wykonana w 2019 roku i została sfinansowana w ramach tzw. grantu retroaktywnego) i oczyszczalni ścieków w Jamielniku, natomiast strona rosyjska m.in. na budowę sieci kanalizacji sanitarnej pod dnem rzeki Tylża, która ma swe ujście w rzece Niemen. Gmina Nowe Miasto Lubawskie budowę swojej części pierwotnie zaplanowanego komponentu infrastrukturalnego zakończyła w lipcu 2021 roku. W związku z rosyjską agresją wojskową na Ukrainę, której konsekwencją było zawieszenie umowy finansowej pomiędzy Polską, Rosją i Komisją Europejską w projekcie tym nastąpiły zmiany mające na celu rozszerzenie zakresu projektu po stronie Gminy Nowe Miasto Lubawskie i sfinansowanie rozbudowy kanalizacji sanitarnej w Jamielniku w ramach projektu z jednoczesnym zmniejszeniem wydatków kwalifikowalnych po stronie partnera rosyjskiego. W związku z tym przesunięty został termin zakończenia realizacji projektu. W II połowie 2023 r. nastąpiło zakończenie działań projektowych i złożono raport końcowy rozliczający przedsięwzięcie. Środki zostały wypłacone w 2024 r.

Tabela 13. Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Pacółtowo i Mszanowo

Tytuł projektu	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Pacółtowo i Mszanowo	Wniosek złożony w 2022 r. Otrzymał wsparcie. Inwestycję zakończono w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	2 211 680,51	
Wysokość dofinansowania (zł)	2 101 096,48	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotem inwestycji była budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Pacółtowo (w ulicach Leśnej, Osiedlowej, Piaskowej, Sielskiej, Liliowej, Chabrowej, Makowej, Konwaliowej, Lawendowej i Wrzosowej) i Mszanowo (ul. Rekreacyjna i Widokowa) położonych w Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Kanalizacja sanitarna została włączona do sieci kanalizacji sanitarnej w mieście Nowe Miasto Lubawskie. Obszar inwestycji objął nowe oraz rozwijające się osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Między innymi ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z Nowym Miastem Lubawskim działki na ww. osiedlach należały i wciąż należą do najchętniej wybieranych przez osoby poszukujące nieruchomości pod budowę swojego domu. Powodem ku osadzeniu się na tym terenie są także warunki estetyczne, ładny krajobraz wokół oraz uporządkowana zabudowa. Kanalizacja sanitarna wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska, ponieważ jest najbardziej efektywnym sposobem

gospodarki ściekowej, ale też dodatkowo zachęci kolejne osoby do osiedlania się w tej części miejscowości i w konsekwencji będzie katalizować proces dalszej rozbudowy mieszkaniowej. Zaprojektowane sieci posiadają odpowiednią nośność i zagłębienie zapobiegające uszkodzeniu lub zniszczeniu rur od obciążeń statycznych i dynamicznych, jak też występowaniu zakłóceń w przepływie ścieków spowodowane ich oziębieniem przez ujemne temperatury zewnętrzne. W ramach realizacji kanalizacji sanitarnej został wybudowany kolektor główny wraz z przyłączami.

Tabela 14. Budowa remizy OSP wraz ze świetlicą i zagospodarowaniem terenu w Bratianie

Tytuł projektu	Budowa remizy OSP wraz ze świetlicą i zagospodarowaniem terenu w Bratianie	Wniosek złożony w 2022 r. Inwestycję zakończono w 2023 r. Oddano do użytku w 2024 r.
Wartość ogółem (zł)	5 256 319,06	
Wysokość dofinansowania (zł)	4 730 687,15	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura kulturalna	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Inwestycja obejmowała wyburzenie remizy OSP w Bratianie i wykonanie efektywnego energetycznie nowego 2-piętrowego budynku o powierzchni ok. 600 m² (parter o powierzchni ok. 380 m² do działań OSP oraz piętro o powierzchni ok. 220 m² do realizacji zajęć kulturalno-integracyjnych – m.in. przez KGW). Zamontowano panele fotowoltaiczne i windę dla osób niepełnosprawnych, sprzęt RTV, AGD, meble. Budynek ogrzewany jest za pomocą instalacji gazowej. Przewidziano miejsca postojowe i zieleń urządzoną. Inwestycja poprawi działania w obszarze ochrony przeciwpożarowej, zarządzania kryzysowego i kultury. Projekt przeciwdziała wykluczeniu społecznemu poprzez włączenie defaworyzowanych grup społecznych z obszarów wiejskich (w szczególności seniorów, młodzieży i osób niepełnosprawnych) w różne aktywności, np. nauka obsługi komputera dla seniorów, gra w szachy dla młodzieży. Zwiększa ofertę kulturalną w największej miejscowości gminy – Bratianie, a największa jednostka OSP na terenie Gminy – OSP Bratian uzyskuje godną siedzibę. Budynek stanowi centrum koordynacyjne działań wszystkich OSP na terenie Gminy. W tym celu zrealizowano m.in. salę konferencyjną przewidzianą do odbywania m.in. narad kadry zarządzającej poszczególnymi OSP.

Natomiast piętro jest przeznaczona na ogólnodostępną, czynną cały rok przestrzeń publiczną do realizacji zajęć kulturalno-edukacyjno-integracyjnych dla mieszkańców głównie Bratiana, ale też okolicznych miejscowości. Inwestycja związana jest z ograniczaniem skutków klęsk żywiołowych lub zapobieganiu im w przyszłości.

Budynek służyć ma m.in. do bardziej efektywnego udziału OSP w różnego rodzaju zdarzeniach ratowniczych, do których jednostki te są powołane (w tym

w ramach KSRG). Obiekt zapewnia dostępność w rozumieniu ustawy z dnia 19.07.2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 15. Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek złożony w 2023 r. Projekt zrealizowany w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	857 045,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	518 463,45	
Konkurs	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	
Obszar działania	Wsparcie OSP	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Projekt obejmował doposażenie 3 jednostek OSP z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie - OSP w Bratianie, Skarlinie, Jamielniku w 3 wozy specjalne pożarnicze - dwa lekkie wozy ratowniczo-gaśnicze dla OSP w Skarlinie i Jamielniku, 1 lekki wóz ratowniczy dla OSP w Bratianie z przeznaczeniem na ratownictwo wodne i powodziowe. Pojazd dla OSP Jamielnik został zakupiony w 2016 r.

Tabela 16. Zakup zestawu poduszek wysokociśnieniowych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Gwiździnach

Tytuł projektu	Zakup zestawu poduszek wysokociśnieniowych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Gwiździnach	Wniosek złożony w 2023 r. Projekt zrealizowany w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	17 000,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	150 000,00	
Program	Łączy nas turystyka - Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	
Obszar działania	Poprawa i rozwój infrastruktury sportowej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Projekt polegał na zakupie zestawu poduszek wysokociśnieniowych. Poduszki wysokociśnieniowe należą do ratowniczego pneumatycznego sprzętu podnoszącego. Dają możliwość uzyskania dużej siły do podnoszenia, dociskania, rozpierania, czy parcia – a przy tym możliwość osiągnięcia niemalże milimetrowej dokładności. Zestaw poduszek wysokociśnieniowych z oprzyrządowaniem składa się między innymi z: poduszki - 3 szt., reduktora butlowego – 1 szt., sterownika podwójnego – 1 szt., węża napełniającego 10 m – 2 szt., butli aparatu oddechowego 6 l – 2 szt.

Tabela 17. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej gminnych usług publicznych

Tytuł projektu	Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej gminnych usług publicznych	Wniosek złożony w 2022 r. Otrzymał wsparcie. Zakończenie realizacji projektu nastąpiło w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	303 541,94	
Przyznane dofinansowanie (zł)	250 000,00 zł - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	
Konkurs	Dostępny samorząd - granty	
Obszar działania	Likwidacja barier architektonicznych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem projektu była likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej gminnych usług publicznych, poprzez: budowę dwóch podjazdów dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych do siedziby Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, budowę podjazdu dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych do siedziby Gminnego Centrum Kultury z siedzibą w Mszanowie, poprawę dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej kanałów informacyjnych Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez: a) wykonanie strony internetowej zgodnej ze standardami dostępności dot. pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze; b) wykonanie autoprezentacji Urzędu Gminy w Mszanowie w języku migowym; c) zakup oprogramowania służącego do tworzenia automatycznie napisów do realizacji filmowych; d) zamówienie usługi doradczej na rzecz zapewniania dostępności w zakresie obszarów wymagających poprawy dostępności. Projekt ten dofinansowany jest ze środków Unii Europejskiej „Dostępny samorząd - granty” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Tabela 18. Cyfrowa Gmina - Rozwój cyfrowy Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia

Tytuł projektu	Cyfrowa Gmina - Rozwój cyfrowy Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia	Wniosek złożony w 2021 r. Otrzymał wsparcie. Rozliczenie projektu nastąpiło w IV kw. 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	249 330,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	249 330,00	
Program	Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	
Obszar działania	Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Pozyskane środki pozwoliły m.in. na zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Prócz diagnozy cyberbezpieczeństwa w ramach realizacji ww. projektu zostały osiągnięte następujące cele:

- 1) zakup wsparcia gwarancyjnego producenta na okres 5 lat dla 2 serwerów, 1 macierzy oraz routera (dotyczy serwerowni urzędu), dodatkowo w zakres wchodzi:
  - a) usługi rozbudowy serwerów o dodatkową pamięć RAM,
  - b) aktualizacje oprogramowania układowego macierzy oraz serwerów,
  - c) podniesienie wersji oprogramowania do wirtualizacji,
  - d) migracja oprogramowania Windows Server do nowej wersji,
  - e) migracja danych.
- 2) refundacja kosztów poniesionych od 1.02.2020 r. związanych z zabezpieczeniem ciągłości pracy urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie w warunkach spowodowanych przez COVID-19.

Tabela 19. Poznaj Polskę

Tytuł projektu	Poznaj Polskę	Projekt zrealizowany w 2023 roku i rozliczony w 2023 roku
Wartość ogółem (zł)	88 869,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	55 396,00	
Program	Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. Poznaj Polskę	
Obszar działania	Przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku szkolnego wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem konkursu było przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku szkolnego wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra. W ramach tego przedsięwzięcia

zorganizowano 9 wycieczek dla 352 uczniów z Zespołu Szkół w Bratianie, Szkoły Podstawowej w Jamielniku oraz Szkoły Podstawowej w Radomnie.

Tabela 20. Aktywna Tablica

Tytuł projektu	Aktywna Tablica	
Wartość ogółem (zł)	28 690,00	W 2023 roku został złożony wniosek o dofinansowanie, wniosek otrzymał wsparcie. Zadanie zrealizowane w 2023 r.
Przyznane dofinansowanie (zł)	22 950,00	
Program	Rządowy Program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Projekt realizowany w 2023 roku w Szkole Podstawowej w Gwiździnach, w/w placówka otrzymała dofinansowanie na zakup pomocy dydaktycznych oraz narzędzi do terapii.

Tabela 21. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Tytuł projektu	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	
Wartość ogółem (zł)	1 875,00	W 2023 roku został złożony wniosek o dofinansowanie, wniosek otrzymał wsparcie. Zadanie zrealizowane w 2023 r.
Przyznane dofinansowanie (zł)	1 500,00	
Program	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025 jest kolejną edycją wieloletniego programu, nakierowanego na wzmocnienie czytelnictwa w Polsce oraz modernizację bibliotek. Ze względu na skalę oddziaływania, jest to jeden z największych programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, dofinansowanie w 2023 r. w wysokości 1 500 zł pozyskała Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jamielniku.

Tabela 22. Usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75+

Tytuł projektu	Usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75+	
Wartość ogółem (zł)	66 493,92	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2023 roku
Przyznane dofinansowanie (zł)	39 896,35	
Program	"Opieka 75+" na 2023 r.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Pozyskane środki stanowiły dofinansowanie kosztu realizacji usług opiekuńczych dla 8 osób w wieku powyżej 75 roku życia.

Tabela 23. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek został złożony i otrzymał wsparcie w 2023 roku, zadanie zrealizowane i rozliczone w 2023 roku.
Wartość ogółem (zł)	38 828,16	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	3 882,82 - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	
	29 121,12 - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	
	5 824,22 – środki własne	
Program	Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest	
Obszar działania	Odbiór, utylizacja wyrobów zawierających azbest	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zadanie od kilku lat realizowane jest przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie, dzięki niemu mieszkańcy mogą pozyskać dofinansowanie do utylizacji azbestu. Początkowo w 2023 roku planowano unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w ilości 66,91 Mg, podczas gdy ostatecznie unieszkodliwiono łącznie 59,92 Mg. Zutylizowano azbest z 23 nieruchomości.

Tabela 24. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (edycja 2023)

Tytuł projektu	Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (edycja 2023)	Wniosek złożony w 2023 roku. Otrzymał wsparcie. Projekt zakończony w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	16 640,64	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	16 640,64	
Program	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	
Obszar działania	Usuwanie folii rolniczych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotem inwestycji było ważenie, załadunek, odbiór odpadów z miejsca wskazanego na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie, transport odpadów z miejsca odbioru do miejsca unieszkodliwienia, rozładunek i zdeponowanie/unieszkodliwienie lub poddanie odzyskowi odpadów pochodzących z działalności rolniczej: folia rolnicza, siatka i sznurek do owijania balotów, opakowania po nawozach (worki i pojemniki po nawozach płynnych) i typu Big-Bag oraz prowadzenie ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, w szacunkowej (podanej przez producentów rolnych ilości) 66 Mg przez specjalistyczną firmę posiadającą stosowne zezwolenie. Zakres prac obejmował

- ważenie odbieranych odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach (worki i pojemniki po nawozach płynnych) i typu Big-Bag przy użyciu własnych (posiadających legalizację) urządzeń,

- załadunek odpowiednio zapakowanych odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach (worki i pojemniki po nawozach płynnych) i typu Big-Bag oraz uporządkowanie miejsca wykonywania usługi z w/w odpadów,
- transport odebranych odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach (worki i pojemniki po nawozach płynnych) i typu Big-Bag do miejsca ich odzysku lub unieszkodliwienia środkami transportu posiadającymi aktualne zezwolenie na transport odpadów,
- rozładunek i przekazanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach (worki i pojemniki po nawozach płynnych) i typu Big-Bag do odzysku lub unieszkodliwienia.

Tabela 25. Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół stawu wiejskiego w Skarlinie

Tytuł projektu	Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół stawu wiejskiego w Skarlinie	Wniosek złożony w 2023 roku.
Wartość ogółem (zł)	38 000,00	Otrzymał wsparcie.
Przyznane dofinansowanie (zł)	19 000,00	Projekt zrealizowano w 2023 r.
Program	Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego" w 2023 roku	
Obszar działania	Budowa silnego kapitału społecznego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem zadania było uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej przy stawie wiejskim w Skarlinie poprzez uzupełnienie tej przestrzeni o profesjonalne stanowisko do ogniska z ławami, zastąpienie istniejących tablic edukacyjnych nową tablicą informacyjno-edukacyjną oraz nasadzenie drzew i krzewów rodzimych gatunków. Zadanie zrealizowano następująco: wykonano stanowiska do ogniska z kostki oraz drewnianych ław umieszczonych na murku z kostki przez firmę, która zrealizowała kompleksowo wszystkie działania przewidziane we wniosku o dofinansowanie (zakup 30 sztuk kijów do pieczenia kiełbas, wykonanie estetycznej tablicy informacyjno-edukacyjnej o drewnianej konstrukcji, która zastąpi stare nieczytelne tablice znajdujące się w drewnianej altanie, zakup drzew (15 szt. rodzimych gatunków) i krzewów (25 szt. rodzimych gatunków z nasadzeniem) – 1 kpl.

W wyniku realizacji zadania:

- 1) lepiej zagospodarowana działka stała się wizytówką miejscowości, z pewnością w cieplejszych miesiącach stanie się miejscem częściej odwiedzanym przez mieszkańców,
- 2) poprawiła się estetyka zagospodarowanego otoczenia,
- 3) wzrosło poczucie lokalnej tożsamości mieszkańców Skarlina,
- 4) realizacja zadania zmobilizowała mieszkańców do jeszcze częstszego korzystania z dóbr infrastruktury rekreacyjnej i dbania o to miejsce,
- 5) uatrakcyjniono wieś Skarlin, zwiększono chęć turystów do odwiedzania miejscowości i korzystania z jej zasobów.

Tabela 26. Doposażenie infrastruktury turystycznej poprzez montaż tablic edukacyjno-informacyjnych przy ścieżkach rowerowych znajdujących się na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Doposażenie infrastruktury turystycznej poprzez montaż tablic edukacyjno-informacyjnych przy ścieżkach rowerowych znajdujących się na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek złożony w 2023 r. Projekt zrealizowany w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	32 400,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	16 200,00	
Konkurs	Łączy nas turystyka - Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	
Obszar działania	Poprawa i rozwój infrastruktury sportowej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem zadania było zapewnienie turystom dostępu do informacji o historii terenów, przez które przebiegają obecnie ścieżki rowerowe na terenie gminy, a wcześniej na miejscu ścieżek funkcjonowała sieć kolejowa, a także o bogactwie przyrodniczym terenów objętych ochroną. Cel został osiągnięty poprzez montaż 5 tablic o konstrukcji drewnianej, które zawierają treść graficzną i słowną przystępną dla przeciętnego odbiorcy. Działania podjęte w ramach niniejszego projektu wyszły naprzeciw brakowi informacji z wyraźnym zaakcentowaniem na historię (4 tablice), która miała miejsce na terenie naszej gminy i walory przyrodnicze (1 tablica), z których mieszkańcy często nie zdają sobie sprawy. Zrealizowane działania przyczynią się do budowy poczucia tożsamości lokalnej.

Tabela 27. KGW Nawiarenka serwuje tradycyjne potrawy!

Tytuł projektu	KGW Nawiarenka serwuje tradycyjne potrawy!	Wniosek złożony w 2023 roku. Otrzymał wsparcie. Zadanie zakończone w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	10 366,73	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	8 000,00 zł	
Program	Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich w 2023 roku	
Obszar działania	Wsparcie działań KGW	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem zadania było zbudowanie silnego kapitału społecznego poprzez zaangażowanie Koła Gospodyń Wiejskich Nawiarenka z Nawry w działania na rzecz mieszkańców wsi Nawra. Cel zadania został osiągnięty. Opis ogólny: dzięki zakupionemu sprzętowi Koło Gospodyń Wiejskich Nawiarenka z Nawry prócz tradycyjnych potraw mogło zaoferować nowości w okolicy, tj. donaty, opiekane tortille i kanapki na ciepło. Kuchenka indukcyjna przenośna pozwoliła na smażenie naleśników na miejscu oraz podgrzewanie i gotowanie dań. Doposażenie świetlicy w nowe obrusy i koszyki oraz paterę było niezbędne przy wystawieniu się przez KGW na dożynkach i wystawie „Zielono mi” w Kurzetniku. KGW planuje konsekwentnie wystawiać się na nowej hali targowej

w Bratianie ze zdrowymi potrawami, ale też w miarę możliwości przy ścieżce rowerowej w formie poczęstunku dla korzystających ze ścieżki oraz innych cyklicznych wydarzeń społecznych (np. pikniki rodzinne, mikołajki, dzień dziecka).

Tabela 28. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych

Tytuł projektu	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2023 roku
Wartość ogółem (zł)	18 000,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	18 000,00	
Program	Instytut Książki	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Centrum Kultury

Gminne Centrum Kultury pozyskało w 2023 roku dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych INSTYTUTU KSIĄŻKI w wysokości 18 000 zł.

Tabela 29. Wynagrodzenie dla animatora sportu

Tytuł projektu	Wynagrodzenie dla animatora sportu	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2023 roku
Wartość ogółem (zł)	12 646,80	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	12 646,80	
Program	Fundacja ORŁY SPORTU	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Centrum Kultury

Gminne Centrum Kultury pozyskało dofinansowanie do kosztów wynagrodzenia animatora sportu pracującego na ORLIK-u.

Gmina w roku 2023 oraz w latach wcześniejszych składała również wnioski o dofinansowanie, które zostały pozytywnie rozpatrzone i będą realizowane w kolejnych latach.

Tabela 30. Modernizacja 2 mostów na rzece Wel wraz z przebudową ul. Szkolnej i Młyńskiej w Bratianie

Tytuł projektu	Modernizacja 2 mostów na rzece Wel wraz z przebudową ul. Szkolnej i Młyńskiej w Bratianie	Wniosek złożony w 2021 r. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kwartał 2024 r.
Wartość ogółem (zł)	12 782 566,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	7 980 000,00	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zadanie polega na modernizacji ul. Grunwaldzkiej, Młyńskiej i Szkolnej w Bratianie na odcinku długości ok. 280 m. Zakres obejmuje rozbiórkę i budowę od podstaw nowych mostów nad rzeką Wel. W związku z budową mostów konieczne jest przebudowanie 2 ulic w bezpośrednim sąsiedztwie mostów.

W ramach zadania zostanie wybudowana niezbędna infrastruktura techniczna: energooszczędne oświetlenie, kanalizacja deszczowa. Zostaną przebudowane sieci wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne, telekomunikacyjne. Powstaną nowe ciągi pieszo-rowerowe i nowa nawierzchnia bitumiczna. Umowa z wykonawcą została zawarta 14.10.2022 r. z terminem wykonania do 35 miesięcy od daty jej zawarcia. Ze względu na zaawansowanie prac Wykonawca planuje zakończyć inwestycję w 2024 r.

Tabela 31. Kompleksowe zaopatrzenie w wodę Gminy Nowe Miasto Lubawskie z budową stacji uzdatniania wody w Gwiździnach

Tytuł projektu	Kompleksowe zaopatrzenie w wodę Gminy Nowe Miasto Lubawskie z budową stacji uzdatniania wody w Gwiździnach	Wniosek złożony w 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	8 110 989,09	Umowa z 2024 r. Planowany termin zakończenia inwestycji to 2025 r.
Przyznane dofinansowanie (zł)	7 600 000,00	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zakres inwestycji obejmuje budowę stacji uzdatniania wody w Gwiździnach, budowę dwóch fundamentów pod zbiorniki retencyjne wraz z ich montażem, budowę nowego budynku SUW, budowę podziemnego żelbetowego odstoju wód popłucznych wraz ze studniami chłonnymi i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą wodno-kanalizacyjną i elektroenergetyczną. Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej obejmuje sieć wodociągową i kanalizacyjną w obrębie i poza obrębem działki, na której będzie znajdowała się stacja uzdatniania wody. Woda jest jednym z najcenniejszych zasobów naturalnych, a jej jakość ma kluczowe znaczenie dla zdrowia i dobrostanu mieszkańców Gminy. Niestety, bez budowy nowej stacji uzdatniania wody, w niedługim czasie powstanie poważny problem z jakością dostarczanej wody. Bez realizacji inwestycji woda nie będzie spełniała standardów bezpieczeństwa i czystości, co spowoduje zagrożenie dla zdrowia naszej społeczności. Dlatego budowa nowoczesnej stacji uzdatniania wody niezbędna jest w celu zapewnienia naszym mieszkańcom dostępu do czystej, zdrowej i bezpiecznej wody.

W związku z dynamicznym rozwojem miejscowości Pacółtowo znacznie wzrosło zużycie wody. Stacja uzdatniania wody w Gwiździnach zasilająca w wodę również Pacółtowo stała się niewystarczająca, w związku z czym miejscowość Pacółtowo zasilano częściowo z pobliskiego ujęcia w Tylicach. Zwiększenie poboru na ujęciu w Tylicach drastycznie pogorszyło jakość wody pochodzącą z tego ujęcia (zażelazienie). W związku z powyższym niezbędne jest wybudowanie nowoczesnego obiektu wyposażonego w filtry usuwające żelazo oraz mangan, którego lokalizacja z racji występującej lepszej jakości wody podziemnej została wyznaczona w miejscowości Gwiździny. Nowy obiekt docelowo ma zasilać Gwiździny, Tylice i Pacółtowo. Do funkcjonowania nowego układu zasilania w wodę powyższych miejscowości konieczne jest również wybudowanie sieci

magistralnej między Gwiździnami a Tylicami oraz wodociągu wody surowej. Innymi korzyściami wynikającymi z realizacji inwestycji będzie zwiększenie niezależności i elastyczności w zarządzaniu dostawami wody. Nasza gmina będzie mogła uniezależnić się od czynników zewnętrznych, takich jak jakość źródeł naturalnych oraz bardziej efektywnie reagować na zmienne warunki klimatyczne. Dzięki ulepszonemu zarządzaniu wodą, ograniczymy straty związane z nieszczelnościami sieci wodociągowej, co przekłada się na mniejsze zużycie wody i zmniejszenie obciążenia środowiska. Będzie możliwe również utrzymanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego w podmiejskiej miejscowości Pacółtowo, w której na rozbudowującym się wciąż osiedlu domów jednorodzinnych z roku na rok przybywa mieszkańców i potrzeby w dostawach wody są coraz większe.

Tabela 32. Budowa świetlicy wiejskiej w Gryźlinach

Tytuł projektu	Budowa świetlicy wiejskiej w Gryźlinach	Wniosek z 2023 r. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2024 r.
Wartość ogółem (zł)	1 458 757,52	
Przyznane dofinansowanie (zł)	1 429 582,37	
Program	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura kulturalna	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Inwestycja obejmuje rozbiórkę istniejącej świetlicy wiejskiej w Gryźlinach i wykonanie nowego, efektywnego energetycznie, funkcjonalnego obiektu budowlanego w celu realizacji różnych inicjatyw społecznych. Inwestycja oczekiwana jest przez mieszkańców Gryźlin od wielu lat, poprawi jakość ich życia poprzez poprawę warunków integracji społecznej, wsparcie rozwoju kultury przedstawicieli wszystkich grup wiekowych i pielęgnację wartości wynikających z kultywowania tradycji. To miejsce, w którym wszyscy mieszkańcy będą mogli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i kulturalnym, tworząc wspólnotę związaną wspólnymi wartościami i celami. Realizacja inwestycja uzasadniona jest gdyż w Gryźlinach brakuje świetlicy spełniającej współczesne standardy. W tej miejscowości brakuje miejsca, gdzie mieszkańcy mogą się spotykać, nawiązywać relacje i integrować się. Budowa świetlicy wiejskiej stworzy możliwość organizowania różnorodnych wydarzeń kulturalnych, spotkań lokalnych grup czy klubów (na przykład prężnie działającego w Gryźlinach Koła Gospodyń Wiejskich „Zgryźliwe Babki”), co przyczyni się do wzmocnienia więzi społecznych. Świetlica wiejska może stać się miejscem, gdzie młodzi ludzie będą mieli dostęp do różnorodnych zajęć i aktywności. Zorganizowanie kursów, warsztatów czy pomocy w nauce może przyczynić się do rozwoju umiejętności i pasji, jak również zapewnić alternatywne rozrywki dla dzieci i młodzieży. Świetlica wiejska może również pełnić funkcję naukową, oferując miejsce do nauki i odrabiania lekcji. Dla tych rodzin, które nie mają odpowiednich warunków w domu, świetlica może być cennym wsparciem w kształceniu. Organizacja różnorodnych wydarzeń kulturalnych i artystycznych na terenie świetlicy pozwoli na pielęgnowanie lokalnej kultury, tradycji oraz dziedzictwa.

Przy okazji świetlica może przyciągać również turystów. Budowa świetlicy może być korzystna dla zdrowia psychicznego mieszkańców. Dzięki możliwości spędzania czasu w towarzystwie innych, uczestnictwa w działaniach społecznościowych i rozrywkowych, ludzie mogą ograniczyć poczucie izolacji i osamotnienia. Świetlica może służyć również jako miejsce, gdzie lokalna społeczność będzie miała dostęp do informacji dotyczących usług publicznych, wydarzeń czy innych aktualności. Może również stanowić miejsce konsultacji z urzędnikami i organizacjami, co ułatwi obywatelom załatwianie różnych spraw. Świetlica może być miejscem, w którym mieszkańcy będą mieli okazję do aktywnego uczestnictwa w organizacji działań społecznych i kulturalnych. To z kolei przyczyni się do rozwijania kultury wolontariatu i zaangażowania obywatelskiego.

Tabela 33. Zagospodarowanie terenu wokół pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze

Tytuł projektu	Zagospodarowanie terenu wokół pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze - etap II	Wniosek z 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	946 553,41	Planowany termin zakończenia
Przyznane dofinansowanie (zł)	927 622,34	inwestycji to IV kw. 2024 r.
Program	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Polski łąd	
Obszar inwestycyjny	Wsparcie utrzymania zabytków wpisanych do rejestru zabytków.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotem zadania jest zagospodarowanie terenu wokół pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze jako kontynuacja zadania pn. „Zagospodarowanie terenu wokół pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze - II etap”. Zakres wniosku obejmuje: - rozbiórkę istniejącego murku z tabliczkami imiennymi i wykonanie nowych tablic; - zagospodarowanie terenu wokół pomnika poprzez urządzenie terenów zielonych, utwardzenie terenu i wyznaczenie miejsc postojowych, ławek, koszy na śmieci wraz z infrastrukturą techniczną; - wykonanie oświetlenia terenu i pomnika. Ogólną koncepcją jest stworzenie infrastruktury wokół pomnika pt. "Ściana Śmierci" wykonanego przez Ryszarda Wachowskiego zlokalizowanego w miejscowości Nawra w gminie wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie na granicy z gminą miejską Nowe Miasto Lubawskie. Pomnik jest najważniejszym obiektem w Powiecie Nowomiejskim oddającym cześć Polakom, którzy poświęcili własne życie za wolność Ojczyzny. Jest to miejsce zbiorowej pamięci znane wszystkim mieszkańcom Nowego Miasta Lubawskiego i okolic. Położenie pomnika w Nawrze jest wyjątkowe. Lokalizacja obiektu to wzgórze na terytorium Gminy Wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie, ale widoczne z dużej części miasta Nowe Miasto Lubawskie. Oświetlenie pomnika zaplanowane w ramach wniosku o dofinansowanie nada temu miejscu wyjątkowy i doniosły charakter i spowoduje bardziej trwałą obecność w świadomości mieszkańców miasta, gminy i okolic.

Rezultatem realizacji zadania jest przywrócenie doniosłego znaczenia i nadanie właściwej rangi temu ważnemu dla lokalnej historii miejscu pamięci.

Tabela 34. Rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo	Wniosek z 2022 r. Planowany termin zakończenia inwestycji to czerwiec 2024 r.
Wartość ogółem (zł)	12 435 661,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	7 461 396,60	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania planuje się rozbudowę drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo. Droga posiada status drogi publicznej. Wnioskowana do realizacji droga bezpośrednio łączy miejscowości Bratian z Mszanowem na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie. Realizacja zadania jest istotna m.in. z uwagi na bezpieczeństwo pieszych - obecny ruch pieszo-rowerowy (w tym dzieci do szkoły) ze względu na brak chodnika odbywa się na jezdni, wykonanie inwestycji w całości zmieni ten stan rzeczy, ponieważ w ramach inwestycji wybudowana zostanie ścieżka rowerowa odseparowana od ruchu samochodowego wraz z oświetleniem ulicznym. W związku z przebiegiem ścieżki rowerowej przez ciek wodny konieczne będzie wybudowanie kładki przez ten ciek. Zakończenie inwestycji planuje się w czerwcu 2024 roku.

Tabela 35. Poprawa infrastruktury drogowej w obszarach wiejskich Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę drogi gminnej w Lekartach oraz rozbudowę ul. Królowej Jadwigi w Jamielniku

Tytuł projektu	Poprawa infrastruktury drogowej w obszarach wiejskich Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę drogi gminnej w Lekartach oraz rozbudowę ul. Królowej Jadwigi w Jamielniku	Wniosek złożony w 2022 roku. Trwa ocena formalna złożonych wniosków. Realizację operacji przewiduje się do sierpnia 2024 r.
Wartość ogółem (zł)	3 288 446,48	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	2 035 200,00	
Program operacyjny	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	
Typ operacji	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	
Nazwa poddziałania	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem operacji jest poprawa warunków życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego poprzez przebudowę drogi gminnej nr 181008N w Lekartach o długości ok. 835 mb oraz rozbudowę drogi gminnej nr 181060N (ulica Królowej Jadwigi w Jamielniku) o długości ok. 263 mb, które zagwarantują mieszkańcom

dostęp do budynków użyteczności publicznej. Wniosek Gminy znalazł się na 33 pozycji i zmieścił się w limicie środków dla województwa warmińsko-mazurskiego. Wysokość wnioskowanego dofinansowania wynikała z dostępnego limitu środków pozostałych do wykorzystania przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie w ramach PROW na lata 2014-2020. Inwestycję polegającą na rozbudowie drogi gminnej nr 181060N (ulica Królowej Jadwigi w Jamielniku) zakończono 22.12.2023 r. Planowany termin zakończenia przebudowy drogi gminnej nr 181008N Lekarty - Gryźliny na odcinku pomiędzy drogą powiatową nr 1244N a drogą gminną nr 181007N (centrum wsi Lekarty) to sierpień 2024 r.

Tabela 36. Budowa drogi dla rowerów w ul. Rekreacyjnej w Mszanowie

Tytuł projektu	Budowa drogi dla rowerów w ul. Rekreacyjnej w Mszanowie	Wniosek z 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	2 984 268,07	Planowany termin zakończenia
Przyznane dofinansowanie (zł)	2 387 414,46	inwestycji to IV kwartał 2024 r.
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania planuje się budowę drogi dla rowerów w ulicy Rekreacyjnej w Mszanowie. Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie powiatu nowomiejskiego w Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Początek wnioskowanego odcinka drogi dla rowerów zlokalizowany jest na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 5500N, a kończy na granicy Gminy Nowe Miasto Lubawskie i Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie. Na terenie inwestycji występuje nawierzchnia gruntowa. Wody opadowe odprowadzane są poprzez spadki podłużne i poprzeczne powierzchniowo. Na całym odcinku ciągu pieszo-rowerowego zachowano stały układ szerokości t.j. główny ciąg szerokości 3,50 m.

Nawierzchnię ciągu pieszo-rowerowego zaprojektowano jako nawierzchnię z betonu asfaltowego. Obramowanie ciągu pieszo-rowerowego od strony jezdni krawężnikiem betonowym 15x30 cm + 1/12 cm, od strony posesji obrzeżem betonowym 8x30 cm.

Nawierzchnię jezdni zaprojektowano jako nawierzchnię z betonu asfaltowego. Obramowanie jezdni: lewostronny krawężnik betonowy 15x30 cm + 1/12 cm, prawostronny krawężnik betonowy najazdowy 15x22 cm + 3 cm / pobocze z kruszywa 0/31,5 mm z kruszywa stabilizowanego mechanicznie. Przekrój poprzeczny jezdni zaprojektowano jako daszkowy.

Zaprojektowano nawierzchnię zjazdów na posesje z betonu asfaltowego, a nawierzchnię dojeżdż do posesji z kostki betonowej.

Zaprojektowano odprowadzenie wód opadowych z inwestycji poprzez kanalizację deszczową podłączoną do istniejącej sieci.

Długość zaprojektowanej drogi dla rowerów: 691,00 mb, długość jezdni dedykowanej budowie przejścia dla pieszych: 100,00 mb, budowa oświetlenia na całym odcinku drogi dla rowerów (16 nowych lamp).

Tabela 37. Rozbudowa ulicy Rekreacyjnej w Mszanowie - etap końcowy

Tytuł projektu	Rozbudowa ulicy Rekreacyjnej w Mszanowie - etap końcowy	Wniosek z 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	2 060 897,00	Planowany termin zakończenia
Przyznane dofinansowanie (zł)	1 236 538,20	inwestycji to IV kwartał 2024 r.
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania planuje się rozbudowę ulicy Rekreacyjnej w Mszanowie. Jest to droga gminna nr 181065N. Droga posiada status drogi publicznej. Wnioskowana do realizacji droga bezpośrednio łączy miejscowość Mszanowo na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie z miastem Nowe Miasto Lubawskie.

Realizacja zadania jest niezmiernie istotna z uwagi na:

- zdecydowaną poprawę komunikacji z Nowym Miastem Lubawskim - ulica Rekreacyjna w Mszanowie stanowi najlepszy skrót do sąsiedniego miasta (funkcja obwodnicy), realizacja zadania utrwali ten stan rzeczy;
- bezpośrednią kontynuację zadania pn. "Budowa drogi dla rowerów w ul. Rekreacyjnej w Mszanowie" (wniosek złożony w edycji 2023 RFRD BRD), zatem zapewni komfort użytkownikom drogi przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa pieszych, ponieważ cały ruch pieszo-rowerowy będzie odbywał się na drodze dla rowerów o szerokości 3,5 m, która powstanie przy dofinansowaniu drogi dla rowerów z BRD, wniosek do BRD z uwagi na istniejące przejście dla pieszych uwzględnia również 100 mb jezdni, niniejszy wniosek o dofinansowanie swym zakresem obejmuje pozostałe 591 mb jezdni do granicy z miastem Nowe Miasto Lubawskie;
- lokalizację pasa drogowego w bezpośrednim sąsiedztwie strefy przemysłowej w Mszanowie oraz blisko zakładów grupy Szynaka – największego pracodawcy w powiecie nowomiejskim.

W związku z tym wykonanie inwestycji będzie miało ogromny, pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa, rozwój lokalny i poprawę dostępności do centrów gospodarczych, społeczno-kulturalnych dla przedsiębiorców i lokalnej społeczności oraz do terenów przemysłowych.

Długość drogi objętej wnioskiem wynosi 591,00 m. Obecnie droga posiada nawierzchnię gruntową, która jest w złym stanie technicznym. Ulica Rekreacyjna łączy się z drogą powiatową nr 1246N, które posiada nawierzchnię asfaltową. Szerokość istniejącej drogi gruntowej wynosi średnio 5,00 m. Droga posiada odwodnienie poprzez spadki podłużne i poprzeczne. Planowana inwestycja przebiega przez teren zabudowy. Pas drogowy zagospodarowany i uzbrojony w sieci. Działki sąsiadujące z pasem drogowym to działki rolne, użytki rolne, działki budowlane.

Tabela 38. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie (tzw. pętla przy jeziorze) - etap III końcowy

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie (tzw. Pętla przy jeziorze) - etap III końcowy	Wniosek z 2023 r.
Wartość ogółem (zł)	1 738 897,00	Planowany termin zakończenia
Przyznane dofinansowanie (zł)	964 846,78	inwestycji to IV kwartał 2024 r.
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar inwestycyjny	Infrastruktura drogowa	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Rozbudowa drogi gminnej nr 181020N etap III końcowy pozwoli na zakończenie rozbudowy tej drogi zapoczątkowanej w 2019 roku, a zakończonej w 2020 r. kiedy to wykonano I etap rozbudowy tej drogi. Realizacja zadania ułatwi przede wszystkim dojazd do terenów mieszkalnych i rekreacyjnych mieszkańcom posiadającym swoje domy i gospodarstwa rolne zlokalizowane przy tej drodze oraz turystom. Mieszkańcy ci oczekiwali zrealizowania przedmiotowej inwestycji od wielu lat. Teraz do wykonania pozostanie odcinek o długości 300 m. Planowana do realizacji droga nr 181020N łączy się bezpośrednio z drogą powiatową nr 1333N w kierunku Nowe Miasto Lubawskie / Iława. Inwestycja przyczyni się do podniesienia parametrów użytkowych drogi, a zatem do poprawy dostępu do ośrodków życia społeczno-gospodarczego o znaczeniu rejonowym (komunikacja drogą powiatową z ośrodkami społeczno-gospodarczymi w mieście Nowe Miasto Lubawskie i mieście Iława) oraz do węzła kolejowego o znaczeniu krajowym (dworzec PKP w Iławie). Ponadto realizacja projektu pozwoli na dalszą rozbudowę sieci dróg, które obecnie są tylko drogami nieutwardzonymi. Efektem projektu będzie poprawa komunikacji, remont drogi poprawi dostępność do posesji położonych w zasięgu.

Tabela 39. Zwiększenie bezpieczeństwa teleinformatycznego Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Zwiększenie bezpieczeństwa teleinformatycznego Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek złożony w 2023 roku.
Wartość ogółem (zł)	687 166,00	Otrzymał wsparcie.
Pozyskane dofinansowanie (zł)	687 166,00	Realizacja planowana w 2024-2025 roku.
Program operacyjny	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe	
Nazwa działania	Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa konkurs grantowy w ramach Projektu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd”	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Umowa o dofinansowanie została podpisana 20 marca 2023 r. Zakres inwestycji obejmuje 3 obszary:

- 1) obszar techniczny - zakup, wdrożenie, konfiguracja oraz utrzymanie urządzeń i oprogramowania z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz analizy, konsultacje, nadzór w projekcie (weryfikacja potrzeb grantobiorcy przed złożeniem

- wniosku o grant, prowadzenie usługi inżyniera kontraktu w celu zapewnienia prawidłowego wdrożenia zaplanowanych działań przez podmiot z odpowiednim doświadczeniem),
- 2) obszar organizacyjny - opracowanie, wdrożenie, przegląd, aktualizacja dokumentacji Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) oraz audyt SZBI dla Urzędu Gminy i jednostek podległych gminie,
  - 3) obszar kompetencyjny - szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla kadry kierowniczej oraz pracowników urzędu i jednostek podległych oraz szkolenia specjalistyczne w zakresie zastosowanych (planowanych do zastosowania) środków bezpieczeństwa w ramach projektu grantowego dla kadry informatycznej.

Tabela 40. Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek złożony w 2023 roku. Projekt zostanie zakończony w 2024, planowany do kontynuacji.
Wartość ogółem (zł)	425 324,03	
Przyznane dofinansowanie (zł)	339 887,10	
Program	Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych	
Obszar działania	Transport publiczny	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania zaprojektowano sieć połączeń dla gminy Nowe Miasto Lubawskie obejmujące 5 linii, w tym 4 pokrywające się przebiegami z dotychczas realizowanymi. Przebiegi tras poszczególnych linii opracowano w taki sposób, aby w pierwszej kolejności zapewnić aktualnie realizowane dowozy i odwozy dzieci do/ze szkół, a następnie potrzeby zgłaszane przez osoby, których celami podróży są urzędy lub ośrodki zdrowia. Linia 101 stanowi połączenie Nowego Miasta Lubawskiego ze szkołą w miejscowości Gwiździny. Linia 102 połączy miejscowość Tylice we wschodniej części gminy z wsią Bratian. Na linii 103 zaprojektowano 5 par kursów szkolnych, łączących dworzec autobusowy w Nowym Mieście Lubawskim z miejscowością Skarlin, przez Nawrę, Nowy Dwór Bratiański oraz Lekarty. Trasa linii 104 jest najdłuższą z zaprojektowanych. Jej trasa rozpocznie się w Nowym Mieście Lubawskim i przez miejscowości gminy: Łąki Bratiańskie, Nowy Dwór Bratiański, Chrośle, Pustki, Radomno, Bagno i Gryźliny, prowadzić będzie do wsi Jamielnik na wschodnim krańcu gminy. Zaplanowano także jedną linię funkcjonującą wyłącznie w soboty – 105, której celem jest dowóz mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie do hali targowej w Bratianie.

Tabela 41. Konserwacja i restauracja barokowego ołtarza głównego (1 ćw. XVIII w.) z kościoła świętego Jana Bosko w Gwiździnach - etap II (zakończenie prac przy ołtarzu)

Tytuł projektu	Konserwacja i restauracja barokowego ołtarza głównego (1 ćw. XVIII w.) z kościoła świętego Jana Bosko w Gwiździnach - etap II (zakończenie prac przy ołtarzu)	Wniosek złożony w 2023 roku. Planowany termin zakończenia prac konserwatorskich to IV kwartał 2024.
Wartość ogółem (zł)	339 118,20	
Przyznane dofinansowanie (zł)	332 335,84	
Program	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Polski Ład	
Obszar działania	Wsparcie utrzymania zabytków wpisanych do rejestru zabytków	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zadanie będzie dotyczyło II (ostatniego) etapu prac przy ołtarzu, m.in: wystroju rzeźbiarskiego ołtarza, pełnopostaciowych rzeźb, ozdobnych 4 spiralnych kolumn, 4 uszaków oraz architektury II kondygnacji i zwieńczenia ołtarza. Zabytek zdemontowano w latach '80. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod nr B-430 Warmińsko-Mazurskiego WKZ. Stan zachowania ołtarza wymaga podjęcia niezwłocznych działań konserwatorskich. Snycerka posiada wiele ubytków, jest mocno wysuszona i popękana. Brakuje dużych części spiralnych kolumn, fragmentów uszaków i rzeźb. Widać liczne otwory wylotowe, niektóre elementy mają strukturę gąbki. Adhezja polichromii do podłoża drewnianego w wyniku starzenia się spoiw oraz wysuszenia drewna uległa osłabieniu. Warstwy polichromii odspajają się, występują liczne spękania i wiele ubytków. Oryginalna polichromia była wielokrotnie przemalowywana. Warstwy wtórne oblewają formę zatracając kunszt rzeźbiarski detali i ornamentów. Obiekt posiad wartość historyczną oraz artystyczną. Poszczególne elementy ołtarza zostaną zabezpieczone i przewiezione do pracowni konserwatorskiej. Zapewnione zostaną odpowiednie warunki wilgotnościowe na czas trwania prac. Kontrolowana będzie praca drewna. Obiekt zostanie oczyszczony z zabrudzeń powierzchniowych. Czynniki niszczące zostaną zniwelowane przez kompleksową dezynfekcję i dezynsekcję oraz głęboką impregnację drewna. Podklejone będą osypujące się fragmenty polichromii. Wykonane zostaną próby usuwania przemalowań z poszczególnych partii, po czym nastąpi etapowe usuwanie warstw wtórnych, tak by nie naruszyć zachowanego oryginału. Usunięte zostaną również inne elementy wtórne np.: metalowe gwoździe. Oryginalna polichromia zostanie utrwalona. Wykonane zostaną niezbędne naprawy i rekonstrukcje snycerskie. Konserwacja będzie polegała na uzupełnieniu wszystkich ubytków drewna. Uzupełnione zostaną ubytki gruntu (zaprawa kredowo-klejowa) i opracowane zgodnie z fakturą oryginału. Uzupełnione zostaną ubytki pulmentu w odpowiednio dobranym kolorze. Złocenia i srebrzenia będą zrekonstruowane i odpowiednio postarzone względem najlepiej zachowanych fragmentów. Ubytki warstwy malarskiej uzupełnione zostaną światłotrwałymi farbami konserwatorskimi. Polichromia zabezpieczona zostanie werniksem końcowym. Uzasadnienie celowości wykonania prac: XVIII-wieczny drewniany ołtarz jest świadkiem historii,

pokaże piękno i estetykę odległych nam czasów. Zabytek zaprezentuje kunszt barokowych snycerzy i malarzy. Tak wartościowy obiekt uszlachetni i upiększy wnętrze XX w. kościoła, który aktualnie nie może się pochwalić tak znakomitymi dziełami sztuki. Zabytek stanowi autentyczny dokument przeszłości z zachowaną oryginalną malaturą, widocznymi śladami historii i upływu czasu.

Tabela 42. Prace konserwatorskie/restauratorskie/roboty budowlane w kościele parafialnym p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie

Tytuł projektu	Prace konserwatorskie/restauratorskie/roboty budowlane w kościele parafialnym p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie	Wniosek złożony w 2023 roku. Planowany termin zakończenia prac konserwatorskich to IV kwartał 2024.
Wartość ogółem (zł)	260 000,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	254 800,00	
Program	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Polski Ład	
Obszar działania	Wsparcie utrzymania zabytków wpisanych do rejestru zabytków	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zadanie polega na: 1) przebudowie prezbiterium - demontażu istniejącego odeskowania (często uszkodzonego), wykonaniu prac murarskich z bloczków betonowych lub wylewki betonowej z dodatkową stopnicą, całość (m.in. podesty, stopnice, podstopnie, cokół, vanga) obłożona zostanie płytkami z materiałów pochodzenia naturalnego, dodatkowo zostanie wykonany nowy ołtarz i ambona (również z materiałów pochodzenia naturalnego) oraz renowacja posadzek w całym kościele; 2) wykonaniu prac przy malowidłach zdobiących balustradę chóru zachodniego w kościele - balustrada zdobiona jest szesnastoma przedstawieniami świętych, dwanaście przedstawień malowanych na podłożu drewnianym jest silnie zniszczonych, zabrudzone, pokryte brunatnym pociemniałym lakierem utraciło całkowicie czytelność, pod spodem umieszczone są podpisy informujące kogo przedstawiają obrazy (nie wszystkie są widoczne). Zaproponowane do wsparcia przedsięwzięcie w dużej mierze ma charakter ratunkowy, a prace w niektórych elementach są konieczne do wykonania w celu przeciwdziałaniu zniszczenia substancji zabytkowej. Kościół w Radomnie wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A-3848.

Tabela 43. Renowacja/odnowienie wnętrza zabytkowego kościoła filialnego w Gryźlinach

Tytuł projektu	Renowacja/odnowienie wnętrza zabytkowego kościoła filialnego w Gryźlinach	Wniosek złożony w 2023 roku. Planowany termin zakończenia prac konserwatorskich to IV kwartał 2024.
Wartość ogółem (zł)	150 000,00	
Przyznane dofinansowanie (zł)	147 000,00	
Program	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Polski Ład	
Obszar działania	Wsparcie utrzymania zabytków wpisanych do rejestru zabytków	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Inwestycja dotyczy kościoła filialnego w Gryźlinach, który należy do parafii Radomno i jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-4494 na podstawie decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 23.01.2008 roku. Zakres wnioskowanych prac polega na malowaniu ścian, w tym malowideł w prezbiterium, klatki schodowej, kruchty, zakrystii, odnowieniu i konserwacji sufitu (sufit jest drewniany), malowaniu ławek, podłóg w ławkach, malowaniu innych elementów drewnianych w kościele takich jak: obudowa organów, balustrady, w tym również drzwi w zakrystii, czyszczenie i konserwacja posadzki w kościele. Kościół pw. św. Kazimierza Królewicza w Gryźlinach został zbudowany w latach 1896-1897 na terenie zespołu podworskiego. Murowany z cegły, neogotycki, jednonawowy. Do roku 1945 był kościołem ewangelickim, obecnie rzymskokatolicki (filialny parafii w Radomnie). Od południa wieża z zegarem, z głównym wejściem w neogotyckim portalu schodkowym z profilowanej cegły. Po obu stronach wieży ozdobne szczyty z blendami i sterczynami. Nawa i niższe prezbiterium przykryte dachem dwuspadowym, krytym dachówką. Okna wysokie, neogotyckie, a w północnej ścianie prezbiterium ujęte jedną blendą. Od wschodu do prezbiterium przylega zakrystia z jednopołaciowym dachem krytym dachówką.

III. Informacja o stanie mienia komunalnego

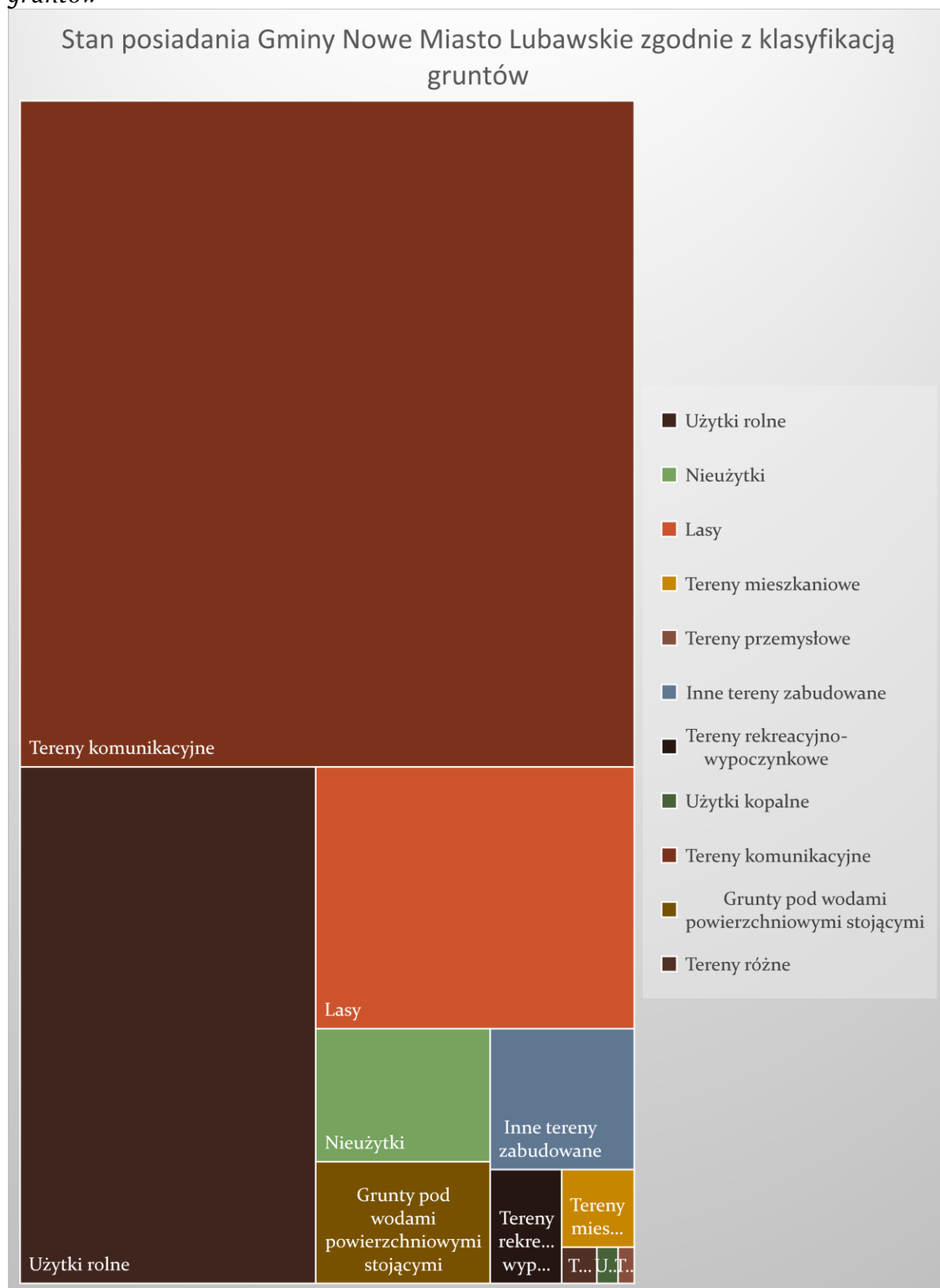
Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 425,6372 ha. Stan posiadania Gminy z podziałem na rodzaj gruntów przedstawiony został w tabeli 44 oraz na rysunku 7.

Tabela 44. Stan posiadania Gminy Nowe Miasto Lubawskie zgodnie z klasyfikacją gruntów

Grunty rolne	Użytki rolne	89,5299
	Nieuzytki	13,6049
Grunty leśne	Lasy	48,8374
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	3,2915
	Tereny przemysłowe	0,3440
	Inne tereny zabudowane	11,8926
	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	4,7797
	Użytki kopalne	0,4500
	Tereny komunikacyjne	239,7335
Grunty pod wodami	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	12,4300
Tereny różne	Tereny różne	0,7437
RAZEM		425,6372

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędowych

Rysunek 7. Stan posiadania Gminy Nowe Miasto Lubawskie zgodnie z klasyfikacją gruntów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędowych

Część gruntów stanowiących własność Gminy Nowe Miasto Lubawskie oddana jest w użytkowanie wieczyste oraz trwały zarząd. W użytkowanie wieczyste oddane są 3 nieruchomości o łącznej powierzchni 1,58 ha. Tereny przekazane w trwały zarząd dla szkół podstawowych w celu realizacji ich zadań statutowych stanowią powierzchnię 10,1116 ha.

55,72 ha gruntów stanowiących własność Gminy Nowe Miasto Lubawskie pokrytych jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Tabela 45 przedstawia powierzchnię gruntów z podziałem na ich przeznaczenie.

Tabela 45. Przeznaczenie gruntów zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Przeznaczenie gruntu zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego	Powierzchnia [ha]
1	Grunty przeznaczone pod tereny infrastruktury technicznej	0,33
2	Grunty przeznaczone pod ciągi komunikacyjne (w tym drogi gminne, dojazdowe, wewnętrzne, parkingi i ciągi piesze)	17,44
3	Grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkalną jednorodziną (w tym zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usług i nieuciążliwej działalności gospodarczej)	10,11
4	Grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkalną wielorodzinną	0,62
5	Grunty przeznaczone na cele rolne i leśne	2,4
6	Grunty przeznaczone pod zabudowę usługową i przemysłową	12,35
7	Grunty przeznaczone pod tereny sportu, rekreacji oraz pod zabudowę lotniskową	7,61
8	Grunty przeznaczone pod urządzenia zaopatrzenia w wodę	0,34
9	Grunty przeznaczone pod tereny cmentarzy	0,24
10	Grunty przeznaczone pod tereny zieleni chronionej, urządzonej	4,27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędowych

W roku 2023 z mienia komunalnego wykonano poniższe dochody:

- 5 022,00 zł - wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości;
- 223 051,26 zł - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Gminy;
- 804 538,50 zł - wpływy ze sprzedaży nieruchomości.

IV. Informacja o realizacji polityk, strategii, programów

1. Strategia rozwoju gminy

Strategia rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2030 jest głównym dokumentem planistycznym, stanowiącym koncepcję jej rozwoju społeczno-gospodarczego. Została ona przyjęta Uchwałą nr XLIX/456/2023 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie przyjęcia

Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2030. W ramach Strategii opracowane zostały następujące cele rozwoju Gminy:

1. Cel strategiczny 1 – Wzmocnienie przestrzennej spójności
  - a) Cel operacyjny 1.1 – Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią
  - b) Cel operacyjny 1.2 – Rozwój infrastruktury drogowej i dostępności komunikacyjnej
  - c) Cel operacyjny 1.3 – Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej,
2. Cel strategiczny 2 – Ochrona środowiska naturalnego.
  - a) Cel operacyjny 2.1 – Ochrona środowiska i bogactwa naturalnego Gminy
  - b) Cel operacyjny 2.2 – Zielona gospodarka (gospodarka niskoemisyjna, obiegu zamkniętego)
  - c) Cel operacyjny 2.3 – Rozwój infrastruktury technicznej
3. Cel strategiczny 3 – Człowiek fundamentem rozwoju Gminy
  - a) cel operacyjny 3.1 - Bogata oferta edukacyjna, kulturalna i sportowo – rekreacyjna
  - b) cel operacyjny 3.2 - Zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców
  - c) cel operacyjny 3.3 – Włączenie społeczne
4. Cel strategiczny 4 – Rozwój lokalnej gospodarki i rynku pracy
  - a) cel operacyjny 4.1 - Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka
  - b) cel operacyjny 4.2 - Strefy przedsiębiorczości
  - c) cel operacyjny 4.3 – Rozwój ekologicznego rolnictwa
5. Cel strategiczny 5 - Przyjazna Gmina
  - a) cel operacyjny -5.1 – Sprawny samorząd otwarty na współpracę,
  - b) cel operacyjny – 5.2 – Społeczno-gospodarcza promocja Gminy
  - c) cel operacyjny – 5.3 - Cyfryzacja usług

Zgodnie z zapisami strategii, ewaluacja zostanie przeprowadzona po 2025 r., po 2028 r. oraz na koniec obowiązywania strategii.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy dla jej całego obszaru. Postanowienia studium w pierwszej kolejności stanowią wytyczne do planowania miejscowego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą być zgodne z zapisami studium, którego zadaniem jest wyznaczenie kierunków zagospodarowania, kształtowania optymalnej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, w tym nakierowanej na likwidację lub ograniczanie konfliktów przestrzennych struktury funkcji obszarów, a także ustalenie standardów zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz sformułowanie zasad kształtowania zabudowy.

Pierwsze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie zostało zatwierdzone Uchwałą nr XX/34/2000 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 11 grudnia 2000 r. W kolejnych latach akt ten zmieniano kilkakrotnie: uchwałą nr XXV/117/05 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia

29 marca 2005 r., uchwałą nr XXXII/182/2013 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 6 marca 2013 r., uchwałą nr IX/70/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 25 lipca 2019 r.

Ocenę aktualności studium i planów miejscowych przedstawia się radzie gminy co najmniej raz w czasie trwania kadencji. W dniu 28 kwietnia 2022 r. została podjęta uchwała nr XXXIX/355/2022 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie. W uchwale tej zarekomendowano m.in. częściową zmianę tegoż dokumentu. Wobec tego Uchwałą nr XLVI/428/2023 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie rozpoczęto proces aktualizacji kierunków polityki przestrzennej gminy.

3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 31 grudnia 2023 r. obowiązywało 98 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 3,96% (547,0234 ha) powierzchni całej gminy.

Średni czas oczekiwania na sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosi 2 lata.

4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2023 roku obowiązywała Uchwała Nr VII/60/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2019-2024* (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r., poz. 2881).

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina posiadała 31 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1 037,32 m². W ciągu całego 2023 r. z zasobu mienia komunalnego nie było żadnego lokalu na rzecz dotychczasowego najemcy. Lokale najemcom w 2023 roku mogły być sprzedawane na dogodnych warunkach, tj. z 90% bonifikatą od ceny lokalu mieszkalnego, udzielaną na podstawie Uchwały Nr X/48/2011 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie udzielania bonifikaty oraz określenia warunków jej stosowania przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2011 r. Nr 149, poz. 2311). Z gminnego zasobu mieszkaniowego zdjęte są 3 lokale, położone w budynku mieszkalnym będącym w złym stanie technicznym. Lokale te nie będą przeznaczane do zasiedlania.

Dokonywanie remontów i modernizacji posiadanego zasobu mieszkaniowego ma na celu utrzymanie go w stanie niepogorszającym się.

Polityka czynszowa Gminy ukierunkowana została na uzyskiwanie stawek czynszu na poziomie zapewniającym pokrycie kosztów utrzymania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy. Proces zakładający docelowe pokrycie kosztów, z wpływów z czynszów powiązany jest z:

- ochroną najuboższych gospodarstw domowych poprzez system obniżek czynszu i pomocy w formie dodatków mieszkaniowych;
- stałą poprawą stanu technicznego mieszkaniowego zasobu Gminy, w tym działań w zakresie obniżenia kosztów jego utrzymania;
- systemową zamianą lokali, w celu racjonalnego zasiedlania zasobu mieszkaniowego, uwzględniającego potrzeby rodzin i ich możliwości finansowe.

Założenia obranej strategii mieszkaniowej zmiernają w kierunku racjonalizacji źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Służą temu zmiany w zasadach zarządzania zasobem mieszkaniowym Gminy, urealnienie polityki czynszowej i prywatyzacja zasobu.

5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

W okresie objętym sprawozdaniem obowiązywało Zarządzenie nr 171/2022 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 23 września 2022 r. w sprawie: przyjęcia na lata 2022-2024 planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W 2023 r. wykonano plan sprzedaży nieruchomości, osiągając wynik ponad plan, uzyskując przychód w kwocie 804 538,50 zł netto.

Nabywanie nieruchomości do gminnego zasobu następowało w związku z koniecznością realizacji zadań własnych i realizacją zadań publicznych w szczególności budową i poszerzeniami dróg gminnych. W 2023 r. pod drogi i poszerzenia przejęto łącznie 25 nieruchomości.

Zgodnie z przyjętym na lata 2022-2024 planem wykorzystania zasobu nieruchomości, aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego można dokonywać nie częściej niż raz na trzy lata (3 nieruchomości, które pozostały w zasobie). Aktualizacja ta została wykonana w 2022 roku.

Przyjęty plan wykorzystania zasobu nieruchomości wykonywano zgodnie z jego założeniami, poprzez:

- 1) gospodarowanie zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych,
- 2) kontynuację dotychczasowych umów dzierżaw i najmu nieruchomości,
- 3) sprzedaż inwestorom mienia przeznaczonego pod zabudowę i generowanie dochodów ze sprzedaży,
- 4) pozostawienie w dotychczasowym sposobie użytkowania nieruchomości komunalnych takich jak: tereny ogólnodostępne, przystanki autobusowe, boiska, tereny zieleni, tereny zalesione, drogi publiczne i wewnętrzne,

- 5) pozostawienie w trwałym zarządzie nieruchomości zasobu, w celu realizacji zadań statutowych,
- 6) odpłatne wydzierżawianie oraz najem nieruchomości zasobu.

6. Program opieki nad zabytkami

W 2023 roku obowiązywał przyjęty w dniu 11 sierpnia 2022 r. przez Radę Gminy Uchwałą nr XLI/372/2022 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2022-2025.

Celem opracowania programu opieki nad zabytkami gminy Nowe Miasto Lubawskie jest kontynuowanie kompleksowej, wieloletniej strategii opieki nad zabytkami. Program jest narzędziem zarządzania zasobem jakim jest dziedzictwo kulturowe gminy, zgodnie z przepisami ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Istotnym zagadnieniem uzasadniającym powstanie programu jest zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, jak również jego promocja wśród mieszkańców oraz turystów. Funkcję tę można realizować między innymi poprzez edukację, począwszy od poziomu podstawowego oraz pobudzanie rozwoju turystyki. Działania te mogą przyczynić się do przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Nieodzownym elementem tego typu działań jest budzenie w społeczeństwie świadomości istnienia zabytków i potrzeby ich rewitalizacji, jak również zwrócenie uwagi na istniejącą wspólnotę kulturową. Aby to osiągnąć należy pobudzić świadomość właścicieli, użytkowników i jednostki samorządu terytorialnego, skłonić te grupy do współdziałania, wzbudzić ich odpowiedzialność za właściwy stan zachowania obiektów historycznych oraz aktywny udział w zakresie opieki nad zabytkami.

Gminna ewidencja zabytków zawiera spis 28 obiektów zabytkowych.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Nowe Miasto Lubawskie przedstawione zostało w 2022 roku. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z realizacji programów zarząd województwa, powiatu i wójt sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Uchwałą nr L/466/2023 Rady Gminy Nowe Miasto lubawskie z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków przyznano dotację w wysokości 20 000,00 zł Parafii p.w. Św. Jana Bosko w Gwiździnach na wstępne działania przy barokowym ołtarzu głównym (XVIII w.). Zadanie to zostało w całości zrealizowane oraz rozliczone w 2023 r.

W 2023 r. Gmina Nowe Miasto Lubawskie złożyła wniosek o dofinansowanie realizacji prac restauratorskich w Parafii p.w. Św. Jana Bosko w Gwiździnach oraz Parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie - z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, który ma celu odrestaurować cenne zabytki, w tym zabytki sakralne. Obie parafie w 2023 r. otrzymały wstępne promesy inwestycyjne z Banku Gospodarstwa Krajowego. Rada Gminy Nowe Miasto

Lubawskie w grudniu 2023 r. podjęła dwie uchwały, które zagwarantowały ww. parafiom pomoc finansową na prace przy zabytkach, rozdysponowując środki zawarte w promesach inwestycyjnych. W efekcie w roku 2024 realizowane będą zadania w obu parafiach, które obejmą m.in. remont posadzki prezbiterium wraz z montażem ołtarza i ambony do wnętrza kościoła w Radomnie oraz pracami konserwatorskimi przy malowidłach z balustrady chóru zachodniego a także konserwację i restaurację barokowego ołtarza głównego (1 ćw. XVIII w.) z kościoła świętego Jana Bosko w Gwiździnach - etap II (zakończenie prac przy ołtarzu).

7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

W 2023 r. na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie obowiązywał Plan przyjęty Uchwałą nr XXXIII/303/2021 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na lata 2022-2025.

Plan zakłada, iż Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o.o. prowadzi na terenie Gminy działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przedmiotem działalności Zakładu jest:

- 1) produkcja i sprzedaż wody,
- 2) odbiór ścieków komunalnych,
- 3) eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej w zakresie wykonywania i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz usuwania awarii sieci.

Zakład realizując podstawowe założenia planu dąży do osiągnięcia następujących efektów:

- 1) nieprzerwane dostawy wody o odpowiedniej jakości pod odpowiednim ciśnieniem i w wystarczającej ilości,
- 2) zmniejszenie strat wody,
- 3) optymalizacja kosztów produkcji wody,
- 4) zwiększenie dostępności usług, a co za tym idzie rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz przemysłu,
- 5) wyeliminowanie z użytkowania sieci wyeksploatowanych o dużej awaryjności, skrócenie przerw w dostawie wody,
- 6) optymalizacja dystrybucji wody.

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zakłada również realizację budowy pięciu zestawów podnoszenia ciśnienia, przebudowę sieci wodociągowej w Lekartach, rozbudowę sieci wodociągowej Mszanowo - Nowy Dwór Bratiański przebudowę i rozbudowę stacji uzdatniania wody SUW Mszanowo, budowę stacji uzdatniania wody SUW Gwiździny, rozbudowę sieci wodociągowej Gwiździny - Tylice, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Mszanowie (ul. Widokowa), rozbudowę sieci wodociągowej w miejscowości Nawra, rozbudowę sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Pacółtowie,

budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik oraz sieć kanalizacji sanitarnej łączącej miejscowości Bagno - Jamielnik. Realizacja przedmiotowych inwestycji uzależniona jest w dużej mierze od pozyskania środków zewnętrznych.

Z przedmiotowych inwestycji:

wykonano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę na:

- przebudowę i rozbudowę stacji uzdatniania wody SUW Mszanowo,
- budowę stacji uzdatniania wody SUW Gwiździny,
- przebudowę sieci wodociągowej w Lekartach oraz łączącą miejscowości Skarlin – Lekarty,
- budowę sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik;

na etapie pozyskiwania pozwolenia na budowę są:

- budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bratian do strefy usługowej,
- rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik;

na etapie sporządzania dokumentacji projektowej są:

- budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bratian wzdłuż ścieżki pieszo-rowerowej,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jamielnik – II Etap,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej łączącej miejscowości Bagno - Jamielnik.

8. Program rozwoju dróg

Gminny Program Rozwoju Dróg na lata 2015-2025 został przyjęty uchwałą Rady Gminy nr X/58/2015 dnia 1 lipca 2015. W ramach przyjętego dokumentu dokonano m.in. analizy uwarunkowań rozwoju gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeanalizowano układ komunikacyjny gminy. Jednym z ważniejszych punktów programu jest plan rzeczowo-finansowy realizacji zadań drogowych na lata 2015-2025. Plan określa kryteria jakie należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o realizacji wszelkich zadań zarówno inwestycyjnych jak i remontowych i są to:

- 1) techniczne uwarunkowania kolejności realizacji zadań drogowych;
- 2) stan techniczny dróg, zarówno o nawierzchni asfaltowej jak i nieutwardzonej;
- 3) uregulowany stan prawny drogi;
- 4) możliwość usytuowania wzdłuż jezdni w pasie drogowym kanałów technologicznych;
- 5) oczekiwania społeczne;
- 6) planowane kierunki rozwoju miejscowości;
- 7) usprawnienie organizacji ruchu i poprawa bezpieczeństwa w miejscowościach i między nimi.

W ramach programu zaplanowano do przebudowy 13 dróg bądź odcinków dróg o łącznej długości 33,898 km z czego zrealizowano do końca 2023 roku 17,748 km co stanowi 52,36%.

Dodatkowo zaplanowano 10 odcinków dróg wewnętrznych i osiedlowych o łącznej długości 10,175 km z czego zrealizowano 9,975 km co stanowi 98,03%.

Podsumowując na łączną długość zaplanowanych do realizacji zadań drogowych tj. 44,073 km wykonano 27,723 km, co stanowi 62,90%.

Dodatkowo zostało zaplanowane wykonanie ścieżki pieszo rowerowej na odcinku około 2 km. Zadanie zostało zrealizowane w 100%.

W poprzednim roku rozpoczęto również realizację inwestycji:

- 1) przebudowa drogi gminnej nr 181008N Lekarty - Gryźliny na odcinku pomiędzy drogą powiatową nr 1244N a drogą gminną nr 181007N (centrum wsi Lekarty),
- 2) rozbudowa ulicy Rekreacyjnej wraz z budową drogi dla rowerów w Mszanowie,
- 3) rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian-Mszanowo.
- 4) modernizacja 2 mostów na rzece Wel wraz z ul. Szkolną, Młyńską, Dworską, Grunwaldzką
- 5) budowa drogi dla rowerów na odcinku Radomno-Iława - etap III końcowy (granica gminy),

o łącznej długości ok. 3,9 km o nawierzchni asfaltowej. Dodatkowo zostanie wybudowane 6,06 km dróg dla rowerów. Wszystkie inwestycje zostaną zakończone w 2024 r.,

Zachowując dotychczasowe tempo przebudowy dróg gminnych należy uznać, iż realizacja powyższego planu przebiega prawidłowo i jest on realny do wykonania do końca okresu na jaki został opracowany.

9. Założenia do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gazową

Uchwałą Rady Gminy nr XXXVI/322/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. przyjęto aktualizację Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie przyjętych Uchwałą nr XIII/94/2015 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gazową dla gminy Nowe Miasto Lubawskie do 2030 r.”

Planowanie w zakresie racjonalnego gospodarowania energią jest jednym z obowiązków gmin wynikających z zapisów Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 716 ze zm.). Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Głównym celem sporządzenia projektu założeń jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz zaopatrzenie w energię odbiorców przy możliwie najniższych kosztach oraz ograniczenie wpływu gospodarki energetycznej na środowisko naturalne.

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie potrzeby ciepłne pokrywane są ze źródeł energii indywidualnej. Paliwa wykorzystywane w kotłowniach to węgiel brunatny, olej opałowy oraz biomasa. Budynki użyteczności publicznej zasilane są z kotłowni na pellet oraz olej opałowy oraz gaz propan-butan. Paliwa

te dostarczane są na podstawie umów z dostawcami zawieranyymi zgodnie z prawem zamówień publicznych.

Dystrybucją energii elektrycznej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie zajmuje się Energa Operator S.A., Oddział w Toruniu. Obszar gminy zasilany jest ze stacji GPZ Nowe Miasto Lubawskie zlokalizowanej na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie. Z informacji przekazanych przez operatora infrastruktura elektroenergetyczna na terenie gminy jest w dobrym stanie technicznym oraz zapewnia zasilanie wszystkim zgłoszonym do przyłączenia obiektom. Plan inwestycyjny przedsiębiorstwa ENERGA-OPERATOR S.A. na lata 2020-2024 w zakresie działań na terenie gminy przewiduje modernizację i odtworzenie majątku oraz inwestycje, pozwalające rozbudować sieć, w celu przyłączenia nowych odbiorców. Wykonanie przedstawionych zadań inwestycyjnych finansowane jest ze środków własnych ENERGA-OPERATOR S.A. i ich realizacja uzależniona jest od wyniku finansowego firmy. Do najważniejszych zadań planowanych do zrealizowania zaliczono budowę stacji transformatorowych SN/nN wraz z powiązaniem ich z siecią SN i nN.

Aktualnie na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie istnieje czynna sieć gazowa. Sieć ta jest w dobrym stanie technicznym i może być źródłem gazu dla potencjalnych odbiorców znajdujących się na terenie objętym planem.

W 2023 r. wybudowano 3 520 m sieci gazowej – średniego ciśnienia na terenie wsi Mszanowo. Inwestycja realizowana była jako kontynuacja zakończonej w 2022 r. budowy części sieci gazowej w Łąkach Bratiańskich. W 2023 r. Polska Spółka Gazownictwa w 2024 r. planuje wykonać 955 metrowy odcinek sieci w Łąkach Bratiańskich oraz 2 443 m sieci gazowej w miejscowości Pacółtowo.

W 2025 r. Gmina podejmie działania zmierzające do aktualizacji założeń.

Wraz z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów kopalnych, wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych.

10. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie jest poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy przy założeniu niskoemisyjności z realizowanych działań.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej obejmuje czasookres do roku 2025 i jest aktualizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie, przyjętego uchwałą nr XIII/93/2015 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia do realizacji Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru obejmującego teren Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W dokumencie zaplanowano szereg działań służących poprawie efektywności energetycznej oraz ograniczeniu emisji substancji szkodliwych do powietrza. Zakłada się, iż realizacja założeń dokumentu spowoduje zmniejszenie zużycia energii finalnej o 26 976,27 MWh do roku 2025 co stanowi 41,96% spadek

zużycia energii finalnej w gminie w stosunku do roku bazowego. Podejmowane działania przyczynią się także do redukcji emisji CO₂ o 19 134,60 Mg/rok do roku 2025 tj. 86,27% w stosunku do roku bazowego 2000.

Planowany udział produkcji energii ze źródeł odnawialnych wyniesie w 2025 roku do 8 744,68 MWh/rok co stanowi 13,60% całego zużycia energii w roku bazowym 2000 w gminie.

Harmonogram działań PGN realizowany był poprzez m.in.:

- 4) prowadzenie i wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej, ośrodki kształcenia (promocja odnawialnych źródeł energii) – realizowane poprzez akcje prowadzone przez szkoły na terenie Gminy oraz Punkt informacyjno-konsultacyjny „Czyste Powietrze”,
- 5) organizowanie przetargów na wspólny zakup energii dla budynków użyteczności publicznej – realizowany przez stanowisko Energetyka Gminnego,
- 6) prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego programu NFOŚiGW "Czyste Powietrze",
- 7) instalacja czujników pomiarowych jakości powietrza w miejscowościach Pacółtowo, Bratian – zainstalowano aktualne dane o stanie powietrza „pomiar na żywo” dostępne na stronie urzędu Gminy,
- 8) modernizacja oświetlenia na terenie gminy - realizowana na bieżąco w ramach dostępnych środków budżetowych,
- 9) wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (kotły węglowe spełniające wymagania ekoprojektu zgodnie z Dyrektywą 2009/125/EC, kotły gazowe, kotły na biomasę, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne) w budynkach mieszkalnych - realizowane za pośrednictwem punktu „Czyste Powietrze” skuteczna pomoc w uzyskaniu dofinansowania na realizację zadania,
- 10) wzrost efektywności energetycznej oraz wykorzystanie OZE w budynkach użyteczności publicznej (instalacje fotowoltaiczne) – realizowane poprzez projektowanie i instalowanie paneli fotowoltaicznych w nowo budowanych budynkach.

Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej przyczynia się do zmniejszenia zużycia energii finalnej mniejszej produkcji CO₂.

11. Program ochrony środowiska

Do lipca 2023 r. obowiązywał Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025 r. przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie Nr XL/313/2018 z dnia 28 marca 2018 r.

Uchwałą nr L/470/2023 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2028 z perspektywą 2030 wprowadzono nowe regulacje dotyczące ochrony środowiska na obszarze Gminy.

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie Wojewódzki program gospodarki odpadami realizowany jest poprzez Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” w Ostródzie, którego Gmina jest członkiem. Wprowadzony system workowy "segregacja u źródła" ułatwia mieszkańcom gminy realizację obowiązku segregowania odpadów.

W 2023 r. odebrano z terenu Gminy odpady komunalne w ilościach:

- 1) papier i tektura 53,3 Mg,
- 2) szkło 165,9 Mg,
- 3) tworzywa sztuczne 195,9 Mg,
- 4) metale 0,0 Mg,
- 5) odzież i tekstylia 0,3 Mg,
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny 9,2 Mg w tym niebezpieczne 6,0 Mg,
- 7) wielkogabarytowe 47,2 Mg,
- 8) ulegające biodegradacji 388,8 Mg,
- 9) zmieszane odpady opakowaniowe 0,0 Mg,
- 10) pozostałe 271,2 Mg,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe zebrane 36,9 Mg, poddane odzyskowi 36,9 Mg

W 2023 r. nie powstawała frakcja zmieszanych odpadów opakowaniowych oraz metali. Tworzywa sztuczne, szkło, odzież i tekstylia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz ulegające biodegradacji, pozostałe zostały zebrane w mniejszej ilości niż w roku 2022. Pozostałe frakcje odpadów ww. zostały zebrane w ilościach większych niż w 2022 r. Koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy w 2023 r. wyniósł 2 176 tys. zł, w tym: zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych: 1 117 tys. zł, a zagospodarowania selektywnych odpadów komunalnych: 842 tys. zł, 217 tys. zł koszty administracyjne systemu.

Z uwagi na możliwość skorzystania z ulgi w opłacie za odbiór i gospodarowanie odpadami wiele gospodarstw domowych bioodpady stanowiące odpady komunalne zagospodarowuje w przydomowych kompostownikach

Program ochrony środowiska realizowany jest również poprzez:

- akcje edukacyjne – w 2023 r. placówki oświatowe organizowały wiele akcji edukacyjnych poruszających tematykę zanieczyszczenia powietrza, zanieczyszczenia środowiska (lasów), problem spalania odpadów; przeprowadzono również coroczną akcję *Czysta Gmina* polegającą na sprzątnięciu wsi przez mieszkańców w każdym wieku, nie tylko dzieci ale również dorosłych;
- rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych - w 2023 r. zrealizowano zadania:
  - budowę sieci wodociągowej w miejscowości Pacółtowo – ul. Makowa, o długości 91 mb o wartości 26 937,00 zł brutto;
  - przebudowę sieci wodociągowej w miejscowości Lekarty – wymieniony został ponad kilometrowy odcinek sieci azbestowej na nową sieć wodociągową, o wartości 596 555,90 zł brutto
  - budowę sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik – odcinek o długości 549 mb, o wartości 134 120,13 zł brutto,
  - rozbudowę sieci kanalizacyjno-wodociągowej w miejscowości Jamielnik – 132 mb sieci wodociągowej oraz 93 mb sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej wartości 128 289,00 zł brutto.
- wprowadzanie standardów akustycznych – w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zapisy chroniące jakość

powietrza poprzez ustalenie zakazu stosowania wysokoemisyjnych systemów grzewczych oraz zapisy o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku – odpowiednio dla przeznaczenia terenu i rodzaju zabudowy;

- coroczne nasadzenia drzew i krzewów - dbałość o bioróżnorodność (gatunki rodzime oraz posiadające zdolność pochłaniania pyłów i odporne na suszę) - w 2023 r. dokonano nasadzenia drzew i krzewów roślin miododajnych na terenie wsi Jamielnik oraz wykonano nasadzenia w pasach dróg gminnych i na terenach stanowiących własność gminy, łącznie posadzono 446 szt. drzew i krzewów;
- prowadzenie kontroli wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku gospodarowania ściekami – przeprowadzono 11 kontroli w 2023 r.;

Ponadto w 2023 r. Gmina pozyskała dofinansowanie z NFOŚiGW w Warszawie na realizację zadania pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Skutkiem realizacji zadania był usunięcie 51,36 Mg od rolników z terenu Gminy. Całkowita wartość wykonanej usługi wynosi: 16 640,64 zł netto. W Urzędzie Gminy działa punkt konsultacyjny „Czyste Powietrze”, który pomaga w uzyskaniu dotacji na wymianę źródła ciepła oraz kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego, przyczyniając się przy tym do energooszczędności. Mieszkańcy za pośrednictwem i przy wsparciu merytorycznym pracowników urzędu mogą złożyć wniosek o dofinansowanie kierowany do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

W 2023 złożono 8 wniosków o dofinansowanie z czego:

- 4 wnioski w poziomie podstawowym,
- 1 wniosek w poziomie podwyższonym,
- 3 wnioski w poziomie najwyższym.

W ramach programu zorganizowano dwa spotkania w Gryźlinach oraz Mszanowie mające na celu zachęcenie mieszkańców gminy do wzięcia udziału w Programie oraz edukowanie ich o energooszczędności i korzyściach z tego wynikających. Mieszkańcy o Programie byli informowani również poprzez dystrybucję ulotek oraz podczas indywidualnych konsultacji w punkcie.

Punkt konsultacyjny w 2023 roku otwarty był w poniedziałki, wtorki i środy w wymiarze 20 godzin tygodniowo.

12. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt

Uchwała wprowadzająca program podejmowana jest corocznie. W 2023 r. program realizowany był na podstawie Uchwały XLVI/427/2023 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2023 r.

Zadania wykonywane w ramach programu to przede wszystkim:

- 1) zapewnienie schronienia i opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy,

- 2) przeciwdziałanie bezdomności zwierząt,
- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 4) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 5) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt przekazanych do schroniska dla zwierząt,
- 6) poszukiwanie właścicieli zwierząt i nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 7) usypianie ślepych miotów,
- 8) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 10) elektroniczne znakowanie zwierząt, w szczególności psów.

W 2023 r. wskutek realizacji programu odłowiono i zapewniono opiekę 12 psom i 3 kotom. Pięć psów wróciło do swoich właścicieli, cztery psy przekazano do adopcji, pozostałe psy trafiły do kojców gminnych. Udzielono pomocy 5 dzikim zwierzętom – gołębiowi, jeleniowi, dwóm sarnom i bocianowi. Sarny i bocian po udzieleniu opieki weterynaryjnej zostały przekazane do ośrodków rehabilitacji zwierząt dzikich, natomiast gołąb i jelen, pomimo interwencji lekarza weterynarii trafiły do utylizacji. Dodatkowo do utylizacji przekazano 6 ciał padłych zwierząt uprzątniętych z dróg (kolizje z udziałem zwierząt). Dwóch właścicieli psów i jedenastu właścicieli kotów zgodnie z uchwałą uzyskało dofinansowanie w wysokości 50% kosztów sterylizacji zwierząt. Na realizację programu zaplanowano 20 000 zł, jednak łączny koszt realizacji wyniósł: 29 630,85 zł.

13. Program inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest

Program przyjęto uchwałą nr XLV/233/10 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie przyjęcia „Programu inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2010-2032 dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Mszanowie, a następnie aktualizowano w 2012 r. uchwałą nr XIX/109/2012 z dnia 28 marca 2012 r. i uchwałą nr XXXII/192/2013 z dnia 6 marca 2013 r.

Celem programu jest:

- usunięcie z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie u mieszkańców Gminy negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych azbestem,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko,
- pomoc mieszkańcom Gminy Nowe Miasto Lubawskie w zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo-azbestowych.

W ramach ww. programu gmina od 2012 r. prowadzi działania w zakresie pozyskiwania środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na utylizację wyrobów azbestowych, jak również angażuje własne środki finansowe aby pomóc mieszkańcom.

W roku 2022 i 2023 przeprowadzono nabór wniosków wśród właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Projekt zrealizowano i rozliczono w 2023 roku, zgodnie z zawartą umową z dotującym Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Pierwotnie planowano unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w ilości 66,91 Mg z 25 nieruchomości, podczas gdy w efekcie końcowym unieszkodliwiono łącznie 59,92 MG z 23 nieruchomości.

Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 38 828,16 zł, z czego dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wyniosło 33 003,94 zł, udział finansowy Gminy wyniósł 5 824,22 zł.

14. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia została przyjęta uchwałą nr XXIX/258/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2025. Jej celem jest przeciwdziałanie i zapobieganie marginalizacji i wykluczaniu społecznemu osób i rodzin. Jest przyjazna mieszkańcom, stwarza im możliwość rozwoju.

Zawiera ona następujące priorytety:

- 1) wykorzystanie zasobów własnych i środków zewnętrznych w celu przeciwdziałania ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobiegania ich skutkom;
- 2) wspieranie rodzin, dbałość o właściwy rozwój dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom, zapobieganie potrzebom mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;
- 3) wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych, podejmowanie działań zmierzających do utrzymania ich w środowisku zamieszkania, zapewnienia udziału w życiu społecznym;
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców gminy poprzez działania o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym, skuteczna realizacja zadań służb odpowiedzialnych za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, jak również umacnianie wsparcia sąsiedzkiego;
- 5) rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Monitoring z realizacji strategii za każdy rok sporządzany jest w drugim kwartale roku następnego i dostępny jest w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie.

Z oceny zasobów na 2023 r. dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie wynika, że głównymi kwestiami społecznymi były: zła sytuacja zdrowotna mieszkańców (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba), bezrobocie i związane

z nim ubóstwo wielu rodzin. W stosunku do lat poprzednich można zaobserwować spadek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu podwyższania kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz spadek rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w związku z podniesieniem minimalnego wynagrodzenia za pracę przy jednoczesnym utrzymaniu na dotychczasowym poziomie kryteriów dochodowych.

Przy planowaniu budżetu na zadania z zakresu pomocy społecznej na następny rok należy uwzględnić następujące kwestie:

- 1) w związku z długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością oraz osłabieniem więzi rodzinnych zachodzi konieczność zabezpieczenia środków finansowych na organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych oraz utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych pozbawionych opieki ze strony rodziny w domach pomocy społecznej.
- 2) w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin biologicznych oraz zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej w rodzinach wykazujących trudności wychowawcze należy kontynuować zatrudnienie i rozwijanie form pracy asystentów rodziny;
- 3) w celu umożliwienia osobom i rodzinom dostępu do aktywnej integracji społecznej i zawodowej należy je dalej rozwijać i upowszechniać dzięki pozyskanym środkom finansowym ze źródeł zewnętrznych;
- 4) w celu zmniejszenia oraz zapobiegania zjawisku przemocy domowej należy uświadamiać mieszkańców poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne wskazując prawidłowe wzorce zachowań. Należy także realizować zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom od alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne) oraz od narkotyków.

15. Gminny program wspierania rodziny

Program został przyjęty uchwałą nr XVII/139/2020 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 19 marca 2020 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2023. Jego celem jest utrzymania dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych, doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pracy pozostawienia lub powrotu dziecka do rodziny.

Zawiera on następujące priorytety: system wspierania rodziny nie powinien ograniczać się tylko do działań związanych ściśle z pomocą społeczną i adresowanych przede wszystkim do rodzin, które są już zagrożone bądź dotknięte problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Ważnym elementem programu są działania profilaktyczne, integracyjne, informacyjne i aktywizujące tj. kampanie promocyjno-informacyjne na rzecz umacniania wartości rodziny, umacniania więzi międzypokoleniowej, wskazywania właściwych form spędzania czasu wolnego, środowiskowe spotkania integracyjne, spotkania integracyjne

dotyczące roli rodziny w procesie wychowania dziecka, aktywizowanie społeczności lokalnych do działań na rzecz rodziny, stwarzanie warunków do działań samopomocowych.

W 2023 roku współfinansowano pobyt dzieci w rodzinach zastępczych – 15 dzieci oraz pobyt dzieci w placówce opiekuńczej – 6 dzieci.

Rodziny, które zostały objęte wsparciem asystenta przeżywały trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz zmagają się z problemami takimi jak: uzależnienie od alkoholu i/lub innych substancji psychoaktywnych, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc domowa, niepełnosprawność członka rodziny. Asystent rodziny diagnozuje problemy rodziny i określa jej podstawowe potrzeby, sporządza i realizuje indywidualny plan pracy z rodziną, udziela pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji rodziny, w szczególności w eliminowaniu czynników negatywnie wpływających na sytuację dzieci, takich jak: brak stałych źródeł dochodów, złe warunki mieszkaniowe, alkoholizm, przemoc domowa, motywuje rodziców do udziału w zajęciach mających na celu kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, udziela pomocy w zapewnieniu dzieciom udziału w zajęciach dodatkowych, wyrównawczych lub terapii, pomaga w organizowaniu czasu wolnego dzieci oraz wypoczynku letniego i zimowego, prowadzi dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny, sporządza opinię o rodzinie, podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. W 2023 roku 8 rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny w związku z postanowieniem Sądu rodzinnego.

W 2023 roku w programie zrealizowano następujące wskaźniki:

- 1) liczba udzielonych porad w Punkcie konsultacyjnym - 10 (spadek o 7);
- 2) liczba wspieranych rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - 15 rodzin (wzrost o 2);
- 3) liczba zatrudnionych asystentów – 1 etat (bez zmian);
- 4) liczba rodzin wspierających – 0 (bez zmian);
- 5) liczba spotkań rodzin mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację - 16 (spadek o 2);
- 6) liczba grup wsparcia - 0 (bez zmian);
- 7) liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową (świadczenia z pomocy społecznej) – 395 rodzin (spadek o 27);
- 8) liczba rodzin zastępczych finansowanych w ramach ustawy – 11 rodzin w tym 15 dzieci (spadek o 1 rodzinę i 2 dzieci – bez dzieci znajdujących się w placówce opiekuńczo-wychowawczej),
- 9) liczba placówki opiekuńczo-wychowawczej finansowanych w ramach ustawy – 1 placówka - 6 dzieci (bez zmian).

16. Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 został przyjęty Uchwałą nr XXXVIII/338/2022 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie w dniu 29 marca 2022r.

Głównym celem programu jest podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia behawioralne. Szczegółowe cele programu to:

- propagowanie modelu trzeźwego stylu życia;
- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych i osób dotkniętych przemocą domową;
- podniesienie kompetencji kadr działających w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym;
- ograniczenie dostępności alkoholu wśród dzieci i młodzieży;
- upowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- poszerzanie działań informacyjno-edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień;
- kreowanie lokalnych zasad polityki społecznej służących zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom wynikającym z uzależnień

Działania realizowane w 2023 roku są kontynuacją działań z lat poprzednich, a ich zakres jest corocznie modyfikowany w zależności od potrzeb zgłaszanych ze strony kadry szkolnej oraz środowiska lokalnego, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

W stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano, że:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu zgłaszanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie nieznacznie spadła (w 2022 r. na posiedzeniu GKRPA rozpatrywano 45 spraw dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, w tym 41,5% w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty a w 2023 r. spraw było 42, w tym 55% połączonych z przemocą domową);
- zwiększyła się liczba osób, wobec których GKRPA musiała skierować wniosek do biegłych sądowych o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wniosek do sądu wydanie postanowienia o zobowiązaniu do leczenia odwykowego (w 2022r. 5 wniosków, w 2023r. 7 wniosków);
- zrezygnowano z edukacyjnej formy online w zakresie uzależnień i negatywnych zachowań kierowanej do uczniów szkół podstawowych w okresie pandemii Covid-19 na rzecz warsztatów profilaktycznych prowadzonych przez trenera w małych grupach szkolnych;

- zmniejsza się ilość uczniów w szkołach podstawowych uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień (w 2022r. 118 dzieci, w 2023r. 103 dzieci).

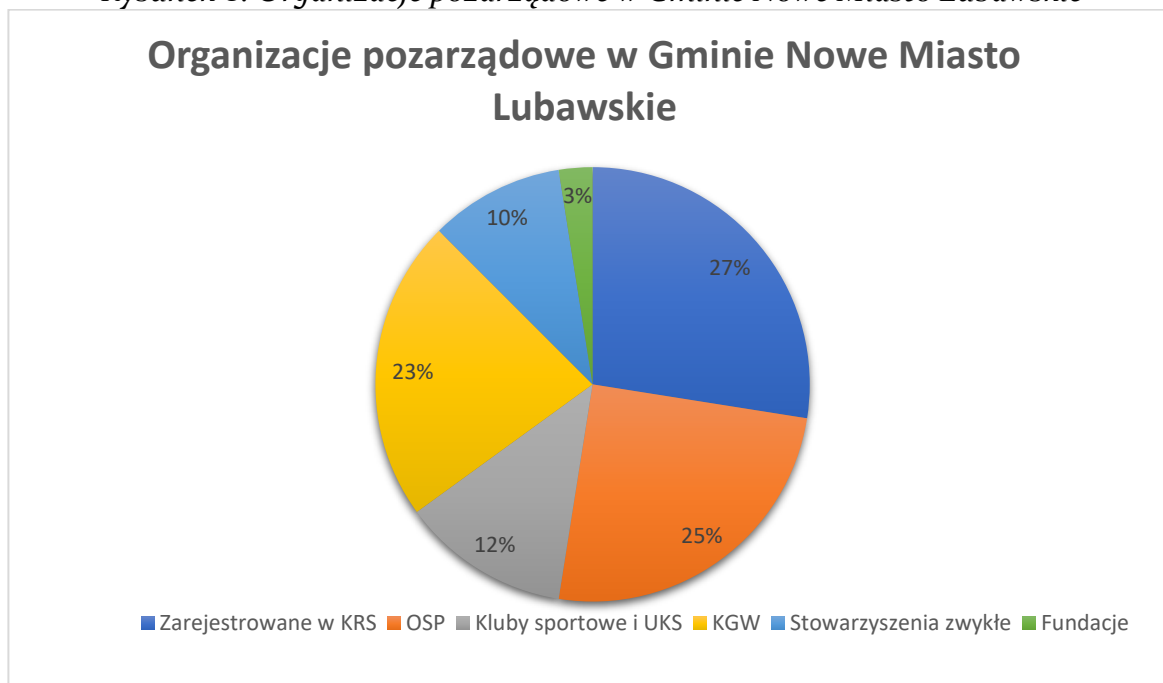
W przyszłości zachodzi dalsza potrzeba prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

17. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Gminie funkcjonowało 40 organizacji pozarządowych, w tym:

- 21 stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS (w tym 10 ochotniczych straży pożarnych),
- 1 fundacja zarejestrowana w KRS,
- 5 klubów sportowych i uczniowskich klubów sportowych wpisanych do ewidencji prowadzonej przez starostę,
- 9 kół gospodyń wiejskich wpisanych do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich,
- 4 stowarzyszenia zwykłe wpisane do ewidencji prowadzonej przez starostę.

Rysunek 8. Organizacje pozarządowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o organizacjach pozarządowych

W 2023 roku współpraca Gminy Nowe Miasto Lubawskie z sektorem pozarządowym odbywała się w oparciu o zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz roczny Program współpracy Gminy Nowe

Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok, przyjęty do realizacji uchwałą Nr XLIII/386/2022 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 27 października 2022 r.

Na realizację zadań priorytetowych wpisanych do programu współpracy zaplanowano w budżecie Gminy środki w wysokości 497 100 zł, w tym na zadania z zakresu:

- ochrony i promocji zdrowia – 2 800 zł,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 30 000 zł,
- pomocy społecznej – 252 000 zł,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 1 000 zł,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 207 300 zł,

działalności na rzecz organizacji pozarządowych (wspieranie organizacji poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych) – 4 000 zł.

Ponadto z Funduszu Solidarnościowego pochodziły środki w kwocie 18 144 zł na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej - opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych.

Zadania zlecono po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert. Już w listopadzie i grudniu 2022 r. ogłoszono 4 konkursy na realizację zadań w 2023 r., a w 2023 r. – 6 kolejnych konkursów ofert. Do konkursów przystąpiło 14 organizacji, które złożyły łącznie 19 ofert na realizację 9 zadań priorytetowych. Zaopiniowano pozytywnie 18 ofert i zarządzeniami Wójta dokonano ostatecznego wyboru ofert oraz zlecono organizacjom pozarządowym wykonanie 18 zadań, udzielając jednocześnie dotacji na dofinansowanie lub finansowanie realizacji tych zadań.

Poniższy wykres przedstawia procentowy podział środków z budżetu Gminy, przekazanych w trybie konkursowym na dofinansowanie lub finansowanie realizacji zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym.

Rysunek 9. Podział środków przekazanych w 2023 roku organizacjom pozarządowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

Jak wynika z powyższego wykresu najwięcej, bo aż 46,8% całkowitych środków dotacji dla organizacji pozarządowych, przekazano na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (w roku 2022 – 45,4%) oraz na zadania z zakresu pomocy społecznej 45,4% (w 2022 r. – 47,2%), w tym na świadczenie usług opiekuńczych – 41,3% i na opiekę wytchnieniową – 4,1%; na zadania z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 6,8% (w 2022 r. – 5,9%); na zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia – 0,6% (w 2022 r. – 0,6%); na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 0,2% (w 2022 r. – 0,2%); na wsparcie organizacji poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych – 0,2% (w 2022 r. – 0,6%).

Z ogólnej puli środków budżetowych przeznaczonych w 2023 r. na dotacje dla organizacji pozarządowych tj. z kwoty 497 100,00 zł, przyznano organizacjom na realizację zadań publicznych dotacje w łącznej wysokości 476 132,00 zł. Zgodnie z zawartymi umowami przekazano ogółem środki w kwocie 424 546,36 zł, z tego wydatkowano 411 230,03 zł.

Ponadto z Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania przyznano i przekazano organizacji pozarządowej, zgodnie z zawartą umową, dotację w kwocie 18 139,79 zł, z tego wydatkowano – 16 615,85 zł.

Organizacje zrealizowały zlecone zadania i wykorzystały dotacje przekazane z budżetu Gminy w 96,86%, a ze środków Funduszu Solidarnościowego w 91,60%. Niewykorzystane środki budżetowe w kwocie

13 316,33 zł zwrócono na konto Gminy, a niewykorzystane środki Funduszu Solidarnościowego na rachunek Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

18. Gminny plan zarządzania kryzysowego

W związku z wejściem w życie Ustawy „o obronie ojczyzny” Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego w 2022 roku utracił swoją aktualność. Wynika to z faktu przyjęcia nowych rozwiązań czyli likwidacją zagadnienia dotyczącego Obrony Cywilnej. W planie zarządzania kryzysowego dwa rozdziały oparte są o rozwiązania Formacji Obrony Cywilnej, są nimi łączność radiowa oraz osoby pozostające w systemie ratowniczym zarządzanym przez Wójta. W listopadzie 2023 roku zaktualizowano plan w części merytorycznej za wyjątkiem zagadnień związanych z obroną cywilną i przesłano w formie elektronicznej do Starostwa Powiatowego. Wobec braku rozstrzygnięć ogólnokrajowego ustawodawstwa w zakresie odtworzenia struktur OC a zarazem braku wytycznych w tym zakresie nie można zmodyfikować planu Zarządzania Kryzysowego jako całego dokumentu. Elementami – załącznikami Planu są plany cząstkowe wykorzystywane w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej np.:

- Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią Gminy Nowe Miasto Lubawskie - aktualny,
- Plan dystrybucji preparatu jodu - aktualny,
- Plan ewakuacji III stopnia - nieaktualny, brak wytycznych Starosty po zmianie przebiegu drogi K-15.
- Plan ochrony zabytków - aktualny,
- Plan obrony cywilnej – bez aktualizacji, formacja nie istnieje - brak przepisów na poziomie krajowym.

Brak aktualnego dokumentu jakim jest Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy nie wstrzymuje prac obejmujących zagadnienie zarządzania kryzysowego, nadal są wykonywane inne czynności z tego zakresu jak i wydawane nowe dokumenty.

19. Plan obrony cywilnej gminy

Nieobowiązujący - w roku 2022 wraz z wejściem w życie ustawy „o obronie ojczyzny” zostały zlikwidowane Formacje Obrony Cywilnej. Czynnione są starania w celu wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych i odtworzenia formacji na nowych zasadach. Na czas pisania raportu brak aktów prawnych dających podstawę do działania Formacji Obrony Cywilnej.

V. Realizacja uchwał rady gminy

W 2023 roku Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie podjęła 97 uchwał. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji uchwał przez organ wykonawczy

zamieszczono w załączniku do niniejszego raportu. W 2023 roku wydano 4 rozstrzygnięcia nadzorcze do uchwał.

VI. Współpraca z innymi społecznościami

1. Związki komunalne

Gmina Nowe Miasto Lubawskie przynależy do jednego komunalnego związku gmin jest to Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”, który został wpisany do Rejestru Związków międzygminnych 19 grudnia 1995 r. W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin. Obszar Związku Gmin obejmuje tereny o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Związek Gmin „Czyste Środowisko” posiada nowoczesny Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, który wybudowano na miejscu dawnego wysypiska w miejscowości Rudno, gmina Ostróda.

W skład Zgromadzenia Związku Gmin wchodzi wójtowie i burmistrzowie gmin uczestniczących w Związku. Za zgodą rady gmina może być reprezentowana dodatkowo w zgromadzeniu przez innego członka organu gminy.

Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” powstał, aby uregulować problem odpadów komunalnych na terenie gmin należących do Związku. Wszystkie 19 gmin członkowskich wspólnie realizuje *Kompleksowy Program Gospodarki Odpadami na terenie Związku Gmin „Czyste Środowisko”*.

2. Związki gmin

Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest dodatkowo członkiem następujących związków Gmin:

- **Związek Gmin Wiejskich RP** – jest to związek w którego skład wchodzi gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, zakres działania związku obejmuje cały kraj, w jego skład wchodzi 637 gmin, związek uczestniczy w posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska;
- **Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich** – zrzesza 64 gminy naszego województwa, został wpisany do Rejestru Związków Międzygminnych 9.05.1992 r. pod nr. 66, do zadań Związku należy m.in.: reprezentowanie interesów gmin członkowskich wobec władz administracji rządowej i samorządowej, podejmowanie inicjatyw i współpraca w różnorodnych formach i strukturach w celu popierania idei samorządności; inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządu terytorialnego; realizacja zadań przekraczających możliwości organizacyjne gmin członkowskich; promocja walorów turystycznych regionu; wspieranie inicjatyw lokalnych i samorządowych.

W 2023 roku związek wypracował m.in. następujące dokumenty:

- pismo ze stanowiskiem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych w sprawie uaktualnienia rozporządzenia Ministra Infrastruktury sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy z dnia 25 marca 2002 roku (Dz. U. Nr 27, poz. 271) ;
- pismo z załączoną prezentacją „Procesy zmian legislacyjnych istotnych dla Jednostek Samorządu Terytorialnego.”,
- pismo w sprawie przyjęcia przez Senacką Komisję Budżetu i Finansów Publicznych ustawy w zakresie rejestru umów.

3. Porozumienia

W 2023 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie realizowała następujące porozumienia międzygminne, bądź między gminną a innymi jednostkami samorządu terytorialnego, bądź instytucjami rządowymi które zostały zawarte we wcześniejszych latach:

- porozumienie międzygminne z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie postępowania ze zwierzętami bezdomnymi i dziko żyjącymi – wyłonienie wspólnego podmiotu realizującego odławianie zbłąkanych zwierząt,
- porozumienie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu Gmina Kurzętnik. Porozumienie zawarły Gminy Nowe Miasto Lubawskie, Miasto Nowe Miasto Lubawskie, Gmina Grodziczno, Gmina Kurzętnik. Składowisko zostało zrekultywowane. Gminy corocznie pokrywają koszty monitoringu,
- z dnia 18 października 2018 roku w związku z realizacją przez Powiat Nowomiejski zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej,
- porozumienie z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie realizacji wspólnego przedsięwzięcia polegającego na dokonywaniu remontów, modernizacji i odbudowy pomnika oraz ponoszenia bieżących kosztów dotyczących utrzymania nieruchomości, na której jest on usytuowany.

Gmina w 2023 roku podpisała nowe porozumienia międzygminne, z innymi jednostkami samorządu terytorialnego lub instytucjami im podległymi lub rządowymi:

- z 20 stycznia 2023 roku ze Starostą Nowomiejskim, w imieniu którego na podstawie upoważnienia działa Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim, którego przedmiotem jest ustalenie szczegółowego sposobu i trybu organizowania prac społecznie użytecznych, zasad ustalania świadczeń za wykonywanie tych prac oraz obowiązków stron w trakcie realizacji niniejszego porozumienia,
- z 14 lutego 2023 r. z Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim w sprawie przeznaczenia 15 000 zł na sfinansowanie zakupu

samochodu osobowego w wersji oznakowanej, materiałów i usług na wyposażenie pojazdu z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim,

- Z 31 marca 2023 r. z Powiatem Nowomiejskim w sprawie realizacji zadania pn.: „Budowa ścieżki rowerowej Bratian – Iława - Etap III Radomno - Iława” na działkach nr 30 i 84/2 (obręb nr 11 Radomno),
- z 4 maja 2023 r. z Ministerstwem Edukacji i Nauki o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Poznaj Polskę”,
- z 16 czerwca 2023 r. z Warmińsko-Mazurską Izbą Rolniczą w sprawie sporządzenia w dwóch egzemplarzach spisu uprawionych do głosowania: osób fizycznych i osób prawnych oraz do przekazania po jednym egzemplarzu każdego spisu właściwej okręgowej komisji wyborczej,
- z 14 sierpnia 2023 r. z Krajowym Ośrodkiem wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Olsztynie przekazania na rzecz Gminy nieruchomości gruntowej o wartości 966,35 zł,
- z 1 września 2023 r. z Powiatem Iławskim w sprawie zasad finansowania kosztów transportu i opieki w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe zamieszkałych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zespole Szkół Rolniczych w Kisielicach,
- z 5 października 2023 r. z Powiatem Nowomiejskim w sprawie udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej.

4. Inne formy współdziałania

Gmina Nowe Miasto Lubawskie współpracuje z Lokalną Grupą Działania Ziemia Lubawska (LGD ZL). Gmina jest członkiem tego stowarzyszenia. Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska jest formalnym następcą stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Kurzętnik i Grodziczno”. Stowarzyszenie powstało wiosną 2006 r. w ramach Pilotażowego Programu LEADER+.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska działa na obszarze ośmiu gmin: Rybno, Grodziczno, Kurzętnik, Biskupiec, Nowe Miasto Lubawskie, Lubawa, Miasto Lubawa i Miasto Nowe Miasto Lubawskie.

Wieloletnia działalność LGD ZL to ciągły proces budowania partnerstwa, dzięki któremu wszyscy zainteresowani mieszkańcy, podmioty, instytucje społeczne oraz gospodarcze mogą działać na rzecz rozwoju Ziemi Lubawskiej. Duże doświadczenie członków Stowarzyszenia i kadry zarządzającej przyczynia się do sprawnego działania grupy.

Efektem dotychczasowych działań LGD Ziemia Lubawska są nie tylko działania własne na rzecz mieszkańców, udział w targach, doradztwo w pozyskiwaniu środków, ale również realizacja projektów partnerskich, współfinansowanych ze środków zewnętrznych. LGD Ziemia Lubawska od 2008 r. konsekwentnie kontynuuje swoje działanie, skupiając się przede wszystkim na rozwoju kapitału

społecznego, jego kwalifikacji, aktywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i kreatywności; budowaniu silnej więzi mieszkańców ze swoimi miejscowościami, dbania o stan środowiska przyrodniczego, malowniczego krajobrazu oraz spójności społecznej, której filarem są tradycje. Zapewnienie dobrego dostępu do informacji o obszarze dla podmiotów zewnętrznych i wewnętrznych oraz wspólna promocja i tworzenie wizerunku obszaru objętego działaniem LGD ZL. Nowy okres programowania zostanie skoncentrowany na dziedzinach, które mieszkańcy (w wyniku spotkań konsultacyjnych) uznali za potrzebne w celu dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD ZL. Zbudowany do tej pory potencjał społeczny pozwolił określić dalsze kierunki i priorytety rozwoju Ziemi Lubawskiej. Zostanie on także wzmocniony i wykorzystany do dalszych działań podejmowanych przez stowarzyszenie w nowym okresie programowania.

Dzięki członkostwu Gminy Nowe Miasto Lubawskie w stowarzyszeniu. Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska Stowarzyszenie Wspierające Rozwój Wsi Jamielnik zrealizowało operację pn. „Zwiększenie atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej północnej części Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę placu zabaw w Bagnie oraz zagospodarowanie terenu przy plaży w Gryźlinach” (Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020).

Stowarzyszenie Wspierające Rozwój Wsi Jamielnik w maju 2022 r. złożyło wniosek o przyznanie pomocy na realizację ww. operacji, natomiast w grudniu 2022 r. nastąpiło zawarcie umowy o dofinansowanie. Zadanie zrealizowano w 2023 r. Przyznana kwota dofinansowania to 197 206,00 zł. Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest partnerem projektu i wykonała dokumentację projektową niezbędną do realizacji operacji. Wartość szacunkowa realizacji operacji to 230 303,93 zł.

5. Współpraca międzynarodowa

Polska (Gmina Nowe Miasto Lubawskie) – Niemcy (Gmina Harpstedt)

W roku 2023 Gmina Nowe Miasto Lubawskie podtrzymywała relacje z zaprzyjaźnioną niemiecką Gminą Harpstedt.

We wrześniu 2023 r. przedstawiciele Gminy Harpstedt odwiedzili Gminę Nowe Miasto Lubawskie. W trakcie oficjalnej wizyty członkowie niemieckiej delegacji spotkali się m.in. z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie gminy jak Ochotnicze Straże Pożarne czy Koła Gospodyń Wiejskich. Udali się również z wizytą do lokalnych przedsiębiorców, odwiedzili także Zespół Szkół im. Rodu Działyńskich W Bratianie. Jednym z punktów wizyty był też wyjazd do ośrodka Wypoczynkowego Hartek, gdzie odbywają się obozy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Po zakończeniu wizyty, w listopadzie 2023 r. do Wójta Gminy Harpstedt wysłany został projekt porozumienia o współpracy pomiędzy dwoma samorządami, który to został przyjęty przez Radę Gminy Harpstedt. Oficjalne

podpisanie porozumienia odbędzie się w 2024 r. podczas kolejnej wizyty. Celem współpracy, do której zmierzają obie gminy jest nie tylko wymiana młodzieży, ale również inne, istotne dla obu samorządów kwestie między innymi związane z wymianą doświadczeń w dziedzinie ochrony środowiska i przedsiębiorczości, na polu działania ochotniczych straży pożarnych, sportu, edukacji i kultury. W ramach współpracy Powiatu Nowomiejskiego z Powiatem Oldenburg od wielu lat prowadzona jest wymiana członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (MDP) pomiędzy samorządami. W roku 2023 obóz MDP odbył się w niemieckim Huntlosen. W dziesięciodniowym obozie wzięli udział również członkowie MDP z Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

VII. Inne istotne działania Wójta

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie działają następujące ciała konsultacyjne, które realizują zadania zlecone organowi wykonawczemu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działała w 2023 roku na podstawie Zarządzenia nr 48/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 17 maja 2019 r., na podstawie Zarządzenia nr 54/2020 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 4 maja 2020 r. a następnie na podstawie Zarządzenia nr 170/2020 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 listopada 2020 r. Do głównych zadań Komisji należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego poprzez przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i członkami ich rodzin, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a także kierowanie na badanie lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i następnie kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Zadaniem komisji jest także opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz prowadzenie w punktach sprzedaży napojów alkoholowych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

W 2023 roku odbyło się 12 posiedzeń GKRPA. Członkowie Komisji omówili 42 sprawy, w tym 23 związane z procedurą Niebieskich Kart. Przeprowadzono rozmowy z 32 osobami wezwanymi w sprawie nadużywania alkoholu i 14 rozmów z 13 członkami ich rodzin. Osoby uzależnione i współuzależnione kierowano do Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim oraz do Punktu Konsultacyjnego dla Osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w Mszanowie. Komisja wydała 6 pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz piwa, a także dokonała kontroli 2 punktów sprzedaży.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2023 działał na podstawie Uchwały nr III/28/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 stycznia 2019

roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz Zarządzenia nr 165/2022 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 14 września 2022 r. w sprawie powołania składu Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. W związku ze zmianą ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu domowej Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie dnia 7 lipca 2023 roku podjęła Uchwałę nr L/471/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Następnie Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie Zarządzeniem nr 176/2023 z dnia 11 września 2023 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działają grupy diagnostyczno-pomocowe. Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- 8) zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
  - b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

W 2023 prowadzono 33 procedury Niebieskiej Karty w 33 rodzinach. Odbyło się 105 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych i 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego jest organem pomocniczym Wójta Gminy zwoływanym w razie potrzeby, zaistnienia bądź ryzyka zaistnienia zdarzeń kryzysowych. W 2023 roku odbyły się 2 posiedzenia tego zespołu w trybie szkoleniowym w wiosenne wpleciono element praktyczny dotyczący zagrożenia ptasią grypą, w jesiennym ujęto problem smogu na terenie gminy oraz kompetencje i możliwości gminy w celu przeciwdziałania.
- Spółeczna Komisja Mieszkaniowa powołana została Zarządzeniem nr 161/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej, a zmieniona Zarządzeniem nr 221/2023 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Jej zadaniem jest opiniowanie złożonych wniosków oraz sporządzanie listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego. Społeczna Komisja Mieszkaniowa pracuje

kolegialnie na posiedzeniach zwoływanych w miarę potrzeb. Posiedzenie Społecznej Komisji Mieszkaniowej w 2023 r. zwołano raz i odbyło się ono w trybie stacjonarnym. Na posiedzeniach omówiono m.in. listę osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego, a także planowaną rotację zajmowanych lokali.

- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna powoływana jest na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komisja urbanistyczno-architektoniczna jest organem doradczym o charakterze wewnętrznym, która uczestniczy w procesie planowania przestrzennego. Do zadań gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej należą: wydawanie opinii o projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w toku sporządzania tego studium; wydawanie opinii o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w toku sporządzania tego planu; wydawanie opinii w sprawie analiz wykonywanych w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych. W roku 2023 Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Nowe Miasto Lubawskie (w składzie 4 osób) spotkała się 4 razy i omówiła 6 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo w 2023 roku Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie:

- 1) pełnił funkcję Prezesa Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Oddział Nowomiejski;
- 2) był członkiem Powiatowej Rady Rynku Pracy;
- 3) był członkiem Zarządu Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”.

VIII. Część analityczna – efekty działań prowadzonych w 2023 roku

1. Ład przestrzenny

W 2023 roku z zakresu ładu przestrzennego w Gminie Nowe Miasto Lubawskie:

- wydano 133 decyzje o warunkach zabudowy;
- wydano 14 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- wszczęto procedury dotyczące podjęcia 4 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Ochrona środowiska

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, które powstały w wyniku

działalności człowieka lub których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka, tzn. wód sztucznych lub wód silnie zmienionych – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego.

Stan ekologiczny jezior i rzek (według danych z obowiązującego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły) przyjęto Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2023 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 r. poz.300).

Stan ekologiczny jezior i rzek w 2021 roku przedstawiał się następująco:
dla jednolitych części wód powierzchniowych płynących:

- Struga - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Groblica - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- dopływ z Nielbarku - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Kakaj - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Wel od dopływu spod Mroczna do ujścia - dobry stan ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego - Wel od ujścia do dopływu spod Mroczna, dobry stan chemiczny;
- Drwęca od Jeziora Drwęckiego do Brodniczki - dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego - Drwęca od Brodniczki do Jeziora Drwęckiego, dobry stan chemiczny;
- Skarlanka - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Osa do wypływu z jeziora Trupel bez Osówki - dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego - Osa od Jeziora Trupel do Gaci, dobry stan chemiczny;

dla jednolitych części wód powierzchniowych stojących:

- Radomno - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Skarlińskie - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;

Ze względu na dużą liczbę jednolitych części wód w Polsce objęcie ich wszystkich monitoringiem jest niemożliwe. Z tego powodu przy prezentowaniu oceny stanu / potencjału ekologicznego rozróżnia się wyniki dla jednolitych części wód monitorowanych, i dla jednolitych części wód niemonitorowanych, które klasyfikowane są poprzez ekstrapolację, na podstawie wyników uzyskanych dla części wód monitorowanych lub w wyniku oceny eksperckiej. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, ze względu na stosunkowo niski poziom ufności, prezentuje się poprzez nadanie tak ocenianym jednolitym częściom wód dwóch klas: stan / potencjał ekologiczny „co najmniej dobry” oraz „poniżej dobrego”.

dla jednolitych części wód podziemnych:

- Nr 39 - dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2023 roku funkcjonowały zakłady uciążliwe dla środowiska:

- Konfekcja meblowa „DREW-BAK” w miejscowości Gwiździny,
- Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie, ul. Parkowa 2,
- Gorzelnia na terenie gospodarstwa Rolnego „EDEN” Sp. z o. o w miejscowości Gwiździny 1A,

- Firma transportowa TEDI-TRANS Tadeusz Nawasielski, Łąki Bratiańskie 26, 13 - 300 Nowe Miasto Lubawskie,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Kompas Sp. J. Mirosław Tkaczyk, Stanisław Pawłowski, ul. Dąbrowskiego 10, 14-200 Iława, WYTWÓRNIA PASZ W MSZANOWIE, ul. Podleśna 7,
- Zbigniew Maćkiewicz Ostalگو ul. Grunwaldzka 4B, 13-300 Bratian – producent pelletu.

3. Podatki

Podatki stanowią jedno ze źródeł dochodów Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Wpływ podatków do budżetu Gminy w roku 2023, w podziale na rodzaj podatku przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 10. Wpływy z podatków do budżetu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

W porównaniu wpływów podatków do budżetu Gminy w latach 2022 – 2023 został odnotowany trend wzrostowy.

Tabela 46. Porównanie wpływów z podatków w latach 2022-2023

Wpływy podatków w latach 2022 – 2023		
	2022	2023
Podatek rolny	827 340,40 zł	974 550,26 zł
Podatek od nieruchomości	3 449 128,07 zł	3 846 638,46 zł
Podatek leśny	95 036,70 zł	143 185,98 zł
Podatek od środków transportowych	121 683,00 zł	130 069,00 zł
SUMA	4 493 188,17 zł	5 094 443,70 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

W 2022 roku kwota udzielonych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych wyniosła 915 453,48 zł, natomiast w roku 2023 była to kwota 1 283 769,61 zł. Szczegółowy podział ulg i zwolnień przedstawia tabela poniżej.

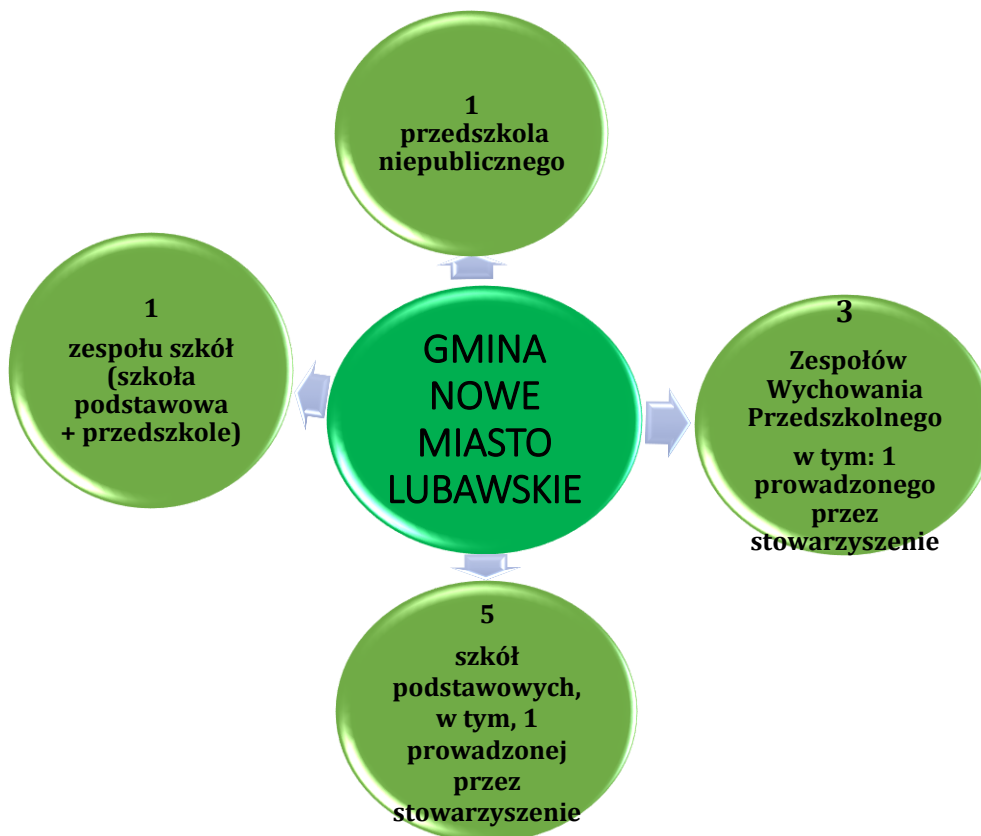
Tabela 47. Ulgi i zwolnienia podatkowe udzielone w 2022 i 2023 roku

Ulgi i zwolnienia		
	2022	2023
Obniżki i zwolnienia udzielone przez Radę Gminy, w tym:	734 015,00 zł	550 527,00 zł
zwolnienie w podatku od nieruchomości (szczegóły w pkt. 10 Rozwój gospodarczy)	115 126,00 zł	115 196,00 zł
Udzielone umorzenia i odroczenia zaległości podatkowych	6 965,00 zł	276 788,05 zł
Ulgi w podatku rolnym, w tym:	174 473,48 zł	456 454,56 zł
ulga z tytułu nabycia gruntów	10 255,00 zł (skorzystało 4 rolników)	8 419,00 zł (skorzystał 1 rolnik)
ulga inwestycyjna	164 218,48 zł (skorzystało 8 rolników)	448 035,56 zł (skorzystało 14 rolników)
SUMA	915 453,48 zł	1 283 769,61 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

4. Oświata i edukacja

Rysunek 11. Jednostki oświatowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie
W roku szkolnym 2022/2023 Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest organem prowadzącym i dotującym dla:

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z SIO wg. stanu na 30.09.2023 r.

Liczba uczniów w placówkach oświatowych Gminy Nowe Miasto Lubawskie w poszczególnych latach ulega zmniejszaniu. Porównując rok szkolny 2022/2023

z rokiem szkolnym 2023/2024 liczba uczniów szkół podstawowych zmniejszyła się o 28.

Tabela 48. Liczba uczniów i wychowanków na przestrzeni lat 2016-2023

PLACÓWKA		ROK SZKOLNY							
		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Zespół Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie	Szkoła Podstawowa	150	172	190	199	188	204	199	192
	Oddział Przedszkolny	24	23	24	23	46	24	70	65
	Przedszkole Publiczne	25	25	25	24	24	24	25	24
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	26	40	41	41	20	41	22	22
	Gimnazjum	109	72	32	0	0	0	0	0
	Razem	334	332	312	287	278	293	316	303
	Szkoła Podstawowa im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiżdżinach	57	65	82	69	63	64	55	55
Oddział Przedszkolny	25	20	16	21	22	22	22	16	
Zespół Wychowania Przedszkolnego	0	11	0	0	0	0	0	0	
Razem	82	96	98	90	85	86	77	71	
Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Jamielniku / Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jamielniku	Szkoła Podstawowa	115	134	156	148	145	141	150	141
	Oddział Przedszkolny	26	26	22	20	22	20	21	22
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	18	20	20	19	19	24	25	19
	Gimnazjum	153	98	53	0	0	0	0	0
	Razem	312	278	198	187	186	185	196	182
Szkoła Podstawowa w Radomnie	Szkoła Podstawowa	59	71	87	82	79	82	80	72
	Oddział Przedszkolny	15	14	8	0	23	16	16	18
	Razem	74	85	95	82	102	98	96	90
Szkoła Podstawowa w Skarlinie	Szkoła Podstawowa	73	71	79	74	73	71	70	64
	Oddział Przedszkolny	16	21	25	25	25	25	25	23
	Razem	89	92	104	99	98	96	95	87
Społeczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Tylicach	Szkoła Podstawowa	65	85	102	108	106	106	96	98
	Oddział Przedszkolny	24	20	22	25	20	19	39	42
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	15	15	15	15	24	26	15	15
	Razem	104	120	139	148	150	151	150	155
Niepubliczne Przedszkole i Żłobek "Pod Wierzbą" w Mszanowie		15	12	11	0	0	0	0	0
Niepubliczne Przedszkole "MAGICZNA AKADEMIA" w Radomnie		32	28	27	37	16	15	16	16
Razem		1042	1043	1037	930	915	924	946	904
Szkoly Podstawowe		519	598	696	680	654	668	650	622
Gimnazja		262	170	85	0	0	0	0	0
Oddziały Przedszkolne		130	124	117	114	158	126	193	186
Przedszkola		72	65	63	61	40	39	41	40

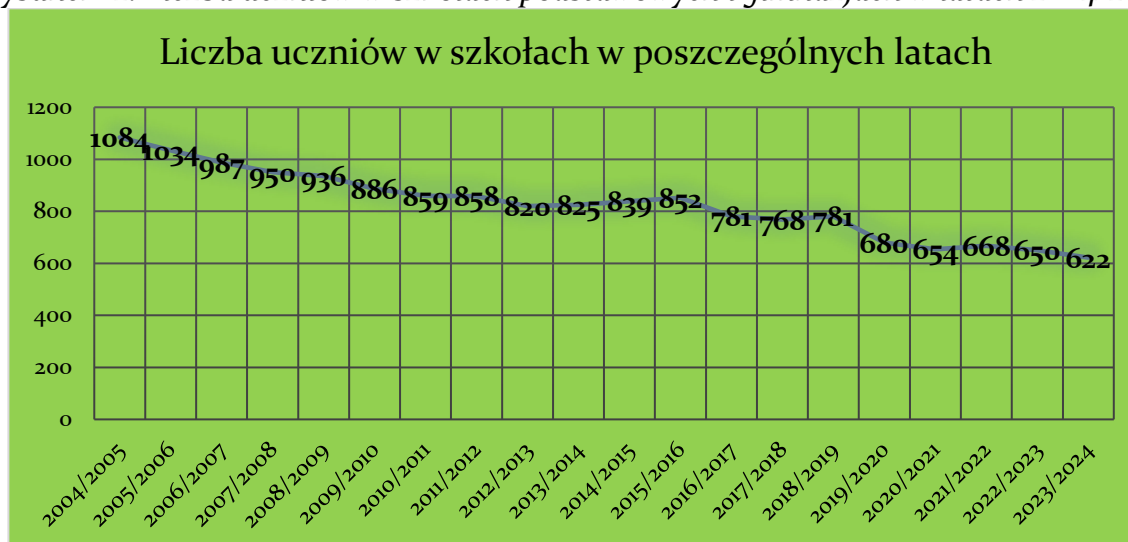
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Stopień uprzedzskolnienia dzieci 3-5-letnich w Gminie Nowe Miasto Lubawskie za lata 2017 i 2018 wyniósł 44%, za rok 2019 wyniósł 46%, za rok 2020 wyniósł 42%, za rok 2021 wyniósł 45% , za rok 2022 wyniósł 51%

natomiast za rok 2023 wyniósł 44% czyli zmalał stosunku do poprzedniego roku o 7%.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych ulega systematycznemu zmniejszeniu na przestrzeni lat.

Rysunek 12. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2004-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Liczba nauczycieli, ze względu na utrzymującą się na stałym poziomie liczbą oddziałów, nie ulega większym wahaniom na przestrzeni lat. Ciągłemu zmniejszeniu natomiast ulega średnia liczb uczniów w oddziale.

Tabela 49. Liczba etatów nauczycielskich i oddziałów w latach 2010-2023

rok	ilość uczniów szkół podstawowych i gimnazjum	ilość oddziałów (szkoła podst.gimn.)	ilość oddziałów wychowanie przedszkolne	śr. etatu	ilość etatów nauczycielskich szkoły prowadzone przez Gminę NML	ilość etatów nauczycielskich szkoły prowadzone przez Gminę NML oraz SSP w Tylicach	średnia ilość uczniów w oddziale
2010/2011	860	48	13	18	103,83		17,92
2011/2012	859	48	13	18	102,39		17,9
2012/2013	820	47	13	18	99,11		17,45
2013/2014	826	47	13	18	95,93		17,57
2014/2015	840	48	11	18	88,71	97,1	17,5
2015/2016	853	49	10	18	85,53	93,78	17,41
2016/2017	781	46	11	18	85,06	93,64	16,98
2017/2018	768	47	12	18	83,81	94,91	16,34
2018/2019	781	49	11	18	85,01	97,89	15,94
2019/2020	680	45	10	18	77,79	92,45	15,11
2020/2021	654	44	12	18	76,67	92,19	14,86
2021/2022	668	45	12	18	73,50	89,77	14,84
2022/2023	650	44	13	18	71,18	89,00	14,77
2023/2024	622	45	13	18	72,56	86,51	13,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Wydatki oświatowe w 2023 roku

Większość wydatków oświatowych 79% w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w 2023 roku stanowiły środki na utrzymanie szkół gminnych. Drugą, co do wielkości kategorię wydatków zajmowały dotacje dla niepublicznych placówek (14%), trzecią koszty dowożenia (4%) a czwartą inne wydatki (3%).

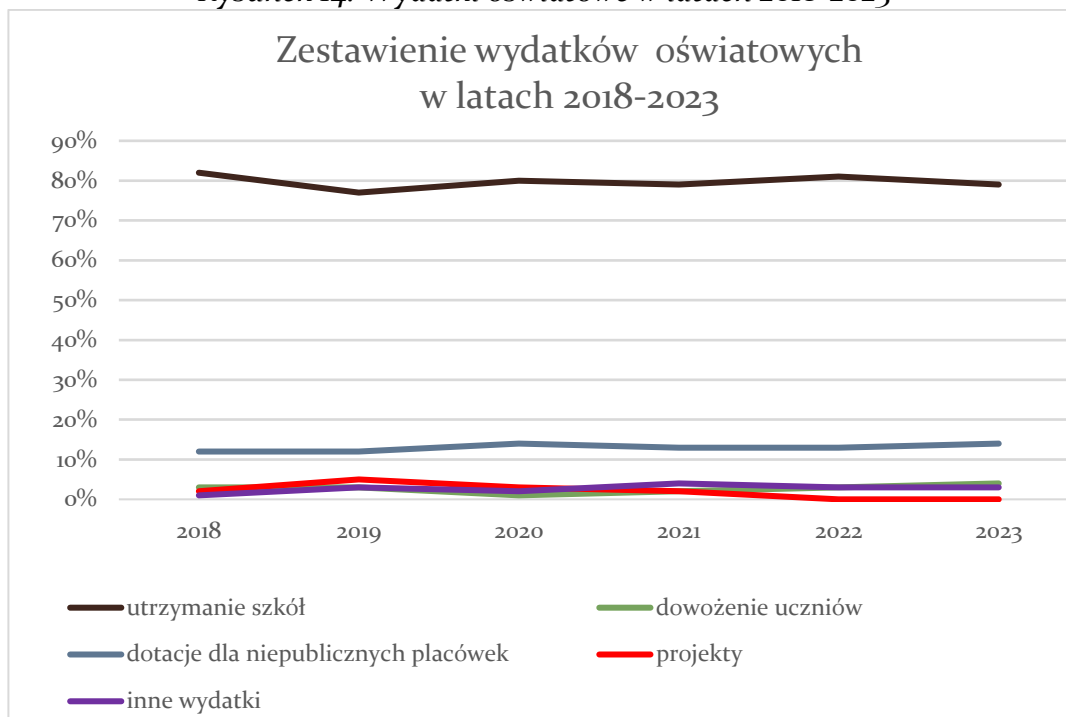
Rysunek 13. Wydatki oświatowe w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Na przestrzeni ostatnich sześciu lat wydatki oświatowe przedstawiały się następująco.

Rysunek 14. Wydatki oświatowe w latach 2018-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Natomiast wśród wydatków na utrzymanie szkół gminnych najwięcej procentowo zajmują koszty wynagrodzeń, które w 2023 roku stanowią 88% wszystkich kosztów utrzymania szkół gminnych. Wzrosły one w stosunku do 2022

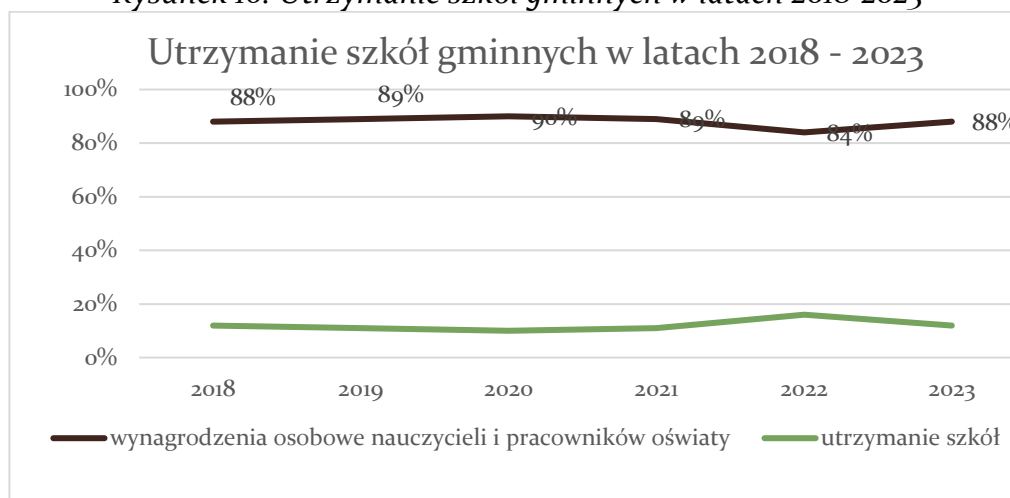
roku o 4%. W stosunku do poprzedniego roku zmniejszyły się koszty utrzymania szkół (koszty bez wynagrodzeń tj. energia, ogrzewanie, wywóz nieczystości stałych i płynnych, środki czystości itp.) z 16% na 12%.

Rysunek 15. Utrzymanie szkół gminnych w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

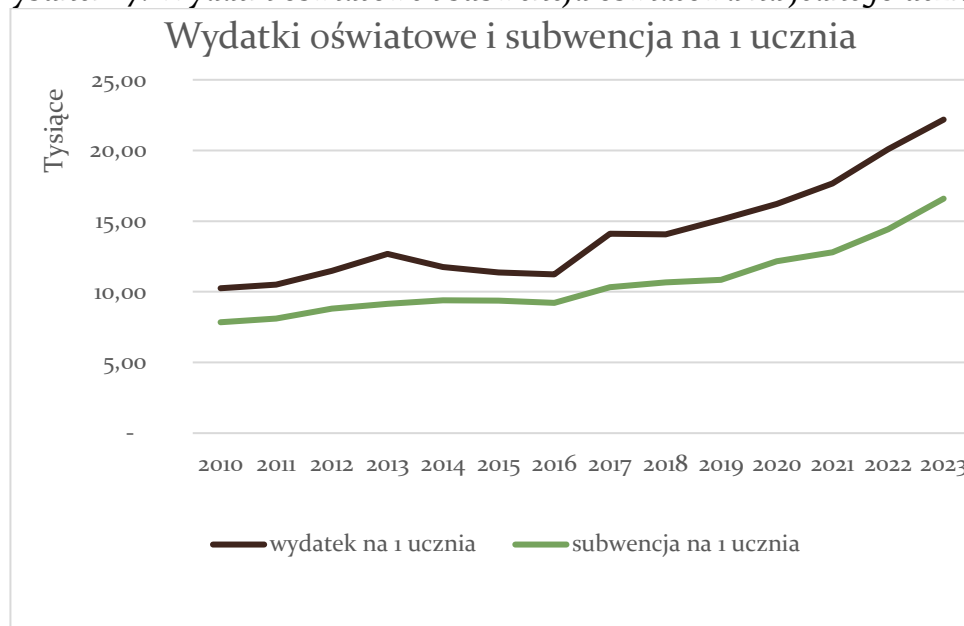
Rysunek 16. Utrzymanie szkół gminnych w latach 2018-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Na przestrzeni lat subwencja na 1 ucznia ulegała niewielkiemu wzrostowi, natomiast bardzo szybko rosły wydatki, efektem jest bardzo szybki wzrost kosztów oświaty ponoszonych przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie.

Rysunek 17. Wydatki oświatowe i subwencja oświatowa na jednego ucznia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Dowożenie uczniów w roku szkolnym 2022/2023

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie w roku szkolnym 2021/2022 objętych dowożeniem było 28,82% wszystkich uczniów. Dowożenie realizowane było głównie przy pomocy wybranego w drodze postępowania o zamówienie publiczne przedsiębiorstwa, które zatrudniło opiekunki dbające o bezpieczeństwo dojeżdżających uczniów. W roku szkolnym 2022/2023 całkowity koszt dowożenia uczniów wyniósł 482 343,14zł, w tym koszt transportu dzieci do szkół na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyniósł 309 979,38zł. Pozostałe koszty dowozu dzieci do szkół i placówek szkolno-wychowawczych w Iławie, Kisielicach, Nowym Mieście Lubawskim oraz zwrot kosztów dojazdu dla rodziców uczniów niepełnosprawnych, którzy sami dowozili dzieci do szkół wyniósł 172 363,76 zł. Ośmioro uczniów realizowało obowiązek nauki w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Iławie, troje uczniów w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kisielicach. Czworo uczniów było dowożonych do Niepublicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Nowym Mieście Lubawskim. Jedno dziecko niepełnosprawne dowożone było do szkół przez rodziców.

Wyniki uczniów w roku szkolnym 2022/2023

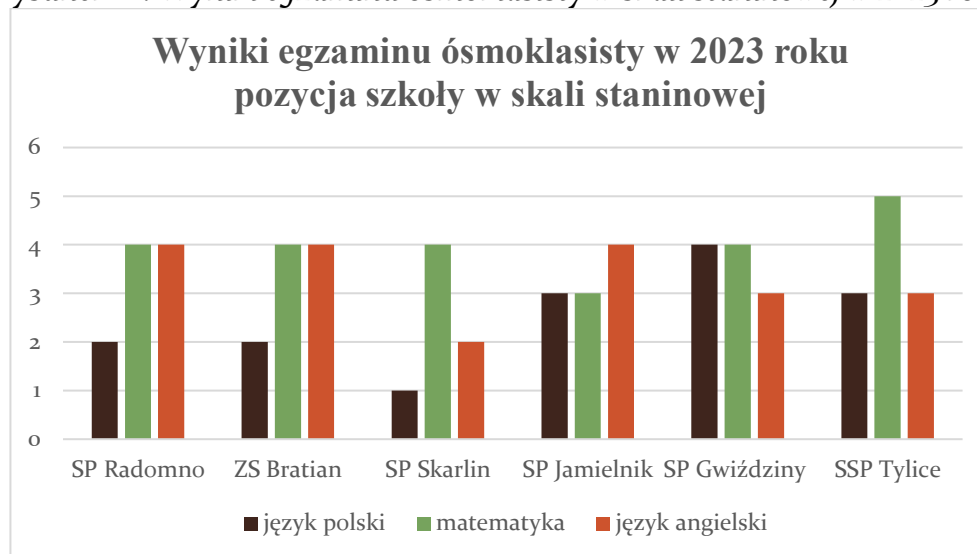
Tabela 50. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku

Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku w %			
	j. polski	matematyka	j. angielski
Kraj	66%	53%	66%
Województwo W-M	62%	48%	62%
Powiat	61%	48%	53%
Gmina NML	56%	43%	51%
SP Radomno	53%	42%	55%
skala staninowa	2	4	4
ZS Bratian	55%	46%	54%
skala staninowa	2	4	4
SP Skarlin	47%	40%	36%
skala staninowa	1	4	2
SP Jamielnik	58%	37%	53%
skala staninowa	3	3	4
SP Gwiździny	63%	47%	49%
skala staninowa	4	4	3
SSP Tylice	57%	50%	46%
skala staninowa	3	5	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Średnie wyniki z egzaminu ósmoklasisty stanin 5 (średni) z matematyki osiągnęli uczniowie Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach, natomiast stanin 4 (niżej średni) z języka polskiego i matematyki osiągnęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Gwiździnach, z matematyki i języka angielskiego osiągnęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Radomnie i Zespołu Szkół w Bratianie oraz z matematyki uczniowie Szkoły Podstawowej w Skarlinie, Stanin 3 (niski) z języka polskiego i angielskiego osiągnęli uczniowie ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach, z języka polskiego i matematyki uczniowie Szkoły Podstawowej w Jamielniku oraz z języka angielskiego ze Szkoły Podstawowej w Gwiździnach. Stanin 2 (bardzo niski) z języka polskiego osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej w Radomnie i Zespołu Szkół w Bratianie oraz z języka angielskiego uczniowie Szkoły Podstawowej w Skarlinie. Najniższy wynik stanin 1 z języka polskiego osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej w Skarlinie.

Rysunek 18. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w skali staninowej w 2023 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Informacja o obowiązku nauki uczniów od 15 – 18 lat w roku szkolnym 2022/ 2023

Ogółem 433 uczniów (w tym 204 dziewczynki) podlega obowiązkowi nauki od lat 15 do 18. Wśród tych uczniów brak informacji o spełnianiu obowiązku nauki przez 17 uczniów, w tym 6 dziewczynek zameldowanych lecz niezamieszkałych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

5. Polityka społeczna

Z pomocy społecznej w 2023 roku korzystało 395 rodzin, w tym 993 osoby. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodek pomocy społecznej w 2023 roku było kolejno m.in.: niepełnosprawność - 115 rodzin, bezrobocie - 104 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba - 101 rodzin, ubóstwo - 68 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa - 53 rodziny, alkoholizm - 49 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 48 rodzin, przemoc domowa - 38 rodzin.

W ramach zadań własnych pomocą w formie świadczeń niepieniężnych objętych było 200 rodzin i świadczeń pieniężnych 195 rodzin, w tym w formie zasiłku stałego - 31 rodzin, zasiłku okresowego - 87 rodzin, zasiłku celowego - 62 rodziny, specjalnego zasiłku celowego - 27 rodzin, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego - 1 rodzina, świadczeń pieniężnych w postaci zasiłku celowego na zakup żywności - 121 rodzin, posiłku w szkole - 149 dzieci, w formie usług opiekuńczych - 18 osób. Liczba osób bezdomnych, za które pokrywane były koszty schronienia - 2 osoby.

Ponoszono odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej na dzień 31.12.2023 - 9 osób przebywało w Domach Pomocy Społecznej.

W ramach zadań zleconych wypłacono świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wypłacono 20 świadczeń wychowawczych, na kwotę 7 857,46 zł, 6 274 świadczeń rodzinnych oraz 4 205 dodatków do zasiłku rodzinnego. Świadczeń opiekuńczych wypłacono 5 477 w tym: zasiłek pielęgnacyjny – 4 158, świadczenie pielęgnacyjne - 1 217, specjalny zasiłek opiekuńczy - 81, zasiłek dla opiekuna - 21, 238 świadczeń rodzicielskich, 52 świadczenia jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 1 świadczenie „Za Życiem” Całkowita kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne wyniosła 5 300 395,70 zł. Świadczeń alimentacyjnych wypłacono 709, w kwocie 295 076,01 zł.

Z dodatku mieszkaniowego skorzystało 18 rodzin na kwotę 40 065,09 zł.

Stypendia wypłacono dla 37 rodzin, dla 90 dzieci na kwotę 65 859,28 zł.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. stopa bezrobocia dla powiatu nowomiejskiego wynosiła 10,4%, a dla województwa wynosiła 8,3%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Nowe Miasto Lubawskie według stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 313, w tym 202 kobiety i 111 mężczyzn. Wśród bezrobotnych było 54 osób w wieku do 25 lat, 71 osób w wieku powyżej 50 lat, 27 osób było niepełnosprawnych. 118 osób nie posiadało kwalifikacji zawodowych, 38 osób nie posiadało doświadczenia zawodowego.

Ze świadczeń pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2023 r. korzystało 501 osób (257 kobiet i 244 mężczyzn), z czego 223 osoby były w wieku produkcyjnym (115 kobiet i 108 mężczyzn), 41 osób w wieku poprodukcyjnym (30 kobiet i 11 mężczyzn) i 237 osób w wieku do 18 lat (112 kobiet i 125 mężczyzn). Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa – 1,54% (127 osób / liczbę mieszkańców gminy 8 258 osoby).

6. Kultura

Zadania gminy w zakresie kultury realizowane są przez Gminne Centrum Kultury w Mszanowie. GCK zajmuje się m.in. organizacją imprez kulturalnych, w tym o charakterze imprez masowych. Największe imprezy kulturalne organizowane i współorganizowane przez GCK Mszanowo w 2023 r.: Konferencja i Toast Noworoczny, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Ferie w Bibliotece, spotkania autorskie w bibliotekach, konkursy

z nagrodami dla dzieci, Dzień Bibliotekarza i Działacza Kultury, uroczystości obchodów 50-lecia Gminy Nowe Miasto Lubawskie, Dni Rodziny, XXII Wystawa Twórczości i Rzemiosła Artystycznego Osób Niepełnosprawnych Powiatu Nowomiejskiego, Bratian Country Fest, Tylickie Spotkania z Folklorem, Bieg Przełajowy im. ks. Dembieńskiego w Radomnie, Dożynki Gminno-Parafialne w Jamielniku, Gala Organizacji Pozarządowych Gminy Nowe Miasto Lubawskie w Gwiździnach, koncert zespołu Pro Musica Antiqua w ramach projektu „Muzyka europejska w zabytkach i przyrodzie Warmii i Mazur”, obchody Narodowego

Święta Niepodległości, Mikołajki w szkołach na terenie gminy. GCK realizowało zajęcia plastyczne i rzeźbiarskie w Bratianie, Jamielniku, Skarlinie i Tylicach.

W 2023 roku w strukturach GCK Mszanowo funkcjonowały 4 biblioteki w miejscowościach: Gwiździny, Jamielnik, Bratian, Radomno. Aktywni czytelnicy stanowią 15,67% (w 2022 roku 16,69%) mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie. Największą grupę wśród czytelników stanowią dzieci i młodzież do 15 lat. Liczba dostępnych woluminów to 31 334 książek oraz 78 audiobooków. W 2023 roku wypożyczenia na zewnątrz zachowały się na podobnym poziomie: 28 033 (w 2022 było 28 080). Wypożyczeń wewnętrznych było 2 124 (w 2022 r. było to 2 483). Coraz większą popularnością cieszy się dostęp do platform (LEGIMI, EMPIK GO), oferujących e-booki i audiobooki. W roku sprawozdawczym na platformach odnotowano wypożyczonych 2 000 ebooków i 1 394 audiobooków.

Inne działania realizowane w bibliotekach:

- Kącik Skrzata - miejsce przystosowane dla najmłodszych użytkowników,
- Klub Seniora (Jamielnik, Gwiździny),
- Dyskusyjny Klub Książki (Jamielnik, Gwiździny),
- Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej,
- Lokalna Izba Pamięci - ekspozyty historyczne, regionalne, piśmiennicze i inne związane z codziennym życiem mieszkańców (Jamielnik),
- Regionalia - artykuły z lokalnych czasopism dotyczące gminy Nowe Miasto Lubawskie i regionu, dokumenty życia społecznego (Gwiździny),
- Książka na telefon - realizowana w razie potrzeby przez Bibliotekarki i wolontariuszy,
- "Mała Książka - Wielki Człowiek" - akcja promująca czytelnictwo wśród najmłodszych czytelników.

7. Turystyka, sport i rekreacja

Na koniec 2023 r. na terenie Gminy było zarejestrowanych 14 gospodarstw agroturystycznych, (w tym 7 sezonowych i 7 całorocznych), z tego 5 położonych jest w Lekartach. Liczba gospodarstw agroturystycznych nie zmieniła się w stosunku do 2022 roku.

Na terenie gminy znajdują 4 hale sportowe przy Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie, Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, Szkole Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach oraz Szkole Podstawowej w Radomnie. Na terenie Sali sportowej w Bratianie dostępna jest ścianka wspinaczkowa. Wszystkie sale udostępniane są mieszkańcom po godzinach pracy szkoły, po wcześniejszym dokonaniu rezerwacji.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w swej infrastrukturze może się pochwalić odnowionymi boiskami sportowymi – z których najatrakcyjniejsze to boisko wielofunkcyjne ze skocznią w dal i bieżnią w Jamielniku oraz obiekt sportowy ORLIK w Bratianie, stanowiący centrum aktywności sportowej i rekreacyjnej. Kompleks jest otwarty dla mieszkańców gminy i gości od marca do listopada. Pełni również rolę boiska treningowego dla drużyn piłkarskich z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie. Na ORLIKU odbywają się zajęcia sportowe i sportowo-

rekreacyjne prowadzone przez profesjonalnego instruktora. W 2022 roku Gminne Centrum Kultury pozyskało dofinansowanie na wynagrodzenie dla animatora z Instytutu Sportu - Państwowego Instytutu Badawczego - wypłacane bezpośrednio dla Animatora.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie znaleźć można wiele rzek, rzeczek i strumieni. Sześć z nich jest na tyle dużych, że można po nich urządzać wyprawy kajakowe. Większość z tych rzek jest dosyć dzika. Wiele zakrętów, zwisające nisko nad lustrem wody gałęzie, krzewy i inne podobne atrakcje, zapewnią kajakarzom wiele niezapomnianych wrażeń i dużą porcję adrenaliny. Rzeki spławne to Drwęca, Wel, Struga, Skarlanka i Kakaj. Ponadto na terenie Gminy występuje znaczna ilość jezior, z których najważniejsze to: Fabryczne, Gryźliny, Górne, Lekarty, Radomno, Skarlin, Studa Środkowe i Wieczorki.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie można znaleźć wiele urokliwych i malowniczych miejsc. Są też punkty gdzie przemawia historia i inne, gdzie można znaleźć ciekawe okazy przyrody. Aby ułatwić pieszym turystom poruszanie się w terenie i dotarcie do takich miejsc wytyczono i oznakowano szlaki turystyczne. Są to:

- Szlak żółty - (w rejestrach PTTK oznaczony jako TO-231) prowadzi z Torunia, wzdłuż doliny Drwęcy, przez Pojezierze Brodnickie do Radomna, skąd jego przedłużenie prowadzi na teren Pojezierza Iławskiego. Szlak żółty jest fragmentem szlaku europejskiego łączącego Niemcy i Litwę, który oznaczony jest w międzynarodowych spisach kodem E-11, a przez teren Polski wiedzie od Słubic po Ogrodniki. Szlak „wkracza” na teren Gminy u zachodnich brzegów Jeziora Skarlińskiego (ok. 147 km od Torunia, ok. 20 km od wsi Ostrowite i ok. 13 km od wsi Łąkorek). Od rozwidlenia szos z Nowego Miasta Lubawskiego do Biskupca Pomorskiego i Łąkorza szlak wiedzie polną drogą ok. 2 km do wsi Skarlin. Na początku tego odcinka rozległy widok na wydłużoną rynnę Jeziora Skarlińskiego. W centrum wsi za kościołem, na rozwidleniu szos. szlak skręca w lewo i drogą wśród pól doprowadza po kolejnych 2,5 km do wsi Lekarty. Tu znaki opuszczają szosę i kierują się polną drogą na północny wschód, w kierunku widocznego w dole jeziora Gryźliny, a następnie wzdłuż południowego brzegu jeziora na wschód do wsi o tej samej nazwie. Z Gryźlin szlak prowadzi od kościoła drogą wśród pól, dalej na wschód i północny wschód. Po przekroczeniu nasypu rozebranej linii kolejowej Iława - Nowe Miasto Lubawskie dochodzi od zachodu do Radomna. W Radomnie (160 km licząc od Torunia i 13 km od wejścia na teren Gminy) szlak prowadzi na południowy skraj jeziora Radomno. Następnie wschodnim brzegiem południowej zatoki tegoż jeziora aż do mostu na wschodniej zatoce jeziora Radomno. Poprzez most na jeziorze wiedzie do osady Nowy Ostrów i po ok. 1 km opuszcza teren Gminy. Przez wieś Radomno przebiega trasa Camino Polaco – Droga Polska, będąca częścią szlaku pielgrzymkowego Drogi Św. Jakuba prowadzącej do katedry Santiago de Compostella w Hiszpanii. Oznakowanie szlaku to niebieskie kwadraty z umieszczoną na nich stylizowaną żółtą muszlą św. Jakuba. Szlak żółty po opuszczeniu terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie po ok. 9 km. trasą wzdłuż rzeczki Rudej, leśniczówki Katarzynki, jezior Czerwonego i Łąckiego, cały czas wśród lasów,

doprowadza do Iławy. Przez teren Gminy szlak żółty biegnie na przestrzeni ok. 15 km.

- Szlak czerwony (w rejestrach PTTK oznaczony jest jako TO-2215) - łączy Nowe Miasto Lubawskie z opisanym wyżej żółtym szlakiem doliny Drwęcy, a poprzez ten szlak z Pojezierzem Brodnickim i Pojezierzem Iławskim. Szlak prowadzi z Nowego Miasta Lubawskiego do Radomna i liczy ok. 13 km. Szlak zaczyna się w pobliżu byłej stacji PKP Nowe Miasto Lubawskie, gdzie obecnie jest dworzec autobusowy i niemal od razu, po ok. 1 km, wkracza na teren Gminy. Przez pierwsze 3 km prowadzi cały czas w górę szosą do Nawry. W wielu miejscach m.in. z placu u stóp pomnika poległych i pomordowanych w II wojnie światowej rozciągają się rozległe widoki na dolinę Drwęcy. Ok. 2 km za Nawrą skręca w prawo i polną drogą, pofalowanym terenem, poprzez pola, niewielkie lasy i łąki wiedzie na północ do Nowego Dworu Bratiańskiego. Stąd znowu szosą poprzez Chrośle prowadzi dalej na północ do centrum wsi Radomno.
- Szlak Kopernikowski w województwie warmińsko-mazurskim – biegnie śladami podróży Mikołaja Kopernika po województwie warmińsko-mazurskim, głównie w granicach historycznej Warmii. Podążając Szlakiem Kopernikowskim docieramy do miejsc, w których uczony przebywał w różnych momentach swojego życia. Najpierw był to – jak już wspomniano – Lidzbark Warmiński (1503-1510), a czasami Elbląg, ostatecznie zaś Frombork (1510-1543), gdzie miała siedzibę kapituła warmińska. Ale Kopernik odwiedzał też Olsztyn (1516-1521) i Pieniężno (1517-1519) oraz Braniewo (1520) i Tolkmicko (1519). Pod koniec życia składał ważne wizyty w Lubawie (1539) i przy okazji w Ornecie (1538-1539). W Dobrym Mieście, Olsztynku czy Nowym Mieście Lubawskim bywał wielokrotnie, gdy np. jechał do Lubawy lub dalej – do Torunia i Krakowa, i zapewne zatrzymywał się tam, aby zjeść posiłek czy odpocząć. W związku z tymi podróżami na jego trasie znalazły się również miejscowości leżące obecnie w granicach Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Szlak Kopernikowski pokrywa się bowiem z przebiegiem drogi DK 15. Na trasie Szlaku Kopernikowskiego znajdziemy więc ruiny klasztoru w łąkach Bratiańskich, dalej zaś, w Bratianie: stary dworzec kolejowy, fragmenty murów zamku krzyżackiego u ujścia rzeki Wel do Drwęcy oraz pomnik ofiar mordy hitlerowskiego (przy DK15 w kierunku Lubawy).

Na przystani kajakowej na rzece Drwęcy w Mszanowie mieszkańcy oraz turyści mogą korzystać z pływającego pomostu, placu z miejscem na ognisko oraz kontenera sanitarnego. Ten punkt na mapie turystycznej Gminy powstał w ramach projektu pt. *Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W 2023 r. uruchomiono system płatności elektronicznych w kontenerze sanitarnym.

8. Gospodarka komunalna

Długość dróg rowerowych ogółem na terenie gminy o nawierzchni bitumicznej wynosi 13,9 km. Długość dróg gminnych ogółem: ok. 250 km, z tego ok. 24,53% to drogi utwardzone (asfaltowe, betonowe), a 75,47% nieutwardzone. W 2023 roku gmina podniosła standard dróg na 2,29% długości dróg ogółem.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie posiada sieć wodociągową o łącznej długości 203,81 km oraz sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 41,42 km. W 2023 r. wybudowano łącznie 1,8778 mb sieci wodociągowych w miejscowościach Pacółtowo, Jamielnik i Lekarty oraz 4,4471 mb sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Jamielnik, Pacółtowo i Mszanowo. Na terenie Gminy na koniec 2023 r. było 1778 przyłączy wodociągowych i 747 przyłącza kanalizacyjne. W 2023 r. wykonano 29 nowych przyłączy do sieci wodociągowej i 14 nowych przyłączy do sieci kanalizacyjnej. Ponad 80% mieszkańców Gminy ma zapewniony dostęp do sieci wodociągowej i około 30% mieszkańców Gminy ma dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej.

9. Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi

W 2023 r. nie było remontowanych ani budowanych nowych lokali komunalnych. Na przyznanie mieszkania komunalnego oczekiwało 2 wnioskodawców. Na koniec 2023 r. Gmina miała trzy wolne mieszkania komunalne w odniesieniu do 31 posiadanych lokali. W większości lokale te wymagają gruntownego remontu.

Zgodnie z zapisami §11 ust. 3 Uchwały Nr X/85/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 31 października 2019 r. w sprawie przyjęcia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r. poz. 5884), funkcjonuje powołana Społeczna Komisja Mieszkaniowa, która opiniuje złożone wnioski oraz sporządza listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego. Społeczna Komisja Mieszkaniowa pracuje na posiedzeniach zwoływanych w miarę potrzeb. Posiedzenie Społecznej Komisji Mieszkaniowej w 2022 roku zwołane było raz, omówiono na nim m.in. listę osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego, a także planowaną rotację zajmowanych lokali.

W 2023 r. Gmina dysponowała dwoma lokalami użytkowymi, tj. pomieszczeniami w budynku Remizy OSP w Gryźlinach oraz pomieszczeniami w budynku Remizy OSP w Chroślu, które wynajęto na prowadzenie działalności handlowej (sklep spożywczy).

Na koniec roku objętego sprawozdaniem Gmina posiadała w swoim zasobie 23 budynki remizy OSP i świetlic wiejskich o łącznej wartości 8 087 106,55 zł, które są powierzone w administrowanie Ochotniczemu Strażom Pożarnym lub wydzierżawione Gminnemu Centrum Kultury Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. Gmina posiada również obiekty zajęte na cele oświatowe tj. 6 szkół, z których 5 zostało przekazanych jednostkom w trwały zarząd, a jedna

położona w miejscowości Tylice, została wydzierżawiona Tylickiemu Stowarzyszeniu Rozwoju.

10. Rozwój gospodarczy

Gmina Nowe Miasto Lubawskie mając na uwadze rozwój gospodarczy w obrębie lokalnym szeroko współpracuje i zapewnia ulgi podatkowe lokalnym przedsiębiorcom inwestującym na terenie Gminy.

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie od dnia 24 listopada 2021 r. obowiązywała Uchwała Nr XXXII/283/2021 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 28 października 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2021 r., poz. 4315), dzięki której możliwe jest zwolnienie od podatku od nieruchomości dla nowo wybudowanych/nowo nabytych budynków lub ich części przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie istniejącego przedsiębiorstwa i wykorzystywanych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez właściciela. W roku 2023 z owego zwolnienia korzystało dwóch przedsiębiorców.

Gmina nie prowadzi rejestru przedsiębiorców, minister właściwy ds. gospodarki prowadzi ewidencję przedsiębiorców będących osobami fizycznymi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego CEIDG. W 2023 r. zarejestrowano w CEIDG 26 nowych przedsiębiorców, natomiast wyrejestrowano 17 (wnioski złożone przez przedsiębiorców w tutejszym Urzędzie Gminy). Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw były prace budowlane tj. ok 25% wszystkich wniosków o wpis do CEIDG złożonych w 2023 r.

Wg danych GUS na koniec 2023 r. na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie zarejestrowanych było ogółem 778 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON.

Zgodnie z wpisem w CEIDG wg stanu na koniec 2023 r. (dane pozyskane z Hurtowni danych CEIDG i Biznes.gov.pl) liczba przedsiębiorców, z miejscem prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy wynosiła 326 (bez podmiotów zawieszonych) .

Liczba wniosków u uzyskanie koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła 16, natomiast o rezygnacji 6. Na koniec 2023 r. na terenie Gminy było 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Gmina w celu usprawnienia mieszkańcom załatwiania spraw urzędowych, inwestuje w cyfryzację. Uruchomiono punkt potwierdzenia profilu zaufanego ePUAP, by kontakt z urzędem był możliwy bez wychodzenia z domu. W 2023 roku w Urzędzie Gminy potwierdziliśmy profil zaufany 41 osobom.

11. Bezpieczeństwo mieszkańców

Działania Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie ukierunkowane były na zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa oraz porządku na terenie gminy.

Rok 2023 nie niósł nagłych przełomowych zdarzeń wyczerpujących znamiona sytuacji kryzysowej - spoglądając na zagadnienia w zakresie lokalnym.

Działania w 2023 roku w zakresie zarządzania kryzysowego były wielokierunkowe :

- podejmowano działania w kierunku minimalizacji skutków ptasiej grypy (współpraca z powiatowym lekarzem weterynarii, oznaczanie stref zagrożonych , zapowietrzonych i czynności w tym zakresie),
- opracowano dane do wojewódzkiego planu ograniczania i dystrybucji paliw płynnych,
- całorocznie realizowano procedury, monitorowano zagrożenia i przestrzegano procedury w związku z ogólnopolskimi obostrzeniami z zakresu zagrożeń terrorystycznych tak w przestrzeni fizycznej jak i informatycznej (serwery, oprogramowanie).

Czynności z zakresu zarządzania kryzysowego były niekompletne i opóźniane wobec braku przepisów normatywnych i wykonawczych, wygaśnięcia przepisów i braku wprowadzenia nowych rozwiązań - ewidentnym tego przykładem są brak ustawy „o ochronie ludności” czy zagadnienia obrony cywilnej, która na dzień dzisiejszy nie istnieje w prawie polskim, a jest istotnym elementem zarządzania kryzysowego.

Ponadto na stanowisku ds. zarządzania kryzysowego realizowano równolegle działania jako niemilitarnego elementu przygotowań obronnych w świetle nowych uwarunkowań prawnych - ustawy „o obronie Ojczyzny” z dnia 11 marca 2022 roku. W tym zakresie :

- przygotowano i uczestniczono w kwalifikacji wojskowej która dotyczyła 65 osób,
- prowadzono postępowania w zakresie nakładania świadczeń rzeczowych bądź ich uchylania,
- realizowano zadania dotyczące tzw. „Stałego Dyżuru”,
- przeprowadzono kontrolę w Społecznej Szkole Podstawowej w Tylicach.

W zakresie umożliwienia mieszkańcom Gminy zakupu węgla w preferencyjnych cenach Gmina Nowe Miasto Lubawskie zawarła umowę dotyczącą sprzedaży węgla na potrzeby zakupów preferencyjnych przez osoby fizyczne w gospodarstwach domowych ze firmą PGE Paliwa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie. W ramach umowy w 2022 r. zakupiono 328 t węgla z czego rozdystrybuowano do 176 gospodarstw domowych w ilości 246 t. Pozostały węgiel przeznaczony do dystrybucji w 2023 r. oferowany był mieszkańcom w cenie z poprzedniego roku. Z uwagi na obniżenie cen węgla i zwiększenie dostępności w komercyjnych punktach sprzedaży rząd wskazał aby węgiel wykorzystać na potrzeby samorządu. W związku z faktem, iż Gmina Nowe Miasto Lubawskie nie używa węgla do ogrzewania posiadanych obiektów, niesprzedany węgiel został rozdysponowany dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanowie.

W 2023r. kontynuowano pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Wypłata świadczeń wyniosła 293 638,26 zł, obsługa zadania 2 585,00 zł, opłacenie składki zdrowotnej za osoby pobierające świadczenia rodzinne – 1 106,10 zł.

W ramach pomocy obywatelom Ukrainy przyznano na dożywianie dzieci w szkole łącznie 8 263,62 zł, wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł – łącznie 6 600,00 zł, wypłatę świadczenia w wysokości 40 zł za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – łącznie 222 536,00 zł, zasiłek stały dla obywateli Ukrainy – łącznie 729,56 zł, zasiłek okresowy dla obywateli Ukrainy – łącznie 2 551,00 zł, świadczenia rodzinne wypłacone obywatelom Ukrainy – łącznie 52 958,08 zł.

12. Aktywność obywatelska

Na koniec 2023 roku liczba sołectw wynosiła 16. Kadencja sołtysa trwa tyle, ile kadencja rady. Zgodnie ze statutami sołectw nie później niż w ciągu 5 miesięcy od rozpoczęcia kadencji nowo wybranej Rady Gminy powinny odbyć się wybory sołtysa i rady sołeckiej. W związku z faktem iż, termin wyborów samorządowych przypada na I półrocze 2024 r., więc wybory sołtysów odbędą się również w 2024 r.

O aktywności obywatelskiej może świadczyć uczestnictwo w konsultacjach uchwał. W dyskusjach publicznych w 2023 r. uczestniczyły 4 osoby. W 2023 r. zostało wyłożonych 6 projektów uchwał dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – we wszystkich były przewidziane dyskusje publiczne.

W 2023r. zostały również opublikowane ogłoszenia w Gazecie Nowomiejskiej – 6 ogłoszeń dotyczących przystąpienia przez Radę Gminy Nowe Miasto Lubawskie do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 5 ogłoszeń dotyczących wyłożenia do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2023 r., zgodnie z uchwałą Nr X/45/2011 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, przeprowadzono konsultacje jednego projektu programu:

„Programu współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok”.

Konsultacje były prowadzone w formie pisemnej i polegały na zgłaszaniu uwag, opinii i propozycji do programu za pomocą formularza konsultacyjnego. Uprawnione do udziału w konsultacjach podmioty, tj. organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie zgłosiły w terminie konsultacji żadnych uwag, opinii i propozycji do projektu programu.

W zebraniach wiejskich uczestniczy również niewielu mieszkańców, są to osoby najbardziej aktywne, zaangażowane w prace na rzecz pozostałych mieszkańców. W marcu 2023 r. podczas 16 zebrań wiejskich na których przedstawione zostały sprawozdania z działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej za 2022 rok uczestniczyło 367 osób (uprawnionych 6 330). W październiku 2023 r. podczas 16 zebrań wiejskich uczestniczyło 359 osób (uprawnionych 6 362).

13. Sprawna administracja

Z myślą o klientach w Urzędzie Gminy Nowe Miasto Lubawskie można dokonywać płatności bezgotówkowo. Co więcej, od 2019 roku pojawiła się możliwość zapłaty podatku kartą płatniczą lub telefonem także u większości inkasentów.

W ramach podnoszenie jakości przekazywanych informacji oraz doskonalenie form przekazu internetowego w Gminie Nowe Miasto Lubawskie uruchomiono portal eSesja, który umożliwia kompleksowe zarządzanie pracami Rady Gminy i jednocześnie pozwala mieszkańcom w łatwy sposób śledzić prace radnych podczas transmisji on-line. Dzięki tej funkcjonalności można było w okresie pandemii przeprowadzać sesje i posiedzenia komisji w trybie zdalnym.

O sprawności administracji może świadczyć:

- a) czas oczekiwania mieszkańców na załatwienie poszczególnych spraw:
- na wydanie dowodu osobistego wynosił do 30 dni,
  - na wydanie karty dużej rodziny wynosił ok. 30 dni,
  - na wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wynosił do 30 dni,
  - na wydanie zaświadczenia o zameldowaniu - w ciągu 1 dnia,
  - na wydanie decyzji na stanowisku ds. drogownictwa i transportu wynosił 30 dni,
  - na wydanie decyzji zatwierdzającej projekt podziału nieruchomości wynosił około 14 dni,
  - na wydanie decyzji o rozgraniczeniu – 14 dni,
  - na zezwolenie na usunięcie drzew wynosił 28 dni,
  - na decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (bez raportu) wynosił około 2,5 miesiąca,
  - na wydanie zaświadczenia w sprawie nie wniesienia sprzeciwu dla zamiaru usunięcia drzew wynosił do 2 dni,
  - na wydanie zaświadczenia w sprawie wpisu, zmiany lub wykreślenia do/z rejestru działalności regulowanej wynosił 7 dni,
  - na decyzję o warunkach zabudowy wynosił około 2 miesięcy,
  - na wydanie zaświadczenia o warunkach zabudowy, o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w studium wykonalności – w ciągu 3 dni,
  - na uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – minimum 1,5 roku,
  - na wydanie zaświadczenia o niezaleganiu – w ciągu 1 dnia,
  - na wydanie zaświadczenia o wielkości gospodarstwa – w ciągu 1 dnia,
  - na potwierdzenie zawarcia umowy dzierżawy – w ciągu 1 dnia,
  - na wydanie decyzji z zakresu pomocy społecznej – ok. 7 dni od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego,
  - na wydanie decyzji w świadczeniach rodzinnych – około 14 dni.
- b) ilość wydanych decyzji, zaświadczeń, innych:

- na stanowisku ds. obywatelskich 35 decyzji (16 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, 6 decyzji w związku z likwidacją punktu sprzedaży napojów alkoholowych, 1 decyzja w sprawie odmowy wydania Karty Dużej Rodziny, 12 decyzji dotyczących spraw meldunkowych, oraz 175 zaświadczeń (dotyczące zameldowania i utraty lub zniszczenia dowodu osobistego),
  - na stanowisku ds. drogownictwa i transportu – 126 decyzji (31 decyzji lokalizacji obiektów, 18 decyzji lokalizacji zjazdów, 36 decyzji umieszczenie urzędzeń w pasie drogowym, 41 decyzji za zajęcie pasa drogowego),
  - 2 decyzje o rozgraniczeniu nieruchomości,
  - na stanowisku ds. ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa – wydano 1 postanowienie kończące postępowanie, 56 decyzji, w tym 45 w sprawie wycinki drzew, 11 o środowiskowych uwarunkowaniach, dodatkowo wykonano 84 oględziny i protokoły w sprawie zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew,
  - na stanowisku ds. planowania przestrzennego – 133 decyzje o warunkach zabudowy, 14 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, 335 zaświadczeń, 53 decyzje zatwierdzającej projekt podziału nieruchomości,
    - w zakresie zadań oświatowych – 23 decyzje, 26 zaświadczeń,
    - w zakresie podatków lokalnych – 4 028 decyzji i 143 zaświadczeń,
    - w dziale pomocy społecznej – 737 decyzji, w tym 2 odmowne,
    - w ramach świadczeń rodzinnych - 891 decyzji w tym 68 decyzji odmownych,
    - w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 51 decyzji.
- c) Ilość odwołań i skarg od wydanych decyzji oraz na sposób ich rozpatrzenia:
- z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego w 2023 r. złożono 6 odwołań. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło 3 decyzje o warunkach zabudowy i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, utrzymało w mocy 2 decyzje o warunkach zabudowy, 1 pozostała nadal nierozpatrzona (przez SKO Elbląg),
  - z zakresu podatków lokalnych w 2023 r. złożono 2 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Jednej z tych spraw nie rozstrzygnięto w 2023 r., natomiast w drugiej sprawie uchylono w całości decyzję organu pierwszej instancji i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia przez ten organ,
  - w ramach świadczeń rodzinnych złożono 23 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, zakończone w 21 przypadkach uchYLENIEM decyzji i przyznaniem świadczeń, w 2 utrzymaniem decyzji w mocy.
- W 2023 roku nie została złożona jedna skarga (w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego) na pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, którą przekazano wg. właściwości.

14. Gmina w rankingach, konkursach i publikacjach

Ranking pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota” - Liderzy inwestycji. Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2020-2022

W zestawieniu pod uwagę brana jest całość wydatków majątkowych poniesionych w ciągu ostatnich trzech lat. Średnie wydatki inwestycyjne na jednego mieszkańca Gminy Nowe Miasto Lubawskie w latach 2020-2022 (wydatki per capita) wyniosły 1717,00 zł co pozwoliło uplasować się Gminie na 165 pozycji rankingu pośród 1 513 gmin wiejskich w kraju.

Ranking pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota” – Sukces kadencji 2018-2023 to ranking, który za pomocą dostępnych wskaźników liczbowych próbuje oszacować sukces, jaki odniosły samorzady w dobiegającej końca kadencji. Podsumowanie rankingu obejmuje liderów podsumowań częściowych: sukcesu finansowego, ekonomicznego, infrastrukturalnego i społecznego.

I tak, Gmina Nowe Miasto Lubawskie we wspomnianym rankingu częściowym obejmującym lata 2017-2022 uplasowała się na następujących pozycjach:

- 1) sukces infrastrukturalny – 71 miejsce na 1513 gmin wiejskich w Polsce biorących udział w rankingu,
- 2) sukces ekonomiczny – 294 miejsce na 1513 gmin wiejskich w Polsce biorących udział w rankingu,
- 3) sukces finansowy – 1460 miejsce na 1513 gmin wiejskich biorących udział w rankingu,
- 4) sukces społeczny – 1424 miejsce na 1513 gmin wiejskich w Polsce biorących udział w rankingu.

Ostatecznie, podsumowując rankingi częściowe, Gmina Nowe Miasto Lubawskie rankingu Sukces Kadencji 2018-2023 gminy wiejskie uplasowała się na 711 miejscu na 1513 gmin wiejskich w Polsce biorących udział w rankingu.

Kolejny ranking przeprowadzony przez magazyn Wspólnota to Ranking Najbogatszych Samorządów w roku 2022 , w którym Gmina Nowe Miasto Lubawskie zajęła 1 436 miejsce na 1513 gmin wiejskich z kwotą 3811,54 zł (zamożność per capita).

W Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego analizowana jest kondycja finansowa jednostek samorządu terytorialnego. W zestawieniu gmin wiejskich za rok 2022 Gmina Nowe Miasto Lubawskie uplasowała się na 512 miejscu na 1 513 jednostek uwzględnionych w rankingu. Jest to druga pozycja spośród gmin Powiatu Nowomiejskiego. Jednostki samorządu terytorialnego objęte badaniem podzielono na kategorie:

- gminy wiejskie
- gminy miejsko-wiejskie
- gminy miejskie
- miasta na prawach powiatu
- powiaty ziemskie.

XIX Ranking Samorządów Rzeczypospolitej 2023 - ranking weryfikuje skuteczność działań władz samorządowych w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju wspólnoty lokalnej, ujmowanego w strategicznych kategoriach: trwałości ekonomicznej, trwałości środowiskowej, trwałości społecznej oraz w zakresie jakości zarządzania. W 2023 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie uplasowała się na 734 pozycji w kategorii gmin wiejskich. W rankingu wzięło udział 1 513 samorządów. Daje nam to I pozycję w Powiecie Nowomiejskim, jak również najwyższą pozycję wśród samorządów sąsiednich jak Iława czy Lubawa, a nawet jedną z najbogatszych gmin w Polsce – Stawigudą.

Forum Miasteczek Polskich to coroczne spotkanie kilkuset samorządowych liderów, które oferuje rzeczową dyskusję nad najbardziej aktualnymi wyzwaniami polskich małych i średnich miejscowości. Podczas trzeciego forum (drugiego, w którym udział wzięła Gmina Nowe Miasto Lubawskie) samorząd zdobył III miejsce w ogólnopolskim rankingu Lider w Pozyskiwaniu Funduszy Zewnętrznych w kategorii gmin wiejskich. Jest to zarazem najwyższa lokata samorządu z Warmii i Mazur w ogólnopolskim rankingu Lider w Pozyskiwaniu Funduszy Zewnętrznych. Nasz sukces był możliwy dzięki: gospodarności, sprawnemu zarządzaniu finansami gminy, bardzo dobrej współpracy z administracją rządową oraz samorządową na poziomie wojewódzkim w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych i krajowych.

„Perły Samorządu” to ranking Dziennika Gazety Prawnej nagradzający najlepsze polskie gminy: najlepiej zarządzane, najbardziej przyjazne mieszkańcom, umiejące dbać o ich interesy, najskuteczniej podwyższające jakość usług publicznych, nowoczesne i dynamicznie się rozwijające, prące do przodu. Nagrody i wyróżnienia przyznawane są najlepszej dziesiątce w dwóch głównych kategoriach - dla gminy/miasta oraz dla włodarza. W 2023 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie znalazła się poza wyróżnioną dziesiątką. Jednak wśród laureatów znalazł się wójt Tomasz Waruszewski, który zdobył wyróżnienie (IX miejsce) w kategorii "włodarz" gminy wiejskiej.

XII edycja Rankigu

„Perły Samorządu 2024” - w tym roku, w związku z wyborami samorządowymi w kwietniu 2024 r. , kapituła rankingu zrezygnowała z przyznawania nagród w kategorii "włodarz" i postanowiła przyznać wyróżnienia tylko w jednej kategorii - gminy/miasta. Wśród najlepszej dziesiątki samorządów, które zgłosiły swój udział, V miejsce wśród gmin wiejskich przyznano dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Trzonem rankingu była ankieta, pokrywająca najważniejsze obszary działalności gmin dotyczące roku 2023:

- 1) gospodarka - pytania dotyczące kondycji finansowej samorządu;
- 2) edukacja - sprawdzenie działań obejmujących wsparcie oświaty i kultury;
- 3) zdrowie i opieka - polityka prozdrowotna oraz starania gminy w zapobieganiu wykluczeniu osób niepełnosprawnych oraz osób starszych;
- 4) środowisko i adaptacje do zmian klimatu.

Oprócz pytań zamkniętych, w ankiecie znalazły się także pytania otwarte, po jednym z każdego obszaru tematycznego. W ankiecie uwzględniono te wskaźniki, które pozwalają na dużą porównywalność wśród tych samych kategorii

samorządów. Ranking został podzielony na kategorie: gminy wiejskie, gminy miejsko-wiejskie, miasta do 100 tys. mieszkańców oraz miasta powyżej 100 tys. mieszkańców

Warto podkreślić, iż Ranking Perły Samorządu to rzetelny i bezpłatny ranking, w którym zwycięzcy wyłaniani są właśnie na podstawie ankiet oraz analiz ekspertów. Podczas oceny kapituła opiera się na przesłanych przez samorządy danej oraz danych uzyskanych z ministerstw.

Bardzo istotne były również sukcesy szkół i ich uczniów w 2023 roku:

- Międzynarodowy Konkurs Kangur Matematyczny - uczeń (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - Bardzo dobry wynik, - uczennica Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach (klasa VI) – wyróżnienie;
- Międzynarodowy Konkurs Informatyczny: „Bóbr” – uczeń (klasa IV) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Halowy Wojewódzki Turniej Piłki Nożnej Chłopców Pamięci Wacława Wasieli (Igrzyska Dzieci) uczniowie (klasa IV-V) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – IV miejsce.

Uczniowie naszych szkół brali również udział w ogólnopolskich konkursach takich jak:

- Ogólnopolski Konkurs „Orzeł ortograficzny” (sesja jesienna) – uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej w Skarlinie – laureat - XII miejsce;
- Ogólnopolski konkurs fotograficzny „SKO w roli głównej” – uczennica (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – laureat;
- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Bezpiecznie w Internecie z Hatetepsem” – uczennica (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – III miejsce;
- IV edycja trzyetapowego ogólnopolskiego konkursu Matematyczno-Informatycznego InsatLogik 2022/2023 w kategorii klas ósmych – uczniowie (klasa VIII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – finaliści;
- Ogólnopolskie Przełajowe Biegi Grunwaldzkie – uczniowie (klasa IV) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii 600 m – XII miejsce, XVI miejsce, XXI miejsce, XLI miejsce, XLVIII miejsce, - uczeń (klasa V) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii 800 m – XI miejsce, - uczeń (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii 800 m – XIII miejsce, - uczennica (klasa VIII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii 1 000 m – XV miejsce, - uczeń (klasa VII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii 1 500 m – XLI miejsce, XLV miejsce;
- Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny w kategorii klas IV-VI pod hasłem „Lato z SKO” – uczeń (klasa IV) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – III miejsce, - uczennica (klasa III) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – wyróżnienie;
- Wojewódzka Liga Przełajowa o Puchar Wacława Wasieli – uczeń (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce, - uczennica

- (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – II miejsce, - uczeń (klasa I) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – V miejsce;
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” - uczeń (klasa V) Szkoły Podstawowej w Radomnie - II miejsce;
  - Konkurs Ogólnopolski „Olimpus” - uczeń (klasa IV) Szkoły Podstawowej w Radomnie - VII miejsce tytuł laureata;
  - Ogólnopolski konkurs „Orzeł” Edukacji wczesnoszkolnej uczeń (klasa II) Szkoły Podstawowej w Radomnie - XVI miejsce tytuł laureata, - uczennica (klasa I) Szkoły Podstawowej w Radomnie - XIX miejsce tytuł laureata;
  - Ogólnopolski konkurs ortograficzny - uczeń (klasy IV) Szkoły Podstawowej w Radomnie - tytuł laureata VII miejsce, - uczniowie (klasa VI) Szkoły Podstawowej w Radomnie – tytuł laureata X, XI, XII miejsce;
  - Ogólnopolski Konkurs „Orzeł Ortograficzny” (sesja jesienna) - uczennica (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - Laureat V miejsce, - uczeń (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - Laureat IX miejsce;
  - Ogólnopolski Konkurs informatyczny Instalogik V edycja 2023/2024 – uczeń (klasa IV) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - kwalifikacja do III etapu;
  - X Ogólnopolski Turniej Walentynkowy w Baseballu (Igrzyska Młodzieży Szkolnej) uczniowie (klasa V-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - V miejsce;
  - Mistrzostwa Polski Fit Kid w Rzeszowie (akrobatyka) - uczennica (klasa V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – II miejsce i awans na Mistrzostwa Europy;
  - XIV Ogólnopolskie Przełajowe Biegi Grunwaldzkie - uczennica (klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – III miejsce, - uczennice (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – XI, XII, XIII miejsce, - uczeń (klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce, - uczeń (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – IX miejsce, - uczeń (klasa I) XXX miejsce, - uczennice (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – XXII i XLIV miejsce, - uczeń (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – XIX miejsce - uczniowie (klasa III) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – XXVI i XLI miejsce, uczennica (klasa V) - XIV miejsce, - uczennica (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – XXVI miejsce.

Na poziomie wojewódzkim uczniowie naszych szkół dobrze wypadli w:

- Konkurs plastyczny „Obrazek z pisanką wielkanocną z logo ARiMR” – dziecko (OP) Szkoły Podstawowej w Skarlinie – III miejsce;
- XLV Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”- uczennica (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – VI miejsce;

- Warmińsko-Mazurski Halowy Maraton Piłki Nożnej Dziewcząt (Igrzyska Dzieci) – uczennice (klasa V-VI) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – IV miejsce;
- Warmińsko-Mazurski Halowy Maraton Piłki Nożnej Dziewcząt (Igrzyska Młodzieży Szkolnej) - uczennice (klasa VII–VIII) - IV miejsce;
- Wojewódzkie biegi przełajowe - uczeń (klasa III) Szkoły Podstawowej w Radomnie - II miejsce, - uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej w Radomnie - IV miejsce;
- Wojewódzki kuratoryjny konkurs przedmiotowy z matematyki – uczennica (klasa VII) Szkoły Podstawowej w Radomnie - awans do etapu wojewódzkiego
- Wojewódzki Turniej Halowej Piłki Nożnej Dziewcząt – uczennice (klasa VI-VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – III miejsce;
- Wojewódzki Turniej Halowej Piłki Nożnej Chłopców – uczniowie (klasa VI-VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – V miejsce;
- Wojewódzkie Biegi Przełajowe – uczeń (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - IV miejsce;
- Wojewódzki Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Chłopców – uczniowie (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - VI miejsce;
- Wojewódzki Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Dziewcząt – uczennice (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Wojewódzki Konkurs Literacki na napisanie fraszki o Mikołaju Koperniku – uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;
- Wojewódzki Konkurs na kronikę: „Mikołaj Kopernik – człowiek wielu talentów” – uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Mistrzostwa Województwa w Biegach Przełajowych Pamięci Wacława Wasieli: uczennica (klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – I miejsce, - uczennica (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – II miejsce, - uczeń (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – III miejsce, - uczeń (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – V miejsce, - uczennica (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XIX miejsce, - uczennica (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XXVI miejsce, - uczennica (klasa III) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XXI miejsce, - uczeń (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – I miejsce, - uczeń (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – IX miejsce, - uczeń (klasa III) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XVI miejsce, - uczennica (klasa V) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XX miejsce, - uczennica (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – XXXIV miejsce, - uczeń (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach – I miejsce;

- Finał Wojewódzki Turnieju o Puchar Tymbarku w kat. Dziewcząt U12 - uczennice (klasa IV - V) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - VI miejsce;
- Turniej Piłki Nożnej im. Waława Wasieli (8 klasa i młodsi) - uczniowie (klasa IV-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - VII miejsce;
- Turniej Piłki Nożnej im. Waława Wasieli (rocznik 2008 i młodsi) - uczniowie (kl. V-VIII) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - IV miejsce;
- I Turniej Piłki Nożnej Chłopców o Puchar Waława Wasieli (Igrzyska Dzieci) - uczniowie (klasa V-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - II miejsce;
- II Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt o Puchar Waława Wasieli (Igrzyska Dzieci) - uczniowie (klasa IV-V) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - IV miejsce
- Sztafetowe Biegi Przełajowe im. Waława Wasieli (Igrzyska Dzieci) - uczennice (klasa V-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - II miejsce;
- Półfinał Wojewódzki Turnieju "Moje Boisko Orlik 2023" (Igrzyska Dzieci) - uczennice (klasa IV-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - I miejsce
- Finał Wojewódzki Turnieju "Moje Boisko Orlik 2023" (Igrzyska Dzieci) - uczennice (klasa IV-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - IV miejsce;
- Wojewódzki Turniej "Jestem Sprawny na 6" - uczennice (klasa II-III) Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach - I miejsce.

Na szczeblu powiatowym i rejonowym uczniowie również odnosili sukcesy w:

- Powiatowy konkurs „Bezpieczeństwo w sieci” kl. IV-VI – uczniowie (klasa V) Szkoły Podstawowej w Skarlinie – miejsce III;
- Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania - uczeń (klasa VI) Szkoły Podstawowej w Skarlinie – III miejsce;
- VI Powiatowy Konkurs Savoir – Vivre – troje uczniów (klasa VII i VIII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich – I miejsce;
- XLV Eliminacje Powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej – uczennica (klasa II) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – II miejsce, - uczennica (klasa V) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – I miejsce;
- II Powiatowy Konkurs Recytatorski „Aurerum Oris” – uczennica (klasa IV) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Ortograficzny dla kl. I-III – uczeń (klasa I) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – III miejsce;
- XIX Powiatowy Sejmik Ekologiczny – konkurs plastyczny – uczennica (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – I miejsce;
- XIX Powiatowy Sejmik Ekologiczny – konkurs fotograficzny – uczeń (klasa VI) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – II miejsce;
- Powiatowy Konkurs Graficzny „Grafikuł czasu Powiat Nowomiejski za 100 lat” – uczeń (klasa VII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – wyróżnienie;

- Powiatowy Konkurs Plastyczny w Tereszewie promujący działalność SKO i PKO – uczennica (klasa III) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – II miejsce;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny w Tereszewie promujący działalność SKO i PKO – (3 uczennice) -2 uczennice (klasa IV) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – wyróżnienie, uczennica (klasa II) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Wiedzy o AIDS i innych zakażeniach krwiopochodnych – uczennica (klasa VII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – VI miejsce, - uczeń (klasa VII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – IV miejsce;
- XVII Powiatowy Konkurs Ekonomiczny SKO w Tereszewie – uczniowie (klasa I-III) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – I miejsce;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Moja pasja kluczem do sukcesu” – uczeń (klasa I) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – I miejsce;
- Mistrzostwa Powiatu w Piłce Nożnej (Igrzyska Dzieci) – drużynowo uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – I miejsce;
- IV edycja trzyetapowego ogólnopolskiego konkursu Matematyczno – Informatycznego InsatLogik 2022/2023 w kategorii klas ósmych – uczennica (klasa VIII) Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie – najlepszy wynik w powiecie nowomiejskim;
- Powiatowy Konkurs Recytatorski Aurerum Oris w NML – uczniowie (klasa III) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku - I miejsce;
- Międzypowiatowy Konkurs Wiedzy o Leśnictwie i Łowiectwie „Las bez Tajemnic”– uczennice (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku - VI miejsce;
- Powiatowy Konkurs Piosenki Angielskiej w Marzęcicach - uczeń (klasa V) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce;
- Powiatowe Biegi Niepodległościowe - uczennica (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce;
- Powiatowy Turniej Halowej Piłki Nożnej dziewcząt (Igrzyska Dzieci) – uczennice (klasa V-VI) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce;
- Powiatowy Trójbój Lekkoatletyczny (Igrzyska Dzieci) – uczennice (klasa III-IV) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – II miejsce;
- Powiatowe Mistrzostwa Piłki Siatkowej (Igrzyska Młodzieży Szkolnej) – uczniowie (klasa VIII) Szkoły Podstawowej w Radomnie - III miejsce;
- Powiatowy Konkurs Pięknego czytania - uczeń (klasa II) Szkoły Podstawowej w Radomnie - I miejsce, - uczeń (klasy III) Szkoły Podstawowej w Radomnie – wyróżnienie;
- Powiatowy konkurs matematyczny - uczeń (klasa VIII) Szkoły Podstawowej w Radomnie – II miejsce;
- Powiatowy konkurs plastyczny „Bezpiecznie na wsi mamy, niebezpiecznych substancji unikamy” - uczennica (klasa VI) Szkoły Podstawowej w Radomnie - I miejsce;

- Powiatowe zawody harcerskie „Rajd Złotego liścia” harcerze Szkoły Podstawowej w Radomnie - I miejsce;
- Powiatowy festiwal pieśni świątecznej - uczeń (klasa VI) Szkoły Podstawowej w Radomnie - wyróżnienie;
- Powiatowy konkurs plastyczny „Moja świąteczna choinka” - uczennica (klasa IV) Szkoły Podstawowej w Radomnie – II miejsce;
- Powiatowy konkurs logopedyczny - uczeń (klasa I) Szkoły Podstawowej w Radomnie – I miejsce, - uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej w Radomnie – I miejsce;
- Powiatowy Turniej Tenisa Stołowego - uczeń (klasa V) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczennica (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczeń (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczennica (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- XXIII Otwarty Memoriał ks. K. Wróblewskiego w Tenisie Stołowym - uczennica (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczeń (klasa V) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczeń (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce, - uczennica (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce, - uczeń (klasa V) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce, - uczeń (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce;
- XV Memoriał Warcabowy ks. K. Wróblewskiego: „Najlepszy Zawodnik - uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach”;
- Dwubój siłowy – uczeń (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt – uczennice (klasa III-VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce
- Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt – uczennice (klasa V-VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce
- Powiatowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt - uczennice (klasa III-VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Powiatowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców – uczniowie (klas III-VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce;
- Powiatowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Dziewcząt – uczennice (klasa IV) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;

- Powiatowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Dziewcząt – uczennice (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;
- Powiatowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Chłopców – uczniowie (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;
- Powiatowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Chłopców – uczniowie (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;
- Przegląd kolęd: „Hej kolęda, kolęda” – uczeń (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Wielkanocne Tradycje”- uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Ortograficzny dla klas I-III – uczeń (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce;
- Powiatowy Konkurs Matematyczny dla klas I-III – uczeń (klasa III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Powiatowy Konkurs Szkolnych Kas Oszczędności – uczniowie (klasa I i III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – I miejsce;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny z okazji W-M Dni Rodziny – uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce, uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs z Języka Angielskiego dla klas II-III – uczennica (klasa II) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - IV miejsce;
- Konkurs przyrodniczy: „Las bez tajemnic” – uczennice (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - IV miejsce;
- Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania – uczennica (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny: „Eko stroik wielkanocny” – uczennica (klasa I) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – wyróżnienie;
- Powiatowy Konkurs Graficzny: „Grafikuł czasu: Powiat Nowomiejski za 100 lat” – uczennica (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Powiatowy Konkurs Ekonomiczny SKO klas I-III – uczniowie (klasa I-III) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Mistrzostwa Powiatu w Ringo (Igrzyska Dzieci) - uczeń (klasa V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – I miejsce, - uczeń

- (klasa V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - IV miejsce;
- Finał Powiatowy Turnieju o Puchar Tymbarku: U8 - uczennice (OP i klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce, U8 - uczniowie (OP i klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce, U10 - uczniowie (klasa II i III) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce, U10 - uczniowie (klasa II-III) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - IV miejsce, U12 - uczennice (klasa IV-V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - I miejsce, U12 - uczniowie (klasa IV-V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce;
  - Powiatowy Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym - uczniowie (klasa IV-V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - III miejsce;
  - Drużynowy Powiatowy Trójbój Lekkoatletyczny - uczniowie (klasa III-IV) - III miejsce;
  - XV Powiatowy Turniej dla Dzieci Sześcioletnich "Czujemy się bezpiecznie" - uczennice (OP) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - I miejsce;
  - Liga Przelajowa o Puchar Wacława Wasieli - uczennica (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - I miejsce, - uczennica (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - XV miejsce, - uczeń (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - III miejsce, - uczeń (klasa II) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - IX miejsce, - uczeń (klasa IV) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - VIII miejsce, - uczennica (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - XXI miejsce, - uczeń (klasa V) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - III miejsce, - uczeń (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - IV miejsce, - uczennica (klasa VII) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - IX - miejsce, - uczeń (klasa VII) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - I miejsce;
  - Powiatowy Turniej Piłki Nożnej chłopców (Igrzyska Dzieci) - uczniowie (klasa V-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - III miejsce;
  - Halowy Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt im. Wacława Wasieli (Igrzyska Młodzieży Szkolnej) - uczniowie (klasa V-VII) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - I miejsce;
  - Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców im. Wacława Wasieli (Igrzyska Dzieci) - uczniowie (klasa V-VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - II miejsce;
  - Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców im. Wacława Wasieli (Igrzyska Młodzieży Szkolnej) - uczniowie (klasa V-VII) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach - V miejsce;

- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Dobre zdrowie jest w cenie, więc rzuć palenie” - uczennica (klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – laureat;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Podróż do krainy Świętego Mikołaja” - uczennice (klasa I) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – laureatki;
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Wielkanocne Jajko” - uczeń (klasa VI) Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach – laureat
- IX Otwarty Amatorski Bieg Pacółtowski – uczennica (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce, - uczennica (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – II miejsce;
- Otwarte Biegi w ramach V Półmaratonu Biegowego – uczennica (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku – I miejsce;
- Rejonowy Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt – uczennice (klasa VI-VII) – Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce
- Rejonowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Chłopców – uczniowie (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach – I miejsce;
- Rejonowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Chłopców – uczniowie (klasa VI) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - III miejsce;
- Rejonowy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego Dziewcząt – uczennice (klasa IV) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - IV miejsce;
- IX Otwarty Amatorski Bieg Pacółtowski – uczeń (klasa VII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - I miejsce
- Rejonowe Mistrzostwa I Pomocy PCK – uczniowie (klasa VIII) Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach - II miejsce.

IX. Załącznik

Załącznik do niniejszego raportu stanowi szczegółowa informacja dotycząca realizacji uchwał Rady Gminy w 2023 roku.

X. Spis tabel

<i>Tabela 1. Pracownicy szkół i ich wynagrodzenia .....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 2. Wykonanie planu budżetu za 2023 r. ....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 3. Główne źródła dochodów gminy w latach 2022-2023.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 4. Realizacja zadań inwestycyjnych gminy w 2023 roku.....</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przestrzeni lat 2019-2023.....</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy i planowane spłaty .....</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 7. Przebudowa drogi gminnej nr 181024N na odcinku Chrośle - Pustki.....</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 8. Rozbudowa drogi gminnej nr 181042N na odcinku Mszanowo - obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego.....</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 9. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie - etap II (tzw. pętla przy jeziorze).....</i>	<i>22</i>
<i>Tabela 10. Przebudowa dróg w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Skarlin, Tylice i Pustki .....</i>	<i>23</i>

Tabela 11. Przebudowa drogi gminnej Tylice - PGR Tylice (etap VI - końcowy)	24
Tabela 12. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie	24
Tabela 13. Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w miejscowościach Pacóttowo i Mszanowo.....	25
Tabela 14. Budowa remizy OSP wraz ze świetlicą i zagospodarowaniem terenu w Bratianie.....	26
Tabela 15. Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	27
Tabela 16. Zakup zestawu poduszek wysokociśnieniowych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Gwiździnach	27
Tabela 17. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie oraz poprawa dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej gminnych usług publicznych	28
Tabela 18. Cyfrowa Gmina - Rozwój cyfrowy Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia	29
Tabela 19. Poznaj Polskę.....	29
Tabela 20. Aktywna Tablica	30
Tabela 21. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.....	30
Tabela 22. Usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75+.....	30
Tabela 23. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie	31
Tabela 24. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (edycja 2023)	31
Tabela 25. Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół stawu wiejskiego w Skarlinie	32
Tabela 26. Doposażenie infrastruktury turystycznej poprzez montaż tablic edukacyjno-informacyjnych przy ścieżkach rowerowych znajdujących się na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	33
Tabela 27. KGW Nawiarenka serwuje tradycyjne potrawy!.....	33
Tabela 28. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych.....	34
Tabela 29. Wynagrodzenie dla animatora sportu	34
Tabela 30. Modernizacja 2 mostów na rzece Wel wraz z przebudową ul. Szkolnej i Młyńskiej w Bratianie	34
Tabela 31. Kompleksowe zaopatrzenie w wodę Gminy Nowe Miasto Lubawskie z budową stacji uzdatniania wody w Gwiździnach	35
Tabela 32. Budowa świetlicy wiejskiej w Gryźlinach	36
Tabela 33. Zagospodarowanie terenu wokół pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze	37
Tabela 34. Rozbudowa drogi gminnej nr 181055N Bratian - Mszanowo	38
Tabela 35. Poprawa infrastruktury drogowej w obszarach wiejskich Gminy Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę drogi gminnej w Lekartach oraz rozbudowę ul. Królowej Jadwigi w Jamielniku.....	38
Tabela 36. Budowa drogi dla rowerów w ul. Rekreacyjnej w Mszanowie.....	39
Tabela 37. Rozbudowa ulicy Rekreacyjnej w Mszanowie - etap końcowy.....	40
Tabela 38. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie (tzw. pętla przy jeziorze) - etap III końcowy.....	41
Tabela 39. Zwiększenie bezpieczeństwa teleinformatycznego Gminy Nowe Miasto Lubawskie	41
Tabela 40. Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.....	42
Tabela 41. Konserwacja i restauracja barokowego ołtarza głównego (1 ćw. XVIII w.) z kościoła świętego Jana Bosko w Gwiździnach - etap II (zakończenie prac przy ołtarzu).....	43
Tabela 42. Prace konserwatorskie/restauratorskie/roboty budowlane w kościele parafialnym p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie	44
Tabela 43. Renowacja/odnowienie wnętrza zabytkowego kościoła filialnego w Gryźlinach	44
Tabela 44. Stan posiadania Gminy Nowe Miasto Lubawskie zgodnie z klasyfikacją gruntów	45
Tabela 45. Przeznaczenie gruntów zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego.....	47
Tabela 46. Porównanie wpływów z podatków w latach 2022-2023.....	77
Tabela 47. Ulgi i zwolnienia podatkowe udzielone w 2022 i 2023 roku	78
Tabela 48. Liczba uczniów i wychowanków na przestrzeni lat 2016-2023.....	79
Tabela 49. Liczba etatów nauczycielskich i oddziałów w latach 2010-2023.....	80
Tabela 50. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku.....	84

XI. Spis rysunków

<i>Rysunek 1. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2023 r.</i>	4
<i>Rysunek 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2023 roku</i>	5
<i>Rysunek 3. Mieszkańcy gminy na przestrzeni lat 2006-2023</i>	5
<i>Rysunek 4. Dochody gminy w 2023 roku</i>	12
<i>Rysunek 5. Planowany wskaźnik spłaty zobowiązań na przestrzeni lat 2023-2034</i>	16
<i>Rysunek 6. Nadwyżki operacyjne gminy w latach 2019-2023</i>	16
<i>Rysunek 7. Stan posiadania Gminy Nowe Miasto Lubawskie zgodnie z klasyfikacją gruntów</i>	46
<i>Rysunek 8. Organizacje pozarządowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie</i>	64
<i>Rysunek 9. Podział środków przekazanych w 2023 roku organizacjom pozarządowym</i>	66
<i>Rysunek 10. Wpływy z podatków do budżetu gminy</i>	77
<i>Rysunek 11. Jednostki oświatowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie</i>	78
<i>Rysunek 12. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2004-2023</i>	80
<i>Rysunek 13. Wydatki oświatowe w 2023 roku</i>	81
<i>Rysunek 14. Wydatki oświatowe w latach 2018-2023</i>	81
<i>Rysunek 15. Utrzymanie szkół gminnych w 2023 roku</i>	82
<i>Rysunek 16. Utrzymanie szkół gminnych w latach 2018-2023</i>	82
<i>Rysunek 17. Wydatki oświatowe i subwencja oświatowa na jednego ucznia</i>	83
<i>Rysunek 18. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w skali staninowej w 2023 roku</i>	85

Numer uchwały	Data uchwały	Uchwała w sprawie	Sposób realizacji uchwały
XLVI/419/2023	23.02.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian zwiększono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 2 186 169,60 zł, a jako źródła pokrycia wskazano wolne środki z lat ubiegłych.
XLVI/420/2023	23.02.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
XLVI/421/2023	23.02.2023 r.	ustalenia wysokości diet dla sołtysów i zwrotu kosztów podróży służbowych	Ustalono zryczałtowaną dietę oraz zwrot kosztów podróży służbowych dla sołtysów
XLVI/422/2023	23.02.2023 r.	nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Niniejszą uchwałą Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie nie wyraziła zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy na 2024 rok funduszu sołeckiego.
XLVI/423/2023	23.02.2023 r.	wniosku o zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przylegających do Jeziora Skarlińskiego	Uznano wniosek z dnia 5 grudnia 2022 r. roku dotyczący zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przylegających do Jeziora Skarlińskiego jako bezprzedmiotowy w części dotyczącej nieruchomości wnioskującej (zmiana mpzp dla działki wnioskującej w trakcie procedowania), zaś w pozostałej części za niezasadny.
XLVI/424/2023	23.02.2023 r.	wniosku dotyczącego przebiegu drogi S5 na odcinku Wirwajdy-Nowe Marzy	Rada Gminy negatywnie ustosunkowała się do złożonego wniosku o czym zostali poinformowani składający wniosek.
XLVI/425/2023	23.02.2023 r.	przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu „Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2030”	Konsultacje społeczne w sprawie projektu strategii zostały przeprowadzone w dniach od 24 lutego 2023 roku do 31 marca 2023 roku.

XLVI/426/2023	23.02.2023 r.	ustalenia zasad i trybu korzystania z obiektu Hala Targowa w Bratianie „Mój Rynek”	Ustalono zasady korzystania z Hali targowej w Bratianie. Hala targowa działa zgodnie z ustalonymi zasadami. Sprzedaż żywności odbywa się w każdą sobotę, raz w miesiącu odbywają się pchle targi, a także targi okazjonalne.
XLVI/427/2023	23.02.2023 r.	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	Realizacja uchwały następuje poprzez wdrażanie działań opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt polegających na: 1) zapewnieniu schronienia i opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy, 2) przeciwdziałaniu bezdomności zwierząt, 3) opiece nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, 4) odławianiu bezdomnych zwierząt, 5) obowiązkowej sterylizacji albo kastracji zwierząt przekazanych do adopcji lub schroniska, 6) poszukiwaniu właścicieli zwierząt i nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt, 7) usypianiu ślepych miotów, 8) wskazaniu gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, 9) zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, 10) elektronicznym znakowaniu (czipowaniu) zwierząt, w szczególności psów.
XLVI/428/2023	23.02.2023 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie	Przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie.
XLVI/429/2023	23.02.2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian (działka 570/6).	Przystąpiono do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bratian – dz. nr ewid. 570/6.

XLVI/430/2023	23.02.2023 r.	uchylenia Uchwały Nr XLV/410/2022 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Uchylono uchwałę nr XLV/410/2022 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian – uchwała wadliwa w swej formie.
XLVI/431/2023	23.02.2023 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Uchwalono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian (dz. 580/14, 580/15, 580/16)
XLVI/432/2023	23.02.2023 r.	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Rada Gminy podwyższyła do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, dla celów przyznania pomocy w postaci świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
XLVI/433/2023	23.02.2023 r.	określenia zasad zwrotu wydatków za przyznane świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom objętym wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Rada Gminy udzieliła wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym – bez konieczności zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.
XLVI/434/2023	23.02.2023 r.	przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na 2023 rok	Rada Gminy przyjęła Gminny program Osłony „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na 2023 rok, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej w związku z zakończeniem okresu obowiązywania poprzedniej uchwały.
XLVI/435/2023	23.02.2023 r.	ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom	Uchwała dotyczy zmiany sposobu obliczania zwrotu rodzicom uczniów z niepełnosprawnościami kosztów przewozu do szkół. Zmiana polega na dostosowaniu

		kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	stawek za 1 km do stawek określonych przez ustawodawcę w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 22 grudnia 2022 w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.
XLVI/436/2023	23.02.2023 r.	o zmianę planowanego przebiegu drogi ekspresowej S5 na odcinku Nowe Marzy (A1) - Ostróda (S7)	Uchwała wraz z uzasadnieniem została przekazana do Ministra Infrastruktury
XLVII/437/2023	30.03.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian zwiększono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 830 108,50 zł, a jako źródła pokrycia wskazano wolne środki z lat ubiegłych.
XLVII/438/2023	30.03.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
XLVII/439/2023	30.03.2023 r.	wyrażenia zgody na podwyższenie kapitału zakładowego Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	Rada Gminy wyraziła zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego spółki w zamian za nowoutworzone udziały. Podjęcie uchwały uzasadnione było planami inwestycyjnymi spółki.
XLVII/440/2023	30.03.2023 r.	przyjęcia od Powiatu Nowomiejskiego realizacji zadania pn. „Budowa ścieżki rowerowej Bratian-Iława – Etap III Radomno-Iława” na działkach nr 30 i 84/2 (obręb nr 11 Radomno).	Zadanie zostało przejęte w celu wybudowania odcinka ścieżki rowerowej w pasie drogi powiatowej, pozwoli to zachować ciągłość trasy rowerowej. W celu realizacji uchwały zostało zawarte porozumienie z Zarządem Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim.
XLVII/441/2023	30.03.2023 r.	zmiany Uchwały nr XXXVIII/336/2022 z dnia 29 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do	Podjęta uchwała uaktualniła terminy wykonania poszczególnych etapów Strategii Rozwoju Gminy Nowe

		sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji	Miasto Lubawskie na lata 2023-2030 zgodnie z najbardziej prawdopodobnym terminem ostatecznego opracowania i przyjęcia tego dokumentu.
XLVII/442/2023	30.03.2023 r.	przystąpienia do Lokalnej Grupy Działania Ziemia Lubawska i wyznaczenia reprezentanta	Gmina Nowe Miasto Lubawskie przystąpiła do LGD Ziemia Lubawska, a na reprezentanta został wyznaczony Pan Jacek Wolski.
XLVII/443/2023	30.03.2023 r.	nadania nazwy skwerowi w Gwiździnach	Nazwa została nadana w celu upamiętnienia ofiar zbrodni katyńskiej. Skwer został oznaczony tablicą.
XLVII/444/2023	30.03.2023 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Bratian	Uchwalono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian (przy OSP Bratian).
XLVII/445/2023	30.03.2023 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Gwiździny (działki 37/1, 402/1, 402/10)	Uchwalono miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Gwiździny (działki 37/1, 402/1, 402/10).
XLVII/446/2023	30.03.2023 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin	Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin dz. 222/4.
XLVII/447/2023	30.03.2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin (działki 185, 187 oraz części działek 186, 322/4 i 432/2)	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin (działki 185, 187 oraz części działek 186, 322/4 i 432/2).
XLVII/448/2023	30.03.2023 r.	wyrażenia zgody na przekazanie w formie darowizny nieruchomości stanowiącej własność Gminy Nowe Miasto Lubawskie, położonej w miejscowości łąki	Zgoda na przekazanie działki numer 18/41 obręb Bratian (łąki Bratiańskie) w formie darowizny na rzecz powiatu nowomiejskiego. Działka zlokalizowana a ciągu drogi powiatowej. Droga została przekazana.

		Bratiańskie, obręb geodezyjny Bratian, na rzecz Powiatu Nowomiejskiego z przeznaczeniem na cele publiczne	
XLVIII/449/2023	28.04.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian zwiększono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 86 000,000 zł, a jako źródła pokrycia wskazano wolne środki z lat ubiegłych.
XLVIII/450/2023	28.04.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
XLIX/451/2023	18.05.2023 r.	wotum zaufania dla Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wotum zaufania zostało Wójtowi Gminy Nowe Miasto Lubawskie udzielone.
XLIX/452/2023	18.05.2023 r.	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Nowe Miasto Lubawskie wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok	Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu jest obowiązkiem wynikającym z przepisów ustawy o finansach publicznych.
XLIX/453/2023	18.05.2023 r.	absolutorium dla Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie za 2022 rok	Udzielono Wójtowi Gminy absolutorium, stanowi ono potwierdzenie, że budżet gminy został wykonany w sposób zgodny z prawem.
XLIX/454/2023	18.05.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian zwiększono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 457 000,00 zł, a jako źródła pokrycia wskazano wolne środki z lat ubiegłych.
XLIX/455/2023	18.05.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie

			z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
XLIX/456/2023	18.05.2023 r.	przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2030	Realizacja uchwalonej strategii przewidziano na lata 2023-2030
XLIX/457/2023	18.05.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie wspólnej realizacji z Gminą Biskupiec zadania pn.: Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Uchwała podjęta w celu wspólnej realizacji projektu polegającego na zakupie samochodów ratowniczo – gaśniczych dla OSP w ramach RPO. Projekt zrealizowano i rozliczono
XLIX/458/2023	18.05.2023 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo (działki 285/10, 285/11, 285/12, 285/13, 285/14, 285/15, 285/16)	Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo (działki 285/10, 285/11, 285/12, 285/13, 285/14, 285/15, 285/16).
XLIX/459/2023	18.05.2023 r.	przyjęcia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych	Zawarto porozumienie z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Zadanie zrealizowano w 2023 r. i rozliczono w 2024 r.
L/460/2023	07.07.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian zwiększono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 345 809,29 zł, a jako źródła pokrycia wskazano wolne środki z lat ubiegłych.
L/461/2023	07.07.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.

L/462/2023	07.07.2023 r.	zmiany uchwały w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych	Uchwała aktualizowała przebieg drogi gminnej nr 181042N oraz ustanowiła przebieg nowej drogi gminnej publicznej 181065N
L/463/2023	07.07.2023 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bagno	Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bagno (dz. 48/2, 56/17 obręb Bagno).
L/464/2023	07.07.2023 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bratian (570/6)	Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bratian (570/6).
L/465/2023	07.07.2023 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Skarlin (część działki 459)	Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Skarlin (część działki 459).
L/466/2023	07.07.2023 r.	przyznania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Udzielono dotacji w kwocie 20 000 zł dla Parafii p.w. Św. Jana Bosko w Gwiżdżinach na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
L/467/2023	07.07.2023 r.	wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwierząt i ich części	Realizacja uchwały poprzez określenie i egzekwowanie wymagań określonych w załącznikach do ww. uchwały, w przypadku przedsiębiorcy ubiegającego się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie działalności w zakresie: 1) ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, 2) prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, 3) prowadzenia grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.
L/468/2023	07.07.2023 r.	wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie	Uchwała określa wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia

		<p>zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych</p>	<p>na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opisu wyposażenia technicznego pojazdów asenizacyjnych przeznaczonych do świadczenia usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych; 2) wyposażenia technicznego bazy transportowej; 3) zabiegów sanitarnych i porządkowych związanych ze świadczonymi usługami; 4) miejsc przekazywania nieczystości ciekłych. <p>Realizacja uchwały poprzez egzekwowanie ww. wymagań w przypadku przedsiębiorcy ubiegającego się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w ww. zakresie.</p>
L/469/2023	07.07.2023 r.	<p>udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminie Kurzętnik na realizację rocznego monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu</p>	<p>Udzielono dotacji w kwocie 1 269,36 zł dla gminy Kurzętnik na realizację rocznego monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu.</p>
L/470/2023	07.07.2023 r.	<p>przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2028 z perspektywą do roku 2030</p>	<p>Uchwalono Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2028 z perspektywą do roku 2030 celem realizacji polityki</p>

			<p>ochrony środowiska, zarządzania środowiskiem w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ochrona powietrza, ochrona przed hałasem (zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji gazów i pyłów, zminimalizowanie uciążliwego hałasu), 2. ochrona wód (zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacja zużycia wody, właściwa gospodarka wodno-ściekowa, 3. ochrony gleb i powierzchni ziemi (zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej gleb, ochrona przed degradacją), 4. racjonalnego użytkowanie zasobów naturalnych (zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, wzrost udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrona zasobów kopalin), 5. ochrona zasobów przyrodniczych (zachowanie zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwój zasobów leśnych, racjonalna eksploatacja lasów), 6. doskonalenie i racjonalizowanie systemu gospodarki odpadami (zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenie poziomów odzysku), 7. rozwijanie współpracy z gminami (wspólne działania na rzecz ochrony środowiska), 8. prowadzenie skutecznej akcji edukacyjnej (działania zmierzające do pogłębienia świadomości ekologicznej mieszkańców).
L/471/2023	07.07.2023 r.	trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie	Rada Gminy przyjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie, na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

			o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku ze zmianą w/w ustawy.
L/472/2023	07.07.2023 r.	ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Uchwała dotyczy zmiany stawki za 1 km określonej w zmienionym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy
L/473/2023	07.07.2023 r.	statutu Gminnego Centrum Kultury Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	Uchwała weszła w życie, obowiązuje nowy statut GCK.
LI/474/2023	11.09.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian wynik finansowy nie uległ zmianie.
LI/475/2023	11.09.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
LI/476/2023	11.09.2023 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Nowomiejskiemu na zakup samochodu do transportu osób niepełnosprawnych na potrzeby Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy	Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie udzieliła pomocy finansowej Powiatowi nowomiejskiemu na niniejsze zadanie w kwocie 10 000,00 zł.
LI/477/2023	11.09.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2023 rok	Z uchwały nr XLV/405/2022 wykreślono zapis „Informacja o przebiegu wykonania budżetu Gminy Nowe Miasto Lubawskie za I półrocze 2023 r.”
LI/478/2023	11.09.2023 r.	wniosku z dnia 28 czerwca 2023 r. dotyczącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze Jeziora Skarlińskiego	Uznano że wniosek w części jest bezzasadny, a w części jest bezprzedmiotowy.

LI/479/2023	11.09.2023 r.	zaliczenia do kategorii drogi gminnej działek na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie	Zaliczono do kategorii dróg gminnych kolejne odcinki dróg na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Pozwoli to m.in. ubieganie się o środki na realizację rozbudowy tych dróg.
LII/480/2023	26.10.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych wyników finansowy budżetu nie uległ zmianie.
LII/481/2023	26.10.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
LII/482/2023	26.10.2023 r.	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	Dostosowanie stawek podatku od nieruchomości na dany rok.
LII/483/2023	26.10.2023 r.	określenia stawek podatku od środków transportowych	Dostosowanie stawek podatku od środków transportowych na dany rok.
LII/484/2023	26.10.2023 r.	"Programu współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok".	Uchwała dotyczy rocznego programu współpracy, który jest realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku.
LII/485/2023	26.10.2023 r.	wniosku o poparcia dla działań zmierzających do uzyskania zadośćuczynienia należnego Polsce od Niemiec	Przekazano wniosek do załatwienia zgodnie z kompetencją do Prezesa Rady Ministrów.
LII/486/2023	26.10.2023 r.	zmiany uchwały w sprawie nadania nazw ulicom we wsi Pacóttowo	Nadano 2 dodatkowe nazwy ulicom w miejscowości Pacóttowo w celu uporządkowania adresów. Nowe adresy zostały nadane, mieszkańcy zostali poinformowani.
LIII/487/2023	23.11.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich. W wyniku wprowadzonych zmian

			zmniejszono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 197 206,00 zł.
LIII/488/2023	23.11.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
LIII/489/2023	23.11.2023 r.	organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz Gmin z którymi zawarto stosowne porozumienia	Zbiorowy transport publiczny został zorganizowany na terenie Gminy Nowe miasto Lubawskie oraz gminy Iława. Transport funkcjonuje od 1.01.2024 r.
LIII/490/2023	23.11.2023 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Iława w sprawie powierzenia przez Gminę Iława Gminie Nowe Miasto Lubawskie zadania z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego	Podjęcie niniejszej uchwały umożliwiło zawarcia porozumienia z Gminą Iława w związku z ukształtowaniem przebiegu linii komunikacyjnej 104, która obejmuje miejscowość Katarzynki leżącą na terenie Gminy Iława. Porozumienie zawarto dnia 29.11.2023 r.
LIII/491/2023	23.11.2023 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Kurzętnik w sprawie powierzenia przez Gminę Kurzętnik Gminie Nowe Miasto Lubawskie zadania z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego	Podjęcie niniejszej uchwały miało na celu umożliwienie zawarcia porozumienia z Gminą Kurzętnik w związku z ukształtowaniem przebiegu linii komunikacyjnej 101, która obejmuje miejscowości Kacze Bagno i Krzemieniewo leżące na terenie Gminy Kurzętnik. Z przyczyn leżących po stronie gminy Kurzętnik porozumienie nie zostało zawarte.
LIII/492/2023	23.11.2023 r.	przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Przystąpiono do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian (dz. 760/73 Mszanowo)
LIII/493/2023	23.11.2023 r.	zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości	Określono zasady i warunki sprzedaży nieruchomości na rzecz ich użytkowników wieczystych (3 nieruchomości w użytkowaniu wieczystym). W 2023 roku nie został złożony w tej sprawie żaden wniosek przez użytkowników wieczystych gruntów.

		gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych	
LIII/494/2023	23.11.2023 r.	określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie	Uchwała określa wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie w zakresie: 1. wyposażenia technicznego pojazdów asenizacyjnych przeznaczonych do świadczenia usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych; 2. wyposażenia technicznego bazy transportowej; 3. zabiegów sanitarnych i porządkowych związanych ze świadczonymi usługami; 4. miejsc przekazywania nieczystości ciekłych. Realizacja uchwały poprzez egzekwowanie ww. wymagań w przypadku przedsiębiorcy ubiegającego się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w ww. zakresie.
LIV/495/2023	21.12.2023 r.	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2034	Rada Gminy przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2024-2034. Wieloletnia Prognoza Finansowa prezentuje główne wielkości budżetowe, zarówno po stronie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.
LIV/496/2023	21.12.2023 r.	uchwalenia budżetu Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Rada Gminy przyjęła budżet na rok 2024. Gospodarka finansowa Gminy prowadzona będzie zgodnie z uchwalonym budżetem.
LIV/497/2023	21.12.2023 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2034	Rada Gminy dokonała aktualizacji planowanych przedsięwzięć w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wieloletnich oraz m.in. wprowadziła do budżetu

			środki otrzymane na uzupełnienie subwencji ogólnej. W wyniku wprowadzonych zmian zmniejszono deficyt budżetu Gminy na rok 2023 o kwotę 2 554 000,00 zł.
LIV/498/2023	21.12.2023 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy. Szczegółowe sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023 zostało przedstawione w Zarządzeniu nr 45/2024 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z 29 marca 2024 roku.
LIV/499/2023	21.12.2023 r.	planu pracy Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Uchwalono plan pracy Rady Gminy na 2024 rok.
LIV/500/2023	21.12.2023 r.	planu pracy Komisji Gospodarki i Infrastruktury Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Uchwalono plan pracy Komisji Gospodarki i Infrastruktury Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok.
LIV/501/2023	21.12.2023 r.	planu pracy Komisji Rolno-Środowiskowej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Uchwalono plan pracy Komisji Rolno-Środowiskowej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok.
LIV/502/2023	21.12.2023 r.	planu pracy Komisji Społecznej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Uchwalono plan pracy Komisji Społecznej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok.
LIV/503/2023	21.12.2023 r.	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok	Zatwierdzono plan pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2024 rok.
LIV/504/2023	21.12.2023 r.	przyznania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Przyznano dotację w łącznej wysokości 260 000 zł dla Parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie na zadanie o nazwie: „Prace konserwatorskie/restauratorskie/roboty budowlane w kościele parafialnym p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomnie”.
LIV/505/2023	21.12.2023 r.	przyznania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Przyznano dotację w łącznej wysokości 339 469,42 złotych dla Parafii p.w. Jana Bosko w Gwiździnach na zadanie o nazwie: „Konserwacja i restauracja barokowego ołtarza głównego (1 ćw. XVIII w.) z kościoła

			świętego Jana Bosko w Gwiździnach - etap II (zakończenie prac przy ołtarzu)".
LIV/506/2023	21.12.2023 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany Uchwały Nr XXIV/214/2021 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane	Przystąpiono do sporządzenia zmiany tzw. uchwały krajobrazowej.
LIV/507/2023	21.12.2023 r.	przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2023-2028”	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy obejmuje: wielkość oraz stanu techniczny mieszkań; plan remontów i modernizacji budynków i lokali; planowaną sprzedaż lokali; zasady polityki czynszowej; sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami; źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej; koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także koszty inwestycyjne; opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. <i>Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody uchwała została uchylona w całości.</i>
LIV/508/2023	21.12.2023 r.	udzielania bonifikaty oraz określenia warunków jej stosowania przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy Nowe Miasto Lubawskie	Uchwała określa warunki udzielania bonifikat i wysokość stawek procentowych.
LIV/509/2023	21.12.2023 r.	zmiany uchwały w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których	W rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego stwierdzono nieważność uchwały.

		właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów	
LIV/510/2023	21.12.2023 r.	ustalenia cen oraz sposobu ustalania opłat – dodatkowej i manipulacyjnej za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej w gminnym regularnym przewozie osób, którego organizatorem jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie	Ustalone ceny zostały wprowadzone.
LIV/511/2023	21.12.2023 r.	zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych w gminnych przewozach pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej	Umowa na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich zostały zawarte 29.12.2023 r. z PKS w Iławie
LIV/512/2023	21.12.2023 r.	określenia zasad zwrotu wydatków za przyznane świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom objętym wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Rada Gminy udzieliła wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym – bez konieczności zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.
LIV/513/2023	21.12.2023 r.	ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Rada Gminy przyjęła wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w związku z zakończeniem obowiązywania poprzedniej uchwały.
LIV/514/2023	21.12.2023 r.	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnego wsparcia w postaci świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Rada Gminy podwyższyła do 200% kryterium dochodowe o którym mowa w art.. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, dla celów przyznania pomocy w postaci świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata

			(tj. do kwoty 1.552,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.200,00 zł dla osoby w rodzinie).
LIV/515/2023	21.12.2023 r.	gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2028	Rada Gminy przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2028, na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zakończeniem obowiązywania poprzedniej uchwały.
LIV/516/2023	21.12.2023 r.	w sprawie zmiany Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025	Rada Gminy zwiększyła kwotę na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii do kwoty 150.000,00 zł oraz zwiększyła wynagrodzenia członków Komisji w formie ryczałtu przysługującego za udział w posiedzeniu Komisji lub w kontrolach placówek handlowych do kwoty 240,00 zł dla Przewodniczącego, do kwoty 200,00 zł dla Zastępcy i Członka.